Çarşamba
1
HAZİRAN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

YARIN

Mekteblerde imtihanlar

FOTOGRAFLA RÖPORTAJ

Hatay zulüm ve işkence içinde!

Türk mahallelerine bombalar atılıyor, türkler boğazlanıyor

Bugün her tarafında tüyler ürpertici bir facianın cereyan ettiği Antakyadan bir manzara

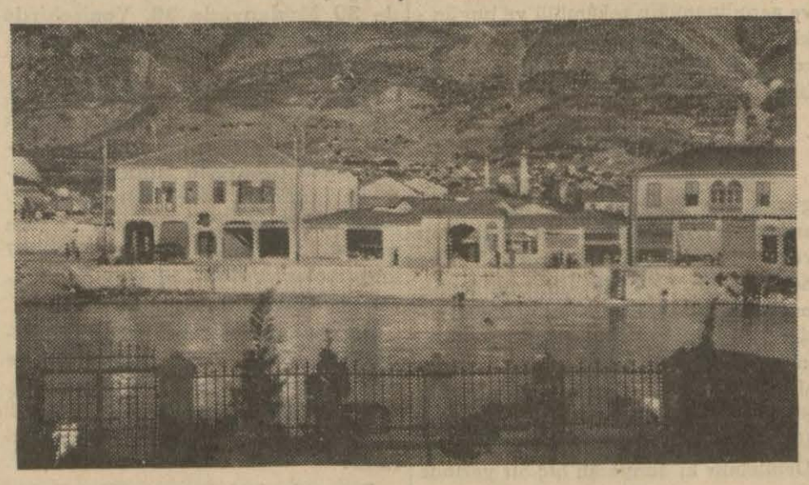

Tüyler ürpertici sahneler

Köyler yağma ediliyor, sokaklarda mütemadiyen silâhlar patlıyor!

ÇARŞI TAMAMEN KAPALIDIR

Ve delege Garo

Bu haile sahneleri arasında suare veriyor

Antakya, 30 a.a. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bu sabah Reyhaniye'de kayıd bürosu açılır açılmaz usbeciler türk listesine rey vermek için ısrar eden Eti türkleri dövmüşlerbunlar da şikâyette bulunmak üzere konsoloshaneye gitmişlerdir. Dörtyak bürosundan hareket ederken 15 kişiden mürekkeb olan fakat yolda muazzam bir alay halini alan grup konsoloshane [illegible] toplanmış ve Türkiye hükümetinin himayesini istemiştir. Başkonsolos halkı teskin ederek iş ve güçleriyle meşgul olmalarını tavsiye etmiş, halk dağılmıştır. *(Sonu 7. inci sayfada)*

Antakyada yapılan bir nümayiş

Afiv

F. R. ATAY

Hükümet Kamutaya geniş bir afiv lâyihası vermiştir. Lâyiha kabul edildiği zaman, Türkiye, bütün inkılâb memleketleri arasında, siyasî hiç bir mahkûmu olmıyan tek devlet olacaktır. Bunun herkesçe anlaşılmak lâzımgelen bir manâsı vardır.

İlk verilecek hüküm şudur: Türkiyede inkılâb rejimi istikrar bulmuştur.

Fakat bu rejim kurulduğu zaman, içerde ve dışarda, pek az kimseler onun muvaffak olacağına kani idiler. Her inkılâb kararı verilirken,

— Bunu millete kabul ettiremezsiniz,

Ve her teşebbüsün başında:

— İflâsa mahkûmsunuz, sesini,

İşitiyorduk.

Şimdiki bu istikrar, on beş senelik karar, teşebbüs, kanun ve müesseselerimizin halk tarafından tamamen benimsenmiş olduğuna delâlet eder. Çünkü değişmez iki düstur, hepsinin esası olmuştur: İstiklâl ve halk menfaati!

Bu afiv, rejim istikrarını bir başka cihetten de isbat eder: On beş yıldanberi Kemalizm ideolojisine karşı, memleket ve millete daha faydalı başka bir rejim ideolojisi teklif etmek mümkün olmamıştır. Şahsî ihtilâflar, fikir ihtilâfları gibi gösterilmek için boşyere zorlanmıştır. Bir memleketin maddî manevî inşa davâsı, her cepheden, hiç gevşemeksizin, durmaksızın ve gerilemeksizin muvaffak olurken, rejimi tenkid etmek, ve onun aksine telkinlerde bulunmak, bu telkinlere bir hareket kuvveti vermek, ve nihayet, bu kuvvetin etrafında insanlar toplamak imkânsızdı. Muvaffakıyet öyle bir delildir ki, halk karşısında, onu hiç bir mantık mağlûb edemez: Nasıl ki muvaffakıyetsizlik, en iyi mantık ve muhakemenin mazur gösteremiyeceği bir talisizliktir.

Bir rejimi, niçin on beş senede Ankara gibi mükemmel bir şehir vücuda getirdiniz, niçin büdceyi iki misline çıkardınız, yahud, hiç bir istikraz yapmaksızın binlerce kilometre demiryolunu ne hakla satın aldınız ve bir o kadarını ne sebeble inşa ettiniz, neden kendi basmalarınızı kendiniz dokuyor ve şekerinizi kendi fabrikalarınızda yapıyorsunuz, diye tenkid etmek tabiî akla gelmez. Her şeyin muvaffak olduğunu gören bu milletin içinde, hiç bir şeyin muvaffak olmadığı devri görmüş olanlar ekseriyettedir.

(Sonu 7. inci sayfada)

Atatürk

Başbakanımızı kabul etti

İstanbul, 31 (Telefonla) — Bu sabah şehrimize gelen Başvekilimiz B. Celâl Bayar bugün saat 15 te Dolmabahçe sarayına giderek Reisicumhur Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

●

İstanbul, 31 (Telefonla) — Reisicumhur Atatürk bugün öğleden sonra Londrada kredi müzakerelerini idare eden millî bankalar umum müdürlerini huzurlarına kabul ederek kendilerinden seyahatleri etrafında malûmat almışlardır.

Başvekilimiz İstanbulda

İstanbul, 31 a.a. — Başvekil Celâl Bayar, bu sabah eksprese bağlanan bir vagonla şehrimize gelmiş ve istasyonda şehrimizdeki mebuslar, vâli ve belediye reisi Üstündağ, komutanlar, emniyet direktörü, malî ve iktisadî müesseseler direktörleri, belediye ve halk partisi erkânı ve bir çok zevat ve büyük bir halk kalabalığı tarafından karşılanmıştır.

Başvekil, Parapalas oteline inmiştir.

Başvekilimiz bu akşam Perapalasta Londradan dönen banka umum müdürlerini kabul etmiştir.

Londradaki heyetimiz dün geldi

Ankara mebusu ve İş Bankası Umum Müdürü Bay Muammer Eriş

— Yazısı 3. üncü sayfada —

Yeni mühim kanunlar

Evlenme yaşı erkekler için 17 kızlar için de 15 olarak değişiyor

Matbuat kanununun da bazı maddeleri değiştiriliyor

Hükümetimiz hazırladığı bir takım mühim kanun projelerini Kamutaya sevketmiştir. Bazılarını da sevketmek üzeredir.

Bunlardan, evlenme yaşını erkeler için on yedi ve kızlar için on beş olarak değiştiren projenin bu toplantı senesinde müzakere olunacağı haber alınmıştır

Matbuat kanununun beş altı maddesinin değiştirilmesi hakkındaki proje bugünlerde Kamutaya gönderilecek ve ceza ve usul ve af konunlariyle birlikte müzakere olunacaktır.

Bundan başka ceza evlerinin mütedavül sermaye verilerek idaresi için adliye vekâleti tarafından bir kanun projesi hazırlanmış ve bu sene müzakere edilmek üzere Kamutaya arzedilmekte bulunmuştur.

Öğrendiğimize göre cemiyetler kanunu projesinin adliye encümenindeki müzakeresi sona ermiştir. Proje umumî heyete takdim edilmiştir.

Dünkü zelzele

Dün akşam üstü saat 19.56 da şehrimişde şiddetlice bir zelzele hissedilmiştir. Meteoroloji enstitüsünden aldığımız malûmata göre zelzele muhtelif ihtizazlarla devam etmiş ve sonra tekrar bir sarsıntı daha olmuştur.

Zelzele Çankırıda oldukça şiddetli hissedilmiştir. Zelzelenin şiddetinden halk sokaklara dökülmüştür. Bazı binaların çatladığı söylenmektedir. Hasarat çok değildir.

Yeni af kanununda

Bazı istisnaî hükümlerle Siyasî suç yapanlar da affa tâbi tutuluyorlar

Adî suçlar için af kanunu projesinde hiç bir hüküm yoktur

Dünkü sayımızda senelerce vatansız yaşamanın bütün iztirablarını çekmiş oldukları tahmin edilen yüz elliliklerle, istiklâl mahkemesi mahkûmları, bazı siyasî cürüm mahkûm ve maznunları, heyeti mahsusalarca haklarında devlet hizmetinde istihdam edilmemeleri için karar verilenler hakkında hükümetimizin bir af kanunu hazırlayarak kamutaya sevk ettiğini yazmış, ve kanunun mucib sebebler lâyihasını da aynen neşretmiştik.

Bu af kanunu projesi dün adliye encümeninde Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya, Adliye Vekili B. Şükrü Saraçoğlunun huzurlarile müzakere edilmiş ve kanun hakkında verilen izahattan sonra proje heyeti umumiyesi itibarile kabul edilmiştir. Bundan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiş ve bunlar üzerinde bazı tadiller yapılmıştır.

Öğrendiğimize göre bu tadiller esası değiştirir mahiyette değildir. Ta-

(Sonu 7. inci sayfada)

Dün adliye encümeninin yaptığı toplantıya iştirâk eden Dahiliye Vekilimiz B. Şükrü Kaya

Son af kanunu ile birlikte

Ceza kanunu ve ceza muhakemeleri usulü kanununda değişiklikler

Rejimi korumayı istihdaf eden maddeler konuldu

Hükümetimiz, af kanunu projesiyle birlikte türk ceza kanunu ve ceza muhakemeleri usulü kanununun bazı maddelerini değiştiren diğer iki projeyi Kamutaya takdim etmiştir.

İki gündenberi adliye encümeni tarafından tetkik edilmekte olan projeler üzerindeki müzakere bitmiş ve lâyihalar umumî heyete sevkolunmuştur.

Türk ceza kanunu maddeleri üzerindeki değişikliklerden mühimleri şunlardır: 18 inci maddede rejimi korumayı istihdaf eden bir değişiklik yapılmıştır:

Ezcümle matbuat vasıtasile yapılan suçlarda müruru zaman haddi olarak konulan 6 aylık müruru zaman müddeti, ceza kanunumuzda 105 inci maddenin kabahat suçları için tayin ettiği müruru zamandır. Halbuki neşriyat vasıtasile işlenilen bazı cürümler ağır cezayı müstelzim olduğu halde bunlar, 6 aylık müruru zamandan istifade ettiğinden yeni tadille bunun önüne geçilmekte ve bu maddenin kabahatlere aid olduğu tavzih edilmektedir.

Siyasî bir zümrenin tahakkümile

(Sonu 7. inci sayfada)

Franko İtalyadan takviye kuvvetleri istedi

Madam Tabui, Övr gazetesinde yazıyor:

"İtalyanlar, Roma'ya muvasalat etmiş olan frankist generallerden Millan Astray'ın Frnko tarafından Duçe'ye gönderilen çok mühim bir mesajı hamil olduğunu söylemektedirler. Dün akşam Cenova'dan gelmiş olan haberler, bu mesajın mahiyeti hakkında bizi tenvir etmemiştir. İki gemi, 2 haziranda fecir vakti Kadiks'e gitmek üzere yola çıkmağa hazırdır. Bu gemilerden birisi 700 teknisyen, tayyareci ve makinist nakledecek, diğeri de birçok malzeme ile diğer teknisyenleri götürecektir.

Franko, katî yeni bir darbe indirmek için her nevi takviye kuvvetleri ve malzeme istemiştir.

Figaro gazetesi ise şöyle yazıyor:

"Duçe'nin karışmazlık komitesindeki mümessilinin vadinden nükul etmeği hiç te arzu etmediği zannolunmaktadır.

Çinliler ilerliyor

20 bin kişilik bir japon kuvveti dağıtıldı

Çinlilerin ilerleyişine ve muvaffakiyetlerine dair gelen haberler yedinci sayfamızdadır.

DÜŞÜNÜŞLER

Yürüyen millet

Fransız gazeteleri, sık sık istatistikler neşrederek memleketlerinde endüstri, madencilik, turizm, harb silâhları v.s. sahalarında göze çarpan gerilemeden şikâyet ederler. Hakikaten, memleketin faaliyet sahalarında umumî bir gerileyiş kadar bir milleti muztarib edecek ve endişeye düşürecek ne olabilir?

Osmanlı imparatorluğunda bir defa başlamış olan tereddi devresinin, nasıl bir çığ halinde yuvarlandıkça büyüyüp korkunçlaşarak bir felâket uçurumunda sona ermiş olduğunu bilen türk milleti, durmanın düşmek olduğunu çok iyi anlamıştır.

Onun içindir ki, memleketimizin seneden seneye eşi görülmemiş bir hızla inkişafını belirten rakamlar ve hâdiseler, bizi bir millî bayram havası içinde yaşatıyor.

Türkiye, baştan başa hummalı bir iş ve inşa memlektidir. Kamutayda yeni büdcenin kabulü dolayısiyle yapılmış olan müzakereler ve beyanatlar, önümüzdeki yıl, iş hacminin bir kat daha artacağını bize müjdelemiştir.

Bütün maddî ve manevî imkânlarımız kuvvetli bir millet ve vatan yaratma işinde teksif edilmiş bulunuyor. Ve her yeni yıl bize yeni imkânlar getiriyor. Babalarımızın yaşamış oldukları sönük, umudsuz, bedbin hayatı, âdeta bir kâbus gibi hatırlıyoruz. Çelikleşmek için hareket ve enerji örsünde dövülmüş demirleı gibiyiz. Devlet, parti ve millet, tek vücud halinde büyük idealimize doğru bu yürüyüşün manzarası ne kadar mütehassis edicidir.

Maddî sahada elde ettiğimiz her yeni zafer, yurda hediye ettiğimiz her yeni âbide, manevî kuvvetlerimizi beslemiye taze bir gıdadır. Ve manevî kuvvetlerimiz arttıkça, bize maddî imkânların kapıları her gün daha geniş açılıyor.

Bir adım gerilemeden, hattâ bir lâhza durmadan gözleri daima ilerde, daima ileriye doğru yürüyen bir milletiz. Bundan büyük millî bir haz tasavvur olunabilir mi ? — **YAŞAR NABİ**

Kamutay encümenlerinde

Dahiliye encümeninde :

1 — Pasaport kanunu lâyihası,

2 — Oyun kâğıdlarından belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkındaki kanun lâyihası müzakere ve intaç olunmuştur.

İktısat encümeninde :

1 — Yeniden yapılacak su işlerine 31 milyon lira tahsisi ve bunun için gelecek senelere geçici teahhüd icrasına mezuniyet verilmesi hakkındaki 3132 sayılı kanuna ek kanun lâyihası,

2 — Türkiye ile Çekoslovakya arasında imza edilen ticarî mübadeleleri tanzime mütedair anlaşmanın tasdiki hakkkındaki kanun lâyihası,

3 — Türk - yugoslav ticaret ve seyrisefain muahedenamesine munzam protokolun tasdikına dair, kanun lâyihası.

4 — Türkiye Cumhuriyeti merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı kanun ile 2062 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası müzakere ve kabul edilmiştir.

Maliye encümeninde :

Damga resmi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesine dair olan kanun lâyihası müzakere edilmiştir.

Muvakkat encümende :

Sermayesinin tamamı Dvelet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktısadî teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve mürakabeleri hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresine devam edilmiştir.

Millî Müdafaa encümeninde :

1 — Ordu zabıtan heyetine mahsus terfi kanununun 2 inci ve 9 uncu maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası.

2 — 1455 numaralı kanunun bazı maddeleriyle bu kanunun 2 inci maddesini tadil eden 1637 sayılı kanunun 1 inci maddesini muaddel 2016 numaralı kanunun 2 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası,

3 — Ordu zabıtan heyetine mahsus terfi kanununun 14 üncü maddesile bu kanunun 1494 sayılı kanunla tadil edilen 10 uncu ve 16 ıncı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 2162 sayılı kanunun 1 inci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası,

4 — Askerî memurlar hakkındaki kanuna bir madde ile bir muvakkat madde eklenmesine dair olan kanun lâyihası,

5 — Ordudan çıkarılacak 12 yaşından yukarı hayvanların köylü ve yetiştiriciye satılması hakkındaki kanun lâyihası,

6 — Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 14 üncü maddesinin son fıkrasının tadili hakkındaki kanun lâyihası,

7 — Arzuhal encümeninden gelen kurmay Albay Celâl ile Zekinin nasıblarının tashihi hakkındaki evrak müzakere ve intaç edilmiştir.

Ziraat encümeninde :

Ziraat Vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkındaki 3203 sayılı kanuna ek kanun lâyihası müzakere edilmiştir.

Bugünkü Kamutay

Kamutay bugün toplanacaktır. Ruzname şudur :

Riyaset divanının heyeti umumiyeye maruzatı :

1 — İzmir vilâyeti dahilindeki turistik yolların inşası, kaplıcalarla plâjlarda asrî tesisat vücude getirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının geri verilmesine dair başvekâlet tezkeresi.

Bir defa müzakereye tabi olan maddeler :

1 — Manisa mebusu merhum Sabri Toprağın yabancı memleketlerden gelecek türk olmıüan yabancı göçmenler hakkında kanun teklifi ve hariciye, sıhat ve içtimaî muavenet ve dahiliye encümenleri mazbataları.

Birinci müzakeresi yapılacak maddeler :

1 — Urfa mebusu General Ahmed Yazgan ve Kırşehir mebusu Ali Rıza Esenin, Ankara yüksek ziraat enstitüsü kanununa bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve büdce encümeni mazbatası.

2 — Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine dair olan 2822 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Nafıa ve büdce encümenleri mazbataları..

İstanbul - Yalova arasında araba vapurları işliyecek

İstanbul, 31 (Telefonla) — Yalova ile İstanbul arasında 11 hazirandan itibaren araba vapurları seferleri başlamaktadır. Seferler pazartesi ve cumartesi günleri yapılacaktır. Vapurlar Kabataş, Üsküdar, Büyükada iskelelerine uğrayacklrdır.

Ayazpaşa mezarlığı itilâfı

İstanbul, 31 (Telefonla) — Ayaspaşa mezarlığı işi belediye ile evkaf arasında halledildi ve hâkem heyeti son kararını verdi. Bu karara göre, evkaf idaresi mezarlığın bedeli olan 86 bin ve faiz karşılığı olarak 14 bin lira ödeyecektir.

ŞEHİR HAYATI

Halkevinde:

Dünkü konferans

Dün saat 18 de sıyasal bilgiler okulu doçentlerinden B. Suud Kemal Yetkin (Ahmet Haşim ve Sembolizm) mevzulu bir konferans vermiş ve büyük bir dinleyici kütlesi bu konferansta hazır bulunmuştur.

Spor hakkında konferans

Bugün Halkevinde saat 18 de B. Refik Gür tarafından: "Sporun tarihçesine, inkişafına ve türk sporunun yakın geleceğine dair" bir konferans verilecektir. Bütün sporseverlerin bu konferansa geleceğini tahmin ediyoruz.

B. Berker'in konferansı

Bugün halkevinde saat 18 de İstanbul üniversitesi doçentlerinden B. Ratip Berker tarafından: "İdrodinamik ve aerodinamiğin tekâmülü ve bugünkü hali" mevzulu bir konferans verilecektir. Bu konferanslara herkes gelebilir.

İstanbul Şehir Tiyatrosu

İstanbul Şehir tiyatrosu dün gece güzide ve münevver bir seyirci tabakası önünde Norveç şairi Henrik İbsenin yazdığı, Edvard Grik'ın bestelediği ve Seniha Bedri Göknilin türkçeye tercüme ettiği (Per Günt) piyesini temsil etti. Sayın Kültür Bakanımız Saffet Arıkanın hususî bir müsaadesiyle bu temsile iştirâk eden Cumhur Başkanlığı Filârmonik orkestrası dün geceki temsile büsbütün başka bir üstünlük verdi. Denilebilir ki dünyanın hiç bir yerinde (Per Günt) piyesi bu kadar mütecanis ve bu kadar uygun elemanların toplandığı bir orkestra ile oynanmamıştır. Aynı piyes bu akşam da tekrar edilecektir.

Sanatkâr Hazımın bir düşme neticesinde diz kapağı sakatlandığı ivin tedavi edilmek üzere Ankara Nümune hastahanesine kaldırılmıştır. Mütehassısların ifadesine nazaran sanatkâr on gün daha yatmağa mecburdur. Bu yüzden Şehir tiytrosu programındaki (Toka piyesi) temsil edilemiyecektir, onun yerine geçenlerde oynanıp büyük muvaffakiyet kazanan (İntikam Maçı) komedisi tekrar edilecektir.

Binicilerimiz yakında geliyorlar

İstanbul, 31 (Telefonla) — Nis, Roma ve Varşova'da büyük muvaffakiyetler kazanan binicilerimiz haziranın ilk haftası içinde İstanbula dönecekler ve büyük merasimle karşılanacaklardır.

Prens Bibesko memletine döndü

İstanbul, 31 (Telefonla) — Beynelmilel havacılık federasyonu reisi Prens Bibesko bugün tayyaresiyle memleketine döndü. Yeşilköyde tayyarecilerimizle Türk Hava Kurumu erkânı tarafından uğurlandı.

Çağrı

× Dahiliye encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktısadî teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve murakabeleri hakkındaki kanun lâyihasını müzakere eden muvakkat encümen bugün saat 10 da toplanacaktır.

× İktısat encümeni bugün umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır.

× Ziraat encümeni bugün umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır.

Rakamlarla Türkiye

Vilâyetlerimiz: bursa

Rakamlarla Türkiyenin bugünkü sayısında Yeşil Bursamıza aid rakamları vereceğiz: Bursa, memlekette yeni doğmaya başlayan iç turizm hareketinin en canlı bir merkezidir. Bu itibarla ona aid rakamlar, kendisine has hususiyetler taşır.

Bursa merkez kazası, türkiyenin en kalabalık köşelerinden biridir. Merkez kazada bir kare metreye 91 nüfus isabet eder. Eğer bir gün, bütün türkiye, bu mesud rakama kavuşmuş olursa, bizim nüfusumuz, yetmiş milyonu aşacak demektir.

Bursanın on kazasında nüfus dağılışı, bu 91 rakamına göre büyük azalmalar ve değişiklikler gösteriyor: Meselâ kesafet, Gmlikte 27 ye, İnegölde 24 , Orhanelinde 14 de düşmekte; Iznıkda 32, Karacabeyde 30 Mudanyada 39, Yenişehirde 31 olmakta ve Orhangazide 55 şe çıkmaktadır.

Bursanın merkez kaza nüfusu, 35314 erkek 36873 kadın olarak 72187 dir ve Bursa, merkz kazasının nüfus itibariyle İstanbul, Ankara ve İzmirden sonra dördüncü kalabalık şehirdir. Vilâyetin bütün nüfusu, 217.013 erkek, 225.747 kadın olarak 442.760 şı bulmaktadır ve vilâyet kesafeti 33 dür.

Bursa, şehirlerinde yaşayan nüfusun çokluğu itibariyle en ileride olan bir vilâyetimizdir: Nüfusundan 133.699 zu şehirlerde; 309.061 ri köylerde ve nahiyelerde yaşamaktadır.

Bursa kadınları *en çok evli kadınlar* zümresi arasına giriyor: 96.738 bekâr kadına mukabil, 93.364 vli kadın vardır. Fakat erkeklere nisbet, hiç de böyle değildir: 121.333 bekâr erkeğe mukabil, ancak, 91.497 evli erkek vardır.

Güzel havalı, müsaid iklimli, sağlık teşkilâtı yerinde olan Bursada göze görünür sakatlığı olanların nisbetleri de azdır: Yüz nüfusta 1.7...

Bursanın verimli toprağı, nüfusun büyük ekseriyetine kendisiyle meşgul olmak vazifesini vermiştir: 95.984 erkek ve 77.699 kadın olarak 173.687kişi..

Sanayi ve küçük sanatlarla uğraşanlar 164.642 erkek, 3.663 kadın olmak üzere [illegible]

Bursa ticarette oldukça inkişaf etmiş bir haldedir. ve 6852 si erkek, 282 si kadın olmak üzere 7134 kişi bu işle uğraşır.

Bursada köy nüfusları da toprağın iyi işlenmesi dolayısiyle yüksektir: 766 köyün her birinde nüfus vasatisî 403 dür.

Havalar ısınıyor

Dün şehrimizde hava az bulutlu geçmiş, rüzgâr şimali garbîden saniyede bir metre kadar hızla esmiştir. En düşük ısı 10, en yüksek ısı da 21 derece kaydedilmiştir. Yurdda hava doğu Anadolusunda bulutlu ve yer yer yağışlı, diğer bölgelerde umumiyetle bulutlu geçmiştir. Yirmi dört saat içindeki yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarı, Kırşehirde 23, Ilgında 10, Yenişehirde 9, Sivrihisarda 2, Kütahyada bir kilo gramdır.

Yurdda en düşük ısılar Kütahyada 6, Kayseride 5, Bolu, Sivas ve Karsta 4 derecedir. En yüksek ısılar Siirdde 29, Diyarbakırda 30 Bodrumda 31 derece kaydedilmiştir.

Yozgatın imar plânını Prof. Vagner yapacak

Su, stadyom, mektep işleri hallediliyor

Dahiliye vekâleti, vilâyetlere aid iş ve mesai programlarını, büyük bir alâka ile takib etmekte ve icab ettikçe valilerimizi merkeze çağırarak kendilerinden işler hakkında izahat almakta, direktifler vermektedir.

Vilâyetine aid bayındırlık, kültür, ziraat ve diğer faaliyet sahalarında alâkalı makamlarla temas etmek üzere şehrimize gelmiş olan Yozgat valisi B. Feyzi Gürel, vilâyet işleri için dün bir arkadaşımıza şu izahatı vermiştir:

"— Vilâyetin muhtelif vekâletlerdeki işlerini takib etmek üzere geldim. Her gün artan bir hızla inkişafa doğru yol alan Yozgadın umumî ihtiyaçlarının ana hatlarını kısaca ifade etmek istersek, bunları, mekteb, elektrik, su, hükümet konağı, vali konağı, asrî oteli, stadyom gibi işlerde toplayabiliriz. Bunlar üzerindeki çalışmaları ve son temaslarla aldığım müsbet neticeleri söyleyeyim.

Bayındırlık işleri

"— Evelâ hükümetimizin çok ehemiyetle takib ettiği plânlaşma ve teknik işinin halli lâzımdır. Yozgadın bugünkü vaziyetini gösteren hartası noksandı. Buna dayanılarak imar plânları yapılamazdı. Hem noksanları ikmal, hem de imar plânını hazırlamak için yardımlarını rica ettiğimiz muhterem nafıa vekilimiz B. Ali Çetinkaya şehircilik şefi Hilmi ile mütehassıs mösyö Vagner ve fen memurundan mürekkeb bir heyetin Yozgada gitmesini emretti. Dün giden heyetin hazırlayacağı imar plânı bayındırlık hareketimizde bize rehber olacaktır.

Elektrik işi

Daha evel teşebbüslere girişilmiş ve son aylarda muvaffakiyetle başarılmış olan elektrik tesisatı Yozgada yeni bir hayat vermiştir. Bütün belde ışık içinde gece yarılarına kadar radyoların saldığı neşe içinde memlekete başka bir canlılık gelmiştir. Hemen her gün bir radyo sipariş ediliyor.

Su meselesi

Su işimiz de hal yoluna girmiştir. Yozgadın suyu, hemen bu havalide az bulunur, tatlı, kireci az bir sudur. Ve beldenin ihtiyacına kâfi ise de muhtelif yollardan ayrı ayrı gelen bu suların birleştirilmesi gerekli bulunmuş ve bunun da projesi münakasaya konulmuştur. Talibine ihale edilen bu projenin ikmalinde belediyeler bankasından istikraz edilerek bu mühim ihtiyaç da giderilecektir. Yeni tesisatın yüz elli bin liraya çıkacağı tahmin olunmaktadır.

Hükümet konağı

Bu tarihî beldenin en ziyade muhtaç olduğu müesseselerden biri de hükümet konağıdır. Daireler parça parça ve orada buradadır. Yeni bir hükümet konağının proje ve keşifleri hazırlanmış ve yüz yirmi beş bin liraya çıkacağı anlaşılmış olmasiyle bu sefer, değerli maliye vekilimiz nezdinde yapılan teşebbüslerle mühim mikdarda tahsisat almağa muvaffakiyet hasıl olmuştur. Bu sene içinde münakasaya konulması kararlaştırılan hükümet konağı işi de, bu suretle hal yoluna girmiş oluyor.

Asrî otel

Halen hükümet konağı olarak kullanılan hususî idarenin küçük ve güzel binasının etrafı çevrilmekte ve bahçe haline konulmaktadır. Hükümet konağının inşaatı ikmal olununca burası da otel yapılacak ve memleketin bu ihtiyacı iyi bir şekilde giderilmiş olacaktır.

Yozgadın mahrum olduğu binalardan biri de vali konağıdır. Bunun inşası da bu senenin programı içine girmiştir. Kırk dört bin liraya çıkacak olan konağın projeleri ve keşifleri yaptırılmış ve tahsisatı büdceye konulmuş olduğundan, 938 senesi sonuna doğru memleket güzel bir binaya daha kavuşmuş olacaktır.

Stadyom

Yozgad sporculuğu son bir iki ay içinde iyi bir inkişafa doğru gitmektedir. Futbol, voleyvol, bisiklet, avcılık, cirid, atıcılık, atcılık gibi kolları faaliyete geçmiş, bütün gençler cumhuriyet halk partisi binasında ayrılan odalarında hummalı bir surette çalışmaya koyulmuşlardır. Vilâyet, bu sene büdcesine koyduğu tahsisat ve merkezden göreceği yardımı birleştirerek iyi bir stadyom yapmak teşebbüsündedir.

—Stadyom yeri hazırlanmıştır. Spora bu suretle yeni bir ilerleme sahasına girerken Yozgadın eski sporları üzerinde de tetkiklere girişilmiştir. Yozgadda şöhret bulan eski sporların gayet garib isimleri vardır. Bunları, şurada kaydetmek, zevkli bir vazifedir:

Kaladedim, Hot, Yassıla tombalak, yayacirit, altı cirit, çelik, sapan, ok, tura bir okmacığı...

Bütün bu oyunlar, hepsi, millî sporun birer şubesidir ve bir tarafdan vücud kabiliyetini inkişaf ettirirken diğer tarafdan kala sporu mahiyetini taşırlar.

Kültür işleri

Kültür işlerine çok ehemiyet vermekteyiz. Vilâyetin 680 köyünün yalnız 78 inde mekteb vardı. Yıllarca evel başlanmış ve noksan bırakılmış olan 57 mekteb de, şu bir kaç ay içinde yapılan çalışmalarla ve hususî idare yardımlariyle 38 adedi bitirilmiştir. Geri kalanının 938 senesi içinde bitirilmesine çalışıyoruz.

Yeni senede vilâyetin Sorgun, Boğazlıyan gibi mühim kazalariyle Yerköy nahiye merkezindeki ilk mekteblerin yaptırılmaları da karar altına alınmıştır. Ayni zamanda eğitmen kursuna da 27 genç gönderilmiştir. Bunlar kurslarda yetişerek döndükten sonra, vilâyetin bir çok yeni mektebleri de faaliyete geçmiş olacaktır.

Tahsil çağında olan yavrularımızın, daha geniş ölçüde ve toplu bir halde okutulması gayesiyle üç nahiyede de birer yatılı mekteb açmayı kararlaştırdık. Bu kararımızı tatbik mevkiine koymak üzereyiz. Bu yatı mekteblerinde yetişecekler bilhassa köylü çocukları olacağı için, bunların demircilik, marangozluk gibi bilgilerle de cihazlanarak köy kalkınma kadrosunun diğer kısımlarında da vazifelendirilmelerini ve faydalı olmalarını göz önünde bulunduruyoruz.

Ziraat işleri

Ziraat işlerimizi yeni bir programa koyduk. Asrî bir kümes ve fidanlıklar tesisi, sütçülük, yoğurtçuluk, arıcılık gibi, köylüye refah getiren ziraat sanatlarının kökleşmesi ve yerleşmesi için yeni büdceye tahsisat koyduk. Vilâyetin her tarafında yer yer fidanlıklar yapılmaktadır. Merkezdeki kümes ve fidanlık bitmek üzeredir. Bu seferki yolculuğumda, bütün vilâyet mıntakasındaki mahsul bereketinin son senelerde görülmemiş bir bolluk da olduğunu tesbit ettim.

Vilâyetin atölyesini genişleterek köylünün çift arabalarını burada yapmak üzere yeni sistem vasıtalarla kuvvetlendireceğiz. Bir mütehassıs için büdceye ayda 200 liralık tahsisat koyduk.

Bu seneki yol programımız, geçen seneden daha geniştir. Bu sene, yapılmaya başlanmış olan yollarımızı ikmal edeceğiz.

Yozgad - Yerköy; Fakılı - Bogazlıyan; Yozgad - Sorgun ve Maden yolları üzerinde daha fazla çalışılması için kâfi mikdarda tahsisat koyduk."

Yaz!

Şehirlerde yazın gelişini sırtınızdaki caketın fazla gelmesinden, ağaçlardaki körpe bahar yeşilliğinin biraz koyulaşıp biraz sararmasından olduğu kadar mekteb kapılarının kapanması ve mektep bahçelerindeki neşeli gürültünün kesilmesinden de anlarsınız.

Mekteb, sonbahar, kış ve ilkbahar mevsimlerinde açık duran bir kitab gibidir. Yazın girişi ile beraber onun iki kapagı ustuste getirilir.

Senenin en sıcak iki buçuk ayında birbirinden ayrı iki nesle mensub iki vatandaş zümresi öğretmen ve mektebli hakıı bir ıstirahate çekilirler.

Fakat mümeyyizliği çok öğretmenle notları fazla kırık talebe için takvim yaprağı üzerine, havaya, güneşe gelen ve bir dinlenme mevsimi sayılan yaz, gecikmiş bir mevsim gibidir.

Sıcağın ne dehşetli bir şey olduğunu alınlarının terile numara almak için çalışanlara sorunuz !

T. İ.

Yanlışlar

Yeni mütehassıslar !

Gazetelerimizde bir takım "gönül doktorları", bir takım "aşk psikologları" türedi. Bunlar birteviye okurlarına kadınsalar erkeği, erkekseler kadını nasıl cezb ve teshir edebileceklerini öğretecek yazılar yazıyorlar.

Geçenlerde bir tanesi de "kadınlar, kendilerini sevdirmek isterlerse erkeklerin gururunu okşamalıdırlar. En çirkin bir kadın, erkek gururunu okşamanın yolunu bulursa, en güzel bir erkeği teshire muvaffak olur.,, diyordu.

Fakat düşününüz ki bu satırları yazan da bir erkektir.

Bir bilmece !

Arkadaşım Yaşar Nabi, cenubda her gün yeni bir ıstırablarını duyarak ciğer dağladığımız kan kardeşlerimizin durumunu mevzu diye seçen bir fıkrasında Hatay kelimesinin bir harfi yer değiştirecek olursa Hayat olacağına işaret ediyor, böylece sancağın bizim için ne türlü bir değeri olduğunu gösteren bir bilmeceyi çözüyordu.

Bu bilmeceyi böylece çözebilmek için büyük bir liyakata lüzum olduğuna şüphe var mı?

Çünkü bilgisi kıt sömürgeci fransız, o kelimeden son harfi silerek hata haline getirmedi mi?

Kötü sözden vaz geçirmek için

Bir terbiye makalesinin başlığu şu: "Kötü söze alışan çocuk bu huydan nasıl vaz geçer „

Makalenin alt tarafını okumağa fırsat bulamadım. Fakat her halde çocuğu bu kötü huyundan vaz geçirtmek için, şimdilik, şu iki tedbir de faydasız olmıyacak:

1 — Bir müddet kendisini kalabalık günlerde stadyomlara göndermek.

2 — Bir müddet, kendisine argo tarafdarı muharrirlerin yazılarını okutmamak.

Ceki Kugan'ın yoksulluğu

"Zenginin parası, züğürdün çenesini yorar„ derler. Bir müddetten beri, gazetelerimiz, meşhur sinema yıldızı Ceki Kugan'ın parasızlığından, ha bire, bahsedip duruyorlar. Demek züğürdün çenesini, elin züğürtlüğü de yorarmış!

Bizim gazetecilerin Ceki Kugan'ın yoksulluğundan bahsetmeleri, insanın aklına kendisi küfede giderken yolda sallana sallana yürüyen sarhoşun hikâyesini getirmiyor değil hani.

DIŞ İCMAL

Kodreanunun mahkûmiyeti

Romanyada son seçimden beri, sürpriz sürprizi takip ediyor: Seçimde liberallerin kazanmamaları, kabineyi teşkile Goga'nın memur edilmesi, Goga kabinesinin kırk beş günlük hayatı, arkasından rejimi temelinden değiştiren yeni anayasa, siyasî partilerin dağılması. Patrik Miron hükümeti.. İşte senenin başından beri Romanya politika sahnesinde bir sinema şeridi gibi arkası sıra gördüğümüz manzaraların bazıları. Şimdi de başka bir sürpriz karşısındayız: "Her şey vatan için" namındaki organizasyonun lideri Kodreanu, askerî mahkeme tarafından on sene hapse mahkûm edilmiştir. Bu teşkilâtın romen siyasî hayatındaki rolü hatırlanacak olursa, mahkûmiyetin şümul ve ehemiyeti anlaşılır: "Her şey vatan için", "Demir muhafızlar" teşkilâtının istihalesinden ibarettir. Bu organizasyon, gerek birinci ve gerek ikinci ismi altında Romanya'da yaptığı terörle memleketin siyasi ve içtimaî hayatında çok büyük bir kuvvet ifade etmekte idi. Liderleri olup da bugün on sene hapse mahkûm olan Kodreanu, on iki sene kadar evvel Yaş üniversitesinde talebe iken, yahudiler aleyhine tertib edilen nümayiş dolayısiyle bir takım hıristiyan gençleri tevkif ettiği için bu şehrin emniyet müdürünü katletmişti. Bu cinayeti takib eden sansasyonel muhakemede Kadreanu, beraet etti. Ve bundan sonra da yahudi aleyhtarlarının nazarında millî kahraman oldu. Lideri bulunduğu "demir muhfızlar" teşkilâtına mensup gençler, köyleri dolaşarak millî şarkılar çağırıyorlar ve Romanya köylüleri arasında telkinat yapıyorlardı. Bazan bu yolda tertib edilen bir içtimaın en heyecanlı bir dakikasında, lider Kodreanu, elinde fosforlu bir haçla kır at üzerinde sahnede görülüyor ve halkı vatan uğruna her şeyi feda etmeğe davet ediyordu. Organizasyonun bir de terörist kolu vardı ki, başvekil Duka dahil olduğu halde bir takım siyasî suikastler tertib etmiştir.

Devlet için ciddî bir tehlike olmaya başlıyan "demir muhafızlar" teşkilâtı, nihayet 1933 senesinde Titülesco'nun ısrariyle ilga edilmişti. Fakat Bir müddet sonra Tataresco bu defa "Her şey vatan için" adiyle organizasyonun tekrar faaliyete geçmesine muvafakat etti. Terör hareketlerine rağmen, [illegible] da gösterilen bu müsamaha, teşkilâtın kuvvetine delil olarak gösterilmekte idi. Ve "Her şey vatan için" partisinin hakikaten kuvvetli bir siyasî parti olduğu son seçimde parlâmentoya yetmişe yakın mebus intihab ettirmek suretiyle göstermiştir. Fakat Kodreanu siyasî bir partinin lideri sıfatiyle sayılacağı yerde, sinsi bir terör teşkilâtının başında bulunan adam olarak korku telkin ediyordu. Bunun içindir ki siyasî partilerin ilgası hakkındaki kanuna karşı nasıl bir vaziyet alacağı merakla bekleniyordu. Kodreanu, kanun karşısında hayrete lâyık bir teslimiyet gösterdi: Şubat ortalarına doğru neşrettiği bir beyanname ile partisini dağıttığını, kendisinin de siyasî hayattan çekildiğini bildirdi. Fakat bunun bir manevradan ibaret olduğu geçen ay anlaşıldı. Kodreanu bir taraftan partisini dağıttığını ilân ederken, diğer taraftan da kırala dayanan yeni rejime karşı bir darbe hazırlıyormuş. Faal dahiliye vekili Kalinesco'nun idaresi altındaki zabıta bunu meydana çıkararak Kodreanu'yu tevkif ettirdi. Bu, yeni hükümetin kuvvetini tebarüz ettiren bir hâdise telakki edilmişti. Fakat bunu takib eden hâdiseler, lidere karşı muamelede yeni rejimin eski rejimden çok başka bir yol takip edeceğini anlattı: önce Kodreanu, bir hakaret cürmünden dolayı, altı ay hapse mahkûm elildi. Sonra da hayatı hakkında bir neşriyat başladı. Gazeteler, milliyetperverliği kimseye vermek istemiyen Kodreanu'nun kendisi, romen olmadığını yazdılar. Yabancı organizasyonlardan para aldığı yazıldı. Duka'nın katlindeki alâkası açığa vuruldu. Ve nihayet bu katilde dahil olduğu halde diğer bir takım tedhiş hareketleri yüzünden muhakeme altına alındı. Kodreanu muhakemesi, haftalardan beri Romanya ve şarkî Avrupa efkârını alâkadar etmektedir. Kodreanu'yu iki yüzden fazla avukat müdafaa etmiş ve yüzlerce şahid dinlenmiştir. Neticede on sene ağır hapsine karar verilmiştir.

Yeni Romanya rejiminin, teşkilâtını likide etmek için aldığı bu seri ve katî tedbirden en az Kodreanu şikâyet etmelidir: Çünkü on seneden beri bu otoriter usullerin en hararetli mürevvici kendisi idi. Yeni rejim belki istediği kadar totaliter değildir. Yeni rejim bu kadar totaliter değildir ama, her halde kâfi derecede otoriter olduğunu, kendisi hakkında tatbik edilen muamele ile göstermiştir. Kodreanu'nun, tevkifi, muhakemesi ve mahkûmiyeti Romanya'nın dahilî işidir. Fakat eski rejimlerin zaaf ifade eden müsamahası karşısında bu seri ve katî adım yeni rejimin kuvvetini tebarüz ettirdiğinden Romanya'nın dostlarını da memnun etmekten geri kalamaz.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Hudud hâdiseleri dolayısiyle

Çekoslovakya elçiliği Almanyaya nota verdi

Berlin, 31 a.a. — Çekoslovakya elçiliği bugün alman hariciye nezaretine bir nota vererek alman tayyareleri tarafından Çekoslovakya hududunun ihlâli hâdiseleri tadâd edilmektedir.

Hatırlarda olduğu üzere bu hâdiselere dair çek ajansı vaktiyle neşriyatta bulunduğu vakit alman makamatı bunların bir hudud ihlâl hâdisesi olmadığını ve mevcud muahedeler mucibince Berlin ile Viyana arasında işleyen yolcu tayyarelerini Çekoslovak toprakları üzerinden geçişinden ibaret bulunduğunu bildirmişlerdi.

Alman toprakları üzerinde uçan çek tayyareleri

Prag, 31 a.a. — Çekoslovak ajanları geçenlerde, alman toprakları üzerinde uçan çek tayyareleri hakkında Prag hükümeti tarafından yapılan tahkikat neticesine dair neşrettiği bir tebliğde bütün bu hâdiselerin tevsik edilmiş olduğu ve mesullerinin de cezalandırıldığı bildirilmektedir.

Bu gibi hâdiselerin bir daha tekerrür etmemesi için hükümet hudud civarında tayyareler için yasak edilen beş kilometrelik mıntakayı on kilometreye çıkarmıştır.

Hudud hâdiseleri

Berlin, 31 a.a. — Alman istihbarat bürosu, son hudud hâdiseleri hakkında Almanyanın Pragdaki sefiri tarafından Prag hükümeti nezdinde yapılmış olan teşebbüse dair olarak dün alınmış olan haberleri yazdıktan sonra şu mütaleayı serdetmektedir:

Artık Çekoslovak hariciye nazırının yapmış olduğu vaadin bir şeniyet haline gelmesini ve diğer bir takım hudud hâdiselerinin müessir surette önüne geçilerek hudud arazisinde yeniden sükûn hüküm sürmesini ümid etmekten başka yapılacak bir şey yoktur.

Südetlerin istedikleri

Prag, 31 a.a. — Südet almanlar fırkası [illegible] ve teşrih eden uzun bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğ, 23 nisan tarihinde Karlovivare kongresinde mebuslardan Kunt tarafından irad edilip şimdiye kadar gizli tutulmuş olan nutkun bir hulâsasını teşkil etmektedir. Bu hulâsada 14 nokta mevcud olup en mühimleri şunlardır:

1. — Südetlere aid arazinin kanunen tanınması,

2. — Çek devletinin ve etnik hududlarının yeniden tensiki, her etnik grupun kendisine hâs bir hükümeti bulunacaktır.

3. — Merkezî idare, bütün etnik gruplar arasında tevzi edilecektir,

4. — Südet grupu, mutlak bir malî muhtariyete malik ve kullanacağı parayı intihabda serbest olacaktır,

5. — Etnik bütün ekalliyetlerin ihtiyaçları nazarı itibare alınmak suretiyle bütün münakalât sisteminin yeniden tensiki,

6. — Zabıta ve adliye işleri de dahil olmak üzere tam bir idarî muhtariyet.

Henlayn taraftarlariyle çıkan arbede

Prag, 31 a.a. — Çeteka ajansı tebliğ ediyor: Henlayn taraftarları ile alman demokratları arasında 29 mayısta vukua gelen arbedelere sahne olmuş olan Bohemyanın şimali garbisinde ve Krasek yakınında kâin Aypenberg - Tıtova zabıtası, bu hâdiselerde medhaldar olan 75 kişiyi isticvab ettikten sonra dün akşam serbest bırakmıştır. Yaralı Henlaynist'in vaziyeti salâha yüz tutmuştur.

Henlaynist partinin direksiyonu, mensublarına saat 20 den sonra sokaklarda toplantı yapmamalarını emretmiştir.

Bundan başka Çeteka ajansı, 29 mayısta Missimedezer'de vukua gelmiş olan hâdiseler hakkındaki aşağıdaki tavzihi neşretmektedir:

"Henlayn taraftarları, bir içtima tertib etmişlerdi ve bu içtimaa komünistlerle alman demokratlar iştirâk etmişlerdir.

Bunlar, gürültülü nümayişler yapmışlardır. Henlayn taraftarları, bunlara [illegible] zerine bir arbede çıkmış ve bu arbede esnasında üç kişi hafif surette yaralanmıştır. İçtima, sükûn içinde hitama ermiştir.

Frankocu tayyareler bir kasabayı bombaladılar

400 den fazla ölü var!

Madrid, 31 a.a. — Teruel cephesinde muharebe şiddetle devam etmektedir. Malzemelerinin noksanlığı aşikâr olan cumhuriyetçiler, büyük bir kahramanlık göstererek kaybettikleri her kilometreyi frankistlere pahalıya maletmektedirler.

Barselon, 31 a.a. — Saat 13.30 da Barselon'un tehlike düdükleri ötmeğe başlamıştır. Tayyareler, şehrin üzerinde uçmuşlarsa da bombalarını civar kasabaların üstüne atmışlardır.

Bu bombalardan birçoğu Grandlers kasabası üzerine düşmüştür. Havas ajansı muhabiri bu korkunç bombardıman hakkında şu tafsilâtı vermektedir:

Bu sabah saat dokuzda beş Franko tayyaresi şehir üzerinden uçarak yirmi kadar bomba attı.

Taarruz o kadar âni olmuştur ki, hiç kimse sığınaklara gitmeye vakit bulamamıştır. Bombaların hemen hemen hepsi halkın arasına düşmüştür. Balık halinin bulunduğu belediye dairesinin önünde halk toplanmış alışveriş ediyordu. Yüzlerce kadın ve çocuk balık satmakla meşguldü. Bombalardan biri, tam halin üzerine düşmüş ve orada bulunan bütün insanlar havaya uçmuştur. Halin diğer bir kısmı da yıkılmış ve oradaki insanlar da enkaz altında kalmıştır.

Şehrin en büyük yoluna da bir bomba isabet etmiş ve on beş büyük bina yıkılmıştır.

Bombalardan biri mektebe isabet etmiştir. Fakat tesadüf eseri olarak çocuklar daha henüz mektebe gelmemiş bulunuyorlardı. Binaenaleyh ancak 12 çocuk ölmüştür. Mektebin büyük bir kısmı yıkılmıştır.

Derhal yardım tedbirleri alınmış ve şehirden 12 kilometre uzakta bulunan Lagarin hastahanesine yüzlerce hasta ve yaralı yatırılmıştır. Bütün yollar boyunca ellerinde alelacele yapılmış çıkınlar taşıyan kadın erkek ve çocuk kafileleri görülüyor.

Öğleden biraz sonra yapılan tadadda 400 den fazla ölü tesbit edilmiştir. Yaralıların sayısı malûm değildir. Henüz sayısı bilinmiyen bir yığın insan cesedi de enkaz altında yatmaktadır.

Fransız vapuru battı

Valensiya, 31 a.a. — Dün Franko tayyareleri tarafından bombardıman edilerek hasara uğrayan fransız Cem vapuru bu sabah plâjda batmıştır.

Bir hava muharebesi

Saat 11,30 da Valvardede 14 franko tayyaresiyle 38 tayyare arasında bir muharebe olmuş ve düşmanın 9 tayyaresi düşürülmüştür. Diğer beş tayyarenin de aynı akıbete uğradığı zannediliyor. Franko tayyareleri hiç zayiata uğramaksızın avdet etmişlerdir.

İtalya kralı dönüyor

Tobrum, 31 a. a. — İtalya kıralı, şarkî Libyadaki seyahatine devam ederek Cerablusu ziyaret etmiş ve tayyare ile Mısır hududuna kadar bir gezinti yapmıştır.

Kıralın Libya seyahatı Tobrukta bitmiş ve bu akşam saat 18.30 da Savaya yatına binerek İtalyaya dönmek üzere hareket etmiştir. Kıral iki haziranda Brendizide olacaktır.

Bir çocuk kaçırıldı

Miami, 31 a.a. — Miami civarında Prinsenton köyünde 28 mayıs gecesi beş yaşında Jems Kaş isminde bir küçük çocuk kaçırılmıştır. Haydutlar, necat fidyesi olarak on bin dolar istiyen bir kağıt bırakmışlardır.

Südetlerden sonra

Slovaklar da muhtariyet istiyorlar

Prag, 31 a.a. — Amerikan slovak heyeti dün akşam buraya gelmiş ve hükümet mümessilleriyle, sokollar, lejiyonerler ve büyük bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır.

Heyet azâsı bu sabah millî çekoslovak konseyi, öğleden sonra da Benes, Hodza ve Krofta tarafından kabul edicektir.

Heyetin reisi Hletke, Havas ajansının muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Biz hükümete herhangi bir dileğimizi kabul ettirmek için Prag'a gelmedik. Biz ancak çeklerle slovaklar arasında bir müzakere açılması tavsiyesinde bulunmağa mezunuz. Pittsburg itilâfı hakkında hükümetin fikrini öğrenmek istiyoruz. Hodza'nın bu itilâfa muarız olmadığını ve hükümetin slovaklara bu itilâf ile kazandıkları hakkı vermeğe muvafakat edeceğini ümid ediyoruz.

Slovak muhtariyetini Amerikada tatbik edilen şekilde anlıyoruz.

Slovakların, slovak işleri hakkında kararlar veren kendilerine mahsus bir parlâmentoları olmasını ve ayrıca devlet arazisini alâkadar eden bütün işler hakkında karar verecek müşterek bir de çekoslovak hükümeti mevcut olmasını istiyoruz.

Slovakyada oturan bütün ekalliyetlerin bu mecliste temsil edilmesi lâzımdır. Slovak muhtariyet partisinin çeklerle mücadele etmek üzere diğer milletlerin muhtariyet taraftarlariyle birleşmiyeceği muhakkaktır."

Sovyetler birliği ve çine yardım meselesi

Moskova, 31 a. a. — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Bluher ile Sunfo'nun aynı zamanda Moskovada bulunmaları keyfiyeti hakkında tefsirlerde bulunan iyi haber alan mahfiller, bu hâdisenin bir tesadüf eseri olmadığını tahmin etmekte ve Çin devlet adamının, Avrupaya yaptığı seyahatten sonra Avrupa devletlerinin büyük bir kısmının Çin'e karşı vaziyaretlerini sovyet liderleriyle birlikte tetkik etmek üzere Moskovaya gelmiş olması muhtemel olduğunu beyan etmektedirler.

Aynı mahfillere göre, Çin'in bugünkü maddî ve manevî vaziyeti Sovyetlerin nazarında, Sunfo'nun Sovyetler Birliğinin merkezini ilk ziyaret ettiği zamana nisbetle daha kuvvetlidir.

Sunfo'nun Sovyetler Birliğinin Çinde daha büyük bi raskerî yardımda bulunmasını istemiş olması mümkün olduğu gibi Sovyet liderlerinin de Çin ordusuna daha çok mikdarda malzeme göndermeği kabul etmiş olmaları muhtemeldir. Fakat bu yardım her halde Sovyetler birliğini uzak şarkta bir harba sürüklemek tehlikesine maruz bırakacak mikdarda olmıyacaktır.

Meksikada haydudluklar

San Antonio-Teksas- 31a.a. — San-Luis-de-Potose'den alınan yarı resmî haberlere göre, âsi general Sedillo, San-Luis eyaletinin şimalinde Espanzuala çiftliğinde bulunmaktadır ve kendisinin tevkifi için oraya federal kuvvet gönderilmiştir.

Ahalisi âsi generale sadık olan bu havalinin gayet sarp ve dağlık olması sebebiyle, Sedillo'nun serbest kalmak istediği müddetçe tevkif olunmıyacağı sanılmaktadır. Diğer taraftan, Meksikoda bütün memleketin sükûn içinde bulunduğu söylenmesine rağmen, bir çok eyaletlerde Sedillo taraftarlarının yaptıkları söylenen bir çok haydudluk vakaları devam eylemektedir.

Saatte 427 kilometre

Eckland, 31 a.a. — Amerikan tayyareci Karl Ortman, beynelmilel büyük okyanos yarışında kapalı dairesinde bir sürat rekoru kırmıştır. Tayyareci saatte vasatî 427 kilometre ve 345 metre katetmeğe muvaffak olmuştur. Eski rekor 368 ve 424 kilometre ve sahibi detroyat idi.

Sıhiye vekâleti müşteşar muavinliği

Doktor Zihni Ülgen

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti sicil ve memurlar müdürü Doktor Zihni Ülgen vekâletin müsteşar muavinliğine tayin edilmiştir.

Doktor Zihni Ülgen, askerî tıbbiyenin 1334 senesi mezunlarındandır. Umumî harbta Kafkas cephesinde çalışarak müterekede askerlikten istifa etmiş ve sonra Gerede belediye doktorluğu ile Zonguldak hükümet doktorluğunda bulunmuş, Ankarada ilk sıtma mücadelesinde çalışmış, bilâhare Bolu sıhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü yaparak Sıhat Vekâleti sicil müdür muavinliğine getirilmiş ve 1927 senesinde de Vekâletin sicil ve memurlar müdürlüğüne tayin olunarak o zamandanberi Vekâlette dikkate değer hizmetleriyle arkadaşları arasında temayüz etmiştir. Doktor Zihni Ülgen, millî savaşın ilk günlerinde hillî hizmetlerile de tanınmıştır. Yeni vazifesinde de muvaffak olmasını dileriz.

Londradaki heyetimiz dün geldi

İstanbul, 31 (Telefonla) — Londrada 16 milyon ingiliz liralık kredi itilâfnamesi müzakerelerini yapan iş bankası umum müdürü ve Ankara mebusu B. Muammer Eriş'le Etibank umum müdürü B. İlhami Nafiz Pamir bu sabah ekspresle İstanbula gelmişlerdir. Maliye Vekâleti nakid işleri müdürü B. Halid Nazmi Kişmir Paristе kalmıştır.

Heyetimiz istasyonda karşılanmış ve B. Muammer Eriş karşılıyanlar arasında bulunan gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur :

"— Bildiğiniz ve tafsilâtını neşrettiğiniz gibi Londrada malî kredi mevzuu üzerinde konuştuk. İstihsal edilen mutabakat şekilleri dahilinde itilâfnameleri imzaladık. Seyahatimizden ve neticelerinden çok memnunuz. İtilâfnamelerin pek kısa bir müddet içinde tatbikına geçilecektir.,,

Yeni bir vapurumuzun mürettabatı Almanyaya gidiyor

İstanbul, 31 (Telefonla) — Almanyada yapılmakta olan ve inşaatı biten Sus vapurunun mürettebatı perşembe akşamı Almanyaya hareket edecektir. Geminin Kiyel'de yapılan tecrübeleri çok iyi neticeler vermiştir.

Denizbank müfettişlerinin tetkikleri

İstanbul, 31 (Telefonla) — Denizbank müfettişleri türk limanlarında tetkikler yapmak üzere yakında teftişlere başlıyacaklardır. İlk teftiş İstanbulda olacak ve liman hizmetlerinin ikmali için noksanlar tesbit edilecektir.

İnşaat işçileri talimatnamesi yapıldı

İstanbul, 31 (Telefonla) — İstanbul belediyesi inşaat işçileri talimatnamesi yarından itibaren tatbik mevkiine girmektedir. Bu talimatnameye göre, mühendislerden başkası inşaat ruhsatiyesi alamıyacaklardır.

Kalfalar ancak kontrolör vaziyetinde çalışabilecekler ve kendilerine ayrı bir talimatname hazırlanacaktır.

TÜRKİYE BASINI

Bir suikasd plânı

KURUN'da B. Asım Us Fransa hükümetinin notamıza verdiği cevab üzerinde durarak şu mütaleada bulunmaktadır:

"Vaziyet böyle olunca Hatay meselesinin ehemmiyeti Türkiye için bir kat daha büyümüş olur. Şimdiye kadar Hatay meselesi Türkiye için oradaki türklerin hayat haklarını muhafaza etmek, aynı zamanda cenub hududlarımızda kaçakçılık ve saire gibi genalıklara karşı bir emniyet mıntakası vücuda getirmek mahiyetindeydi. Fakat Hataydaki fransız askerî işgalini bir gün tekrar Anadolu içerilerine doğru yürümek için bir ileri karakol tedbiri sayan fransızların bu türlü suykastları açığa çıktıktan sonra artık bu millî davâ Türkiye için en hayatî bir vatan meselesi olur.

Adanadaki fransız işgal kuvvetlerine kumanda eden general Bremon'un ilk sözü ile Fransada neşredilen kitabın Hataydaki ermenileri ne dereceye kadar iğfal edebileceğini bilemeyiz; fakat aynı zamanda doğrudan doğruya Türkiyeye ve türk varlığına havale edilmiş bir suykasd bombasından başka bir şey olmıyan bu tahrik vesikasını gördükten sonra on sekiz milyon türkün gözlerini dört açacağına emin bulunuyoruz. Artık türklerin fransızlardan istediği şey yalnız Hatay mıntakasındaki türk nüfusunun insanlık hakları değildir; Türkiye türkleri kendi hayatî emniyetleri için de Fransadan Hatay mıntakasındaki askerî işgali bir gün evel kaldırmasını istiyecektir. Aksi takdirde iki memleket arasında nasıl olur da dostluktan veya sulhten bahsedilebilir?,,

KUVVET VE ŞEFKAT

CUMHURİYET'te B. Peyami Safa hükümetçe kamutaya takdim edilen af kanunu projesi münasebetile yazdığı bir fıkrada diyor ki:

"Bugüne kadar yüz ellilik kelimesi, gaflet ve hiyanet demekti. Kara listeyi dolduran bu 150 kişi, gafillerin ve hainlerin ilk safta gelenlerini teşkil ediyordu. Bunların içinde gafletten ziyade hiyanete ve hiyanetten ziyade gaflete nisbeti olanlar da vardı.

İnkılâb hepsini affediyor.

Bu affın manâsı şudur: Artık türk rejimi, kendine güvenişin kemal çağını idrak ettiği için bütün kinlerini, öfkelerini nefretlerini tasfiyeye karar vermiştir. Almacak intikamı, verilecek tedib dersi kalmamıştır.

Yüz ellilik listenin bugün seksen beşe indiğini söylüyorlar. Artık silik ve avare birer gölgeden başka bir şey olmıyan bu seksen beş kişinin vatana dönmesile geri kalanların mezara girmiş olmalarında bizim için hiç bir fark yoktur. Çünkü inkılâb tarihi, bu sağ kalanların hüviyetlerini de çoktan gafillerin ve mağlûblarm perişan toprağına gömmüştü.

Yarın, başları önde vatana dönecek olan bu seksen beş kişi, bizden, ölmüş tarihî hüviyetleri için birer fatiha ve sağ kalan cismanî gölgeleri için de müsamahadan başka bir şey istemiyeceklerdir. Onlar karşı nefretimizi bir dereceye kadar merhamete ve daha fazla da lâkaydiye çeviren af lâyihası, inkılâbın en güzel kuvvet ve şefkat eserlerinden biridir.,,

SİYASİ BİR MAZİYİ TASFİYE

TAN'da B. Ahmed Emin Yalman, af kanunu projesi münasebetile bir baş makale yazarak hükümetimizin gösterdiği ulüvvü cenab ve âtıfeti kaydetmekte ve şunları yazmaktadır :

"Bir milletin, umumî; siyasî af gibi bir şey ihsan etmesi için varlık sahibi olması lâzımdır. 15 senelik bir maziyi tasfiye etmek ve o zaman ki siyasî muhit içinde suç işliyenlere af ve müsamaha dağıtmak, ancak sağlam bir bünyeye, tam istikrara sahib bir milletin yapabileceği bir harekettir.

Bütün dünya hükümetimizin son hareketini bu duygularla ve bu ölçülerle karşılayacak ve siyasî mahiyetteki umumî affı, yeni bir olgunluk alâmeti sayacaktır.

Bir katilin tevkifi için

Lahay, 31 a.a. — Hollanda matbuat bürosu, Roterdamda Ukranya mukabil ihtilâl hareketi reisi Konovaleke suykaste bulunarak öldüren sovyet ajanı Valbukun tevkifi için Hollanda hükümetinin çok yüksek bir para vadetmekte olduğunu ilân eylemektedir.

Riya dö Janeyro'da tevkif edilenler

Riyo-dö-Jenero, 31 a.a. — Entegralistlerin bir hareketi yüzünden 437 si asker olmak üzere 1604 kişi tevkif edilmiş idi. Bunlardan 522 sivil ve 52 asker serbest bırakılmıştır.

— 76 —

Yazan: M. Şevki Yazman

Mevzii ingiliz ve fransız taarruzları temmuz ortalarına kadar devam edecek ve bizimkiler mukabil taarruzlariyle bunları hem önliyecek ve hem de tesirsiz bırakacaktır. Nihayet temmuz ortalarında Seddülbahirdeki ingiliz ve fransız kuvvetleri de bu cebheyi söktüremiyeceklerini anlayarak tamamen sükûnet bulacaklardır. Bundan daha evvel fransızlar için mühim bir gayıp daha olacaktır ki o da kolordu komutanı Guranın çok ağır surette yaralanarak bu cebheden uzaklaşmasıdır.

Bir kolunu Seddülbahirde ve bir türk topunun mermisiyle kaybetmesine rağmen türk askerinin kahramanlık ev şecaatini bütün hayatınca söylemekten geri durmamış olan Gura 30 haziranda ve bir fransız seyyar hastahanesini ziyarete giderken yaralanmıştı.

Fransız kuvvei seferiyesinin Seddülbahire ihraç hareketini ve ilk muharebeleri general D'Amad idare etmişti. Cesur, vazifeşinas olan bu zat haşindi, kıtaya ve maiyetine kendisini sevdirememişti. Mayıs bidayetindeki taarruzların muvaffak olamamasını kolayca bu zata yüklediler. Yerine Gurayı gönderdiler.

Faal, ateşli ve aynı zamanda politikacı bir kumandan. Söz söylemesini ve güzel yazmasını çok iyi biliyor. Maiyetine ve kıtaya kendisini çabuk sevdiriyor.

Harb emirlerinde bile "Biz Çanakkalede dahi dostumuz türklerle değil ebedî düşmanımız almanlarla harb ediyoruz" diyecek kadar siyaset yapmasını, 21 hazirandaki mevzii fransız muvaffakiyetini tebrik eden Hamiltona "biz ancak telörgüler arasında karaya saldıran ilk ingiliz ihraç kıtalarını taklid ederek düşman telörgülerine atıldık." diyecek kadar nezaket göstrmesini biliyor. Bizzat Hamiltona da kendisini sevdiriyor ve ingiliz karargâhında da sözünü geçirebiliyor.

Seddülbahir cebhesinin sağ yanında bulunan fransızlar bir seyden çok müşteki: Bizim Anadolu yakasındaki bataryalarımızın yaptıkları ateşlerden. Bu cebhedeki harekâtı günü gününe yazan fransız zabitinin hatıralarında her gün için bu acı şikâyeti görürsünüz "Bu gece Anadolu yakasından atılan toplar bir ingiliz cephane deposunu tutuşturdu, rivayete nazaran dörtyüz bin fişek mahvolmuş.. Bugün bir türk mermisi karargâhın ortasına düştü, mermi parçaları etrafımıza uçuştu.. Bugün limandaki Annam nakliye gemisi bir türk mermisiyle tutuştu, güç söndürdüler... Bugün bir mermi Mülâzım Jiredonu yaraladı, geri götürdüler... ilâh... ilâh."

Hattâ bir gün sırf bu Anadolu yakasından ateş eden topların susturulması maksadiyle Guro, Hamilton ve diğer ingiliz generalleriyle amirallar birleşip çare düşünüyorlar, Filo artık tahtelbahir korkusiyle limanlardan çıkmadığı için bunlara karşı Seddülbahirde bir topçu grubu teşkilini düşünüyorlar, o da kolay kolay bir netice alamıyor ve nihayet Guro korktuğuna uğruyor:

Guronun karargâhı bizim eski Seddülbahir tabyasındaki Kazematlardadır. Saat öğleden sonra sekiz raddeleri. Gurodan başka kolordu karargâh erkânı bir kazematta yemek yiyor. Saat dörttenberi buralara ateş etmekte olan Anadolu yakasındaki bataryalarımızdan birisinin mermisi evvelâ karargâh mensubaylarının yemek yediği kazematın damına düşüyor, dam kalın olduğu için zarar vermiyor. Diğer mermi biraz ötede ve 2 numaralı seyyar hastahaneye giden yola düşüyor. Bu esnada Guro cebheden dönmüş ve yemekten evvel bu hastahaneye gelen yaralıları görmek üzere bu yol üzerindedir. Mermi yanına düşüyor, patlıyor, kendisini kaldırıp bir incir ağacı üzerine atıyor, bir kolu ve bir bacağı kırılıyor. Tesadüfen orada bulunan neferler bağrışarak karargâha haber veriyorlar, zabitler evvelâ inanmıyar, sonra korku içerisinde dışarı fırlıyorlar ve sevdikleri generallerinin bitik bir halde hastahane gemisine götürüldüğünü görüyorlar.

İşte kopuk kolu, aksayan ayağiyle yirmi sene daha mühim hizmetler görecek, Suriye komiserliği ve Paris komutanlığı gibi mühim vazifeler başına getirilecek olan ve zahiren olsun büyük darbeyi yediği türkün hakkında daima iyi şeyler söyleyecek olan Guronun yaralanma hâdisesi de böyle olmuştu.

Bu ayrılmadan sonra şu oldu ki; bidayetten itibaren zaten ikinci derecede rol oynayan fransız kuvvei seferiyesi Guronun gitmesinden sonra bütün bütüne silik bir vaziyete düştü ve ingilizlerin emrinde tâli işler gören bir kuvvet haline geldi.

Temmuz başlarında bizimkiler cebhede ezilmiş olan beşinci ordu tümenlerini geride bulunan ikinci ordunun Trakyada bulunan tümenleriyle değiştirmek zorunda kalıyorlar. Bu hareketten bir müddet sonra ingilizler de haberdar oluyor ve Hamilton şu şayanı dikkat emri veriyor:

Emri yövmi

17 Temmuz 915

Kumandanlığım şayanı itimad istihbaratına nazaran düşman (yani biz) Gelibolu yarmadası üzerindeki müttefik kuvvetlere son bir darbe vurmak maksadiyle mühim kuvvetler cemetmektedir.. Bu sebeble Sir Hamilton taarruzu mevzuu bahis düşman ordusu hakkında bazı teferruatı bildirmenin faydalı olacağına kanidir:

Türk askrinin bilhassa müdafaada şecaati darbı mesel halinde olmakla beraber bugün burada şu iki noktadan gayri müsaid şerait içinde vazife yapmaktadır:

A) Arzusu hilâfına olarak alman ustasının elinde..

B) İstanbulun emniyetini temin meselesi istisna edilirse büyük harbe bütün kalbiyle sarılmamıştır... ilâh..

İngilizlerin korktukları bizim büyük taarruz vaki olmuyor ve fakat anavatandan dilediğini elde eden ingilizlerin Anafarta taarruz ve ihraç hareketine hazırlıkları başlıyor. Şimdi de onu görelim.

Anafartalara ihraç ve bucenahtan taarruz fikri nasıl doğdu

İlk ihracı müteakib Arıburnunda yapılan ingiliz taarruzları durunca ve ingiliz kuvvetleri çok dar bir mıntakaya sıkıştırılınca Avustralya ve Yeni Zelanda kolordusu komutanı general Birdvud 13 mayıs tarihli bir mektubla Hamiltona şu teklifte bulunuyor: Tuttuğumuz hatlardan ilerlemek mümkün olmadığına göre daha sola doğru yayılalım ve türk sağ yanını bu taraftan çevirerek Kocaçimene ulaşalım. Çünkü bu mektubumda izah dildiği üzere esas Arıburnu mevzii deniz kenarına kadar uzamış sırtların dnize bakan yamacındadır ve alçakta bulunması dolayısiyle bizim daimî nazaretimiz altındadır. Halbuki bizim sağımızdan dolaşarak yüksek silsilenin hattı balası bir kere tutuldu mu bu defa bizim mevziler yandan mahkûm vaziyete düşecektir.

Bu mektubu alan Hamilton da bir kere gidib bizzat bir keşif yapıyor, bu fikri fena bulmuyor. Fakat bu söylediklerimiz mayıs ortalarındadır ve okuyucularımın iyice hatırlayacağı üzere ingiliz kuvvetleri bu esnada değil böyle şümullü bir hareket yapmak fakat kendi mevzilerini bizimkilere karşı müdafaa meselesinde bile kaygıdadırlar. Hamiltondan bu sıralarda yeni ve kati bir hareket için ne kadar kuvvete ihtiyacı olduğu sorulmuş, mumaileyh tarafından dört yeni tümen istenmiş ve fakat bir türlü cevab alamamıştır. Biraz sonra da liberallerin kabinesi düşerek Loid Corç'un kabinesi gelmiş, o da üç hafta müddet bu işi müzakere edememiştir yani Birdvud'un 13 mayıs tarihli [illegible] redeki ahval dolayısiyle inkişaf bulamamıştır.

Yalnız bu ara bir vaka daha oluyor. 19 mayısta bizimkiler Arıburnunda bildiğimiz büyük taarruzu yapıyorlar (ikinci tümenin gelmesinden sonraki taarruz) en sağ yandaki 19 uncu tümenimiz bir kısım düşman siperlrini zaptediyor. Düşman mukabil taarruz yapıyor, siperler elden ele geçiyor, nihayet akşama doğru istikrar buluyor, yalnız 20 mayısta bu taarruzun komutanı (Atatürk) ingilizlerin kendi sol yanlarına doğru bir mikdar taşmış bulunduklarını, ilk ihraç esnasında tanıdığımız Balıkçıdamlarının daha şimalinde de 100 metre kadar küçük bir cebhe üzerinde tahkimat

(Sonu var)

Tiyatro

Bir adam yaratmak

F. E.

Hiç siz bir romanla bir piyes arasındaki şu farka da dikkat ettiniz mi? Roman zihin tezgâhında dokunmuş bir kumaştır. Bu kumaşın ipliğini bazan hayat pazarından satın alırız, bazan kafamızın içinde eğiririz. Kumaşın rengini, güzelliğini ve asaletini veren, sanatkâr hayalindeki kıymettir.

Nasıl her zevke ve her mevsime göre uyan kibarlığı değişmez, asîl kumaşlar varsa öylece klâsikleşmiş eserler de vardır.

Ayrıca mevsimlere, muayyen devirlerin ve muayyen kimselerin zevkine göre dokunmuş türlü kumaş cinsleri mevcud olduğu gibi sanat ve fikir sahasında telâkki mevsimlerine, zevk devirlerine göre elde dolaşan enteresan ve kıymetli romanlara da rast geliriz. Fakat ipekli veya basma; nihayet bu topunda bir kumaştır.

Piyese gelince, o büsbütün ayrı bir şey... Piyesler, şöyle benzeteyim, kumaşlar ve süslerden yapılmış öyle bir sanat sentezidir ki ancak model üstünde güzel durur. Biçilişin uygunluk ve kibarlığını anlamak için onu bir beden üzerine geçirmeli. Kutuda ne olduğu anlaşılmayan sade kumaşın cinsini söyleyen bir tuvalet iyi bir dekor ortasında, model vücuda intibak edince bütün değerini ifade etmiş olur.

Geçenlerde Necib Fazıl Kısakürek'in "Bir adam yaratmak" eserini okumuştum. İtiraf ederim ki yukarıda yaptığım ayırma zaruretini nazara almadan bu piyesi bir roman gibi tahlil ettim. Mamafih eserin asıl kalitesi üzerinde fena bir fikir edinmiş değildim. Kumaşın cinsi ve rengi çok güzeldi. Yalnız onun kumaş değil biçilip dikilmiş bir sentez olduğunu ihmal etmiştim. Bol şiir, bol fikir ve felsefe dolu bu eser bana şunu düşündürmüştü. Bu kadar çok malzeme bir piyes inşasında kullanılırsa acaba binanın armonisi bozulmaz mı? İstanbul Şehir tiyatrosunun Halkevinde yaptığı temsil korktuğum şeyin boş olduğunu meydana çıkardı. Eser sahneye çok yakışmıştı. Şöyle ifade edeyim: İyi bir dekor içinde ve model sanatkâr üstünde Bir adam yaratmak" hakikî bir eser yaratış oldu.

*

Mevzu kolayca icmal edilebilir: Temsil Boğaziçinde bir yalı dekoriyle başlıyor, muharrir Hüsrevi gazeteci Turgudla konuşur bulmaktayız. Bu konuşma muharririn yazdığı "Ölüm korkusu" adlı bir piyes üzerine geçiyor. Piyes oynanmış, baş rolü Mansur isminde bir artist yapmıştır. Eser ve artist o kadar muvaffak olmuşlardır ki halk arasında ve gazetelerde uyanan alâka hâlâ dinmemiştir. Turgud; Hüsrevin ahbabı Şeref isminde bir zatın sahibi olduğu bir gazete namına istinadla konuşmağa gelmişti.

Eser, bir sabit fikrin, bir zıcretin ölüme doğru kovaladığı bir gencin hikâyesidir. Bu genç çocukken babasının bahçedeki bir incir ağacına kendini astığını biliyor. Ruhu bu acı hatıra ile mayalanmıştır. Bir gün elinde oynadığı tabanca ile ve kazara annesini vurunca duyduğu büyük ıstırab karşısında ölüm fikrinin yeşermesini mucib oluyor. Bu fikir, kolay büyüyen bir ayrık otu gibi bütün ruh sahasını kaplamaktadır. Mütemadiyen çoğalan ve gencin içini saran "sabit fikir" ötekileri, diğer heyecanlar ve ihtirasları âdeta boğuyor. Çocuğun manevî hayatını eme eme büyüyen bu dev fikir başkalarını kovarak bütün bir kafa ülkesine hâkim oluyor.. Bu; yukarıda söylediğimiz gibi ölüm fikridir. Zihnî faaliyetlerin hepsi dizginini tiranin eline veriyorlar. Çocuk alabildiğine bir nokta etrafında dönmeğe başlıyor.. Fakat korkuncu şu ki kurban, bu fikirde bir de tad bulmuştur.. Hem korkuyor, çekiniyor, hem de dudaklarını lezzete uzatıyor. Korku ve zıcret çivileriyle bir sabit fikir çarmihine gerilen genç fatal bir kuvvetle ölüme doğru çekilmektedir. Tek merkezli korku daireleri çevirerek döne döne ölüm "Melstroh" nun merkezi "Gouffre"u içine düşüyor, ve günün birinde kendini bahçedeki bir incir ağacı dalına asıyor. Muhabir soruyor ki :

Bu hikâye otantik midir? Sakın piyesteki hâdise ile muharririn öz hayatı arasında bir münasebet bulunmasın?.. Hüsrev irkiliyor, fakat içinde sızlayan bir yaraya dokunulmuş gibi mülâhazasızca bir jest yapıyor ve genç gazeteciye bahçedeki büyük incir ağacını gösteriyor. Sahnenin bundan ötesine Mansur, Hüsrevin genç yeğeni Selma, ve muharririn annesi karışıyor. Bir aralık ana, oğluna Mansurla Selmadan bahsediyor: Mansur Selmayı sevmekte ve onunla evlenmek istemektedir. Hüsrev bu işe tavassut etmez mi? Hüsrev kabul ediyor ve genç kıza teklifi yapıyor.. Redle karşılanan bir teklif... Daha sonra asabiyeci doktor Nevzad, gazete sahibi Şerefle karısı Zeyneb geliyorlar. Zeyneble muharrir arasında artık devam etmeyen gizli bir münasebet de vardır. Ve Hüsrevle yeğeni Selmanın teklifine sahne olan yalnızlıklar[illegible] kaç iğnen ve mütecaviz sözler Selmayı kıskandığını bile belli ediyor. Hüsrev Zeynebin eski aşka dönmek hususundaki ısrarını huşunetle reddetmektedir. Kadın daha fazla israr edemiyor çünkü oda kalabalıklaşmaya başlamıştır. Nihayet ne kadar misafir varsa hepsi çay içmek için muharririn yanında toplanmışlardır. Gelenler piyesteki kaza sahnesinin nasıl vuku bulduğunu münakaşa ediyorlar. Muharrir tamamen boşaltmaya çalıştığı ve boşalmış sandığı Nevzadın tabancası ile sahneyi tekrarlamaya kalkıyor. Anasına ve Zeynebe doğru çevirdiği sırada patlamayan tabanca yeni bir itiraz üzerine asabileşen Hüsrevin eline tekrar geçiyor. Bu sefer dokunulan tetik cevab vermiş ve patlayan tabancanın sesi Selmanın göğsünde susmuştur. Selma sendeliyor, düşüp ölüyor.

İkinci perdede piyes, muharririn Şişlideki evini ve bir ıstırab çemberi ile sımsıkı bağlı muharriri gösteriyor. Keder onun da kafasına ölüm

(Sonu 8. inci sayfada)

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Karışık plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Karışık plâk neşriyatı — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Nihal ve arkadaşları) — 20.00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları) — 21.00 Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu namına Sumer Bank hukuk müşaviri Münip Hayri — 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 - Bethoven: Célébre Menuet. 2 - Tschaikowsky: Canzonetta. 3 - A. Gretschaninow: Berceuse. 4 - Albetro Cavarra: İnvocazione d'amoure. 5 - Martin Uh: An Alle — 22.00 Ajans haberleri — 22.15 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla Türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Ekonomi ve artırma kurumu namına konferans (Abdi Abacı tarafından) — 18.45 Kızılay haftası Konferans: Rüştü Dirktürk (Kızılay azası) — 19.00 Plâkla dans musikisi — 19.15 Konferans: Doktor İbrahim Zati (Firenge ve kanserin umumî münasebeti) — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Nezihe ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Hava ropru — 20.48 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 21.00 Klasik türk musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları tarafından (Saat ayarı) — 21.45 ORKESTRA: 1 - Çaykovsky: Marş solnel. 2 - List: Rapsodi No. 14. 3 - Defose: Serenad. 4 - Arensky: eleji — 22.15 Ajans haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22.50 - 23 Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 18.30 Moskova — 20 Frankfurt — 20.15 Brno, London - Recyonal — 20.30 Paris - P. T. T. — 21 Milano, Roma — —21.30 Berlin — 22.5 Lüksemburg.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 14 Laypzig — 17 Berlin — 18.10 Varşova — 18.30 Moskova — 19.10 Alman istasyonları — 19.15 Moskova — 20 Kolonya, Moskova — 20.30 Strazburg — 21.30 Hamburg — 22.15 Moskova — 24 Frankfurt.

ODA MUSİKİSİ: 17.15 Strazburg — 19.10 Beromünster — 22.30 Doyçlandzender.

SOLO KONSERLERİ: 16 Münih — 17.10 Beromünster — 17.15 Milano — 18.15 Hamburg — 18.20 Laypzig — 18.30 Paris - P. T. T. — 19.10 Frankfurt — 21.10 Varşova — 21.30 Königsberg, Stokholm.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 5 Breslav — 8.30 Keza — 12 Frankfurt, Laypzig — 19.10 Hamburg.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 15.30 Viyana — 18.45 Droytviç — 21.30 Laypzig.

[illegible] — 7.10 Kolonya — [illegible] Frankfurt — 9.30 Berlin — 10.30 Hamburg — 12 Hamburg, Kolonya, Laypzig — 13.15 Kolonya, Münih — 14.10 Kolonya — 14.15 Berlin, Münih — 15.15 Prağ — 15.25 Hamburg — 15.35 Berlin — 16 Alman istasyonları — 17.10 Münih — 18 Berlin — 18.15 Viyana — 20 Breslav, Stokholm — 20.10 Beromünster — 22.20 Alman istasyonları — 22.30 Breslav, Königsberg.

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stuttgart — 22.30 Stuttgart.

DANS MÜZİĞİ: 22 Brüksel, Floransa — 22.15 Sottens, Stokholm — 22.25 London - Recyonal — 23 Moskova, Lüksemburg, Roma — 23.15 Droytviç, Tuluz.

Aleni teşekkür

Kör olan gözlerimi hazıkane bir surette ve büyük bir ihtimam ve şefkatle tedavi eden Ankara Nümune hastahanesi kıymetli doktoru Bay Vefik Pulata ve göz pavyonu baş hemşiresi Bayan Fatma'ya gösterdikleri insaniyet ve şefkatten dolayı sonsuz minnet ve teşekürlerimi sunarım. Anara Samanpazarı Kurşunlu camki Babür sokak No. 2 de Nuriye. 3310

Yazan: Alexis Tolstoi No: 106

Boris Aleksiyeviç Goliçin "kumpanyası" tarafından inşa edilmiş olan diğer altı gemi de Divnogovski manastırı civarında filoya iltihak etti. Bu sebeble kıyıdaki tebeşirli kayalar altına demir atıldı, iki gün açık havada, manastır bahçesinde, içilip yenilerek bayram edildi. Kor çalınmak, cinaslı sözler sarfedilmek, sekiz yüz top gök gürler gibi birden atılıp korkutulmak suretiyle keşişler izaç edildi.

Yelkenler nehrin sathı üzerinde gene şişti. Etrafları yüksek şarampollarla, toprak siperlerle çevrilmiş kasabalar, yeni satın alınan çiftlikler, manastırlara ve boyarlara aid dalyanlar boyunca sefere devam olundu. Küçük Panşin kasabası civarında kargılarla müsellah Kalmuklara tesadüf olundu. Bunlar sol sahilde at sürüyor ve, sağ sahilde de kazaklar, iki topla beraber, arabalarını bir murabba teşkil edecek surette diziyorlardı. Kazaklarla Kalmuklar at sürüleriyle mersin balığı dalyanlarına aid bir anlaşmazlığı hal için kavgaya hazırlanıyorlardı.

Boris Aleksiyeviç Goliçin kazakların yanına giderken voyvoda Şein da bir sandalla Kalmuklara yaklaştı. Muhasımlar barıştırıldı. Bu vesile ile de yeşil tepecikler üzerinde, gök yüzünden ağır ağır geçen beyaz bulutlar ve turna sürüleri altında eğlenceler tertib edildi. Sarhoş olan Korneliüs Krüris kaplumbağlar tutturup bunlardan kendi eli ile çorba pişirdi. Petro da onu taklid ederek boyarlara nefis bir yemek ikram etti. Voyvoda Şein'in midesi bulandı. Çok gülüşüldü.

24 mayıs günü, öğleyin, sıcak hükmünü sürererken, denizin uzak serabları üzerinde Azak kalesi göründü. Burada Don fevkalâde genişti, fakat dibi, mansabta, kırk topluk büyük gemilerin geçişine müsaid olacak derecede derin değildi.

. . . . . .

22 Haziran günü, *schiffbenacht* Yulius Reys, akşam yemeği zamanında, su dökmek üzere, bir külhan kadar sıcak kamaradan yüzü gözü mos mor, tenbel tenbel çıktı, ve cenubu garbide gittikçe büyümekte olan koyu renk bir bulut gördü. İhtiyacını tatmin edip kamarasına girdi, şapkasını ve kılıcını aldı ve yüksek sesle bağırdı:

— Fırtına geliyor...

Amiraller ve kaptanlar tarafından takib olunan Petro hemen sofradan kalktı. Parça parça bulutlar süratle geçiyor, beyaz bir dumanın peşi sıra etrafı karanlık kaplıyordu. Güneş amansız huzmelerini saçıyordu. Bayraklar, filamalar, halatlarda kurumakta olan tayfa çamaşırları kımıldanmaksızın sarkıyordu. Bütün gemilerde nöbetçi subaylar tehlike işareti verdiler: Herkes güverteye! Yelkenler takviye edildi, fırtına çapaları hazırlandı.

Bulut gök yüzünün yarısını kaplıyordu. Sular kararmıştı. Bulutun kenarından geniş bir aydınlık gelip geçti İpler ve direkler arasından rüzgâr gittikçe hızlı, gittikçe tasalandırıcı esmeğe başladı. Yıldırımlar çatırdadı. Rüzgâr, fırıl fırıl dönen karanlıkları yırtarak bütün kuvvetiyle hücum etti. Direkler gıcırdadı. Donlar iplerden uçtu. Rüzgâr suyu karıştırıyor, gemilerin armalarını hurdehaş ediyordu. Tayfalar ümidsizce iplere, direklere sarılıyorlardı. Kaptanlar ayaklarını yere vurup bağırarak fırtınaya hükmetmeğe çabalıyorlardı. Karineler boyunca köpüklü dalgalar gelip kırılıyordu. Hiç durmadan biribirini takib eden gürültüler arasınra sanki gök yüzü parçalandı.

Petro, başı açık, kaftanının etekleri uçuyor, ve geminin inip çıkan baş tarafında, kenar korkuluklarına yapışarak tutunmağa çalışıyor, ve şaşkın, gözleri sanki kör, balık gibi ağzını açıyordu. Zan ediyordu ki yıldırım geminin etrafına, köpüklü dalgalar üstüne düşünüyordu. Yulius Reys çarın kulağına bağırdı:

— Daha bu hiç bir şey değil. Fırtına bundan sonra kopacak...

. . . . . .

Fırtına bir çok zararlar vererek geçti. İki tayfa, sahilde, yıldırımdan öldü. Rabtiyeler, çapa zincirleri kopmuş, direkler kırılmış, bir çok sandallar batmış veya kıyıya düşmüştü. Fakat beklendiği gibi kuvvetli bir batı rüzgârı esmeğe başladı.

Sular süratle kabarıyordu. Şafak vakti gemiler birer birer çıkmağa başladı. Elli kadar strugi küreklere asılıp en başa *Kale*'yi geçirdiler. Gemi, şamandıradan şamandıraya, ve bir defa bile dibe temas etmeksizin Azak denizine girdi, bir top attı ve kaptan Pamburg'un şahsî filamasını çekti...

. . . . . .

Kılığı kıyafeti düzgün, tenbel bir adam olan Kerç paşası Murtaza kulenin bir mazgalından ürkerek bakıyordu. Rus amiral gemisine mümessillerini göndererek böyle bir filonun ziyareti sebebini öğrenmek istedi. Daha bir ay olmamıştı ki Kırım tatarları ona çar filosunun acımacak bir halde ve toptan mahrum bulunduğunu ve Azak kumluklarını hiç bir suretle geçemiyeceğini haber vermişlerdi.

Mazgalın önünde rüyete mani olan bir dalı bir tarafa çekip ileriye bakan Murtaza:

— Vay, vay, vay! diyordu.

Gemileri saymak istedi; vaz geçti. Kuş tersleriyle dolu sahanlıkta durana maiyetine bağırdı: "Hanın keşşaflarına kim inandı? Kim bu köpeklere itimad etti?

Osmanlı murahhaslarını taşıyan flukanın eğri yelkeni amiral gemisinden ayrıldı. Murtaza, acele gelmelerini murahhaslara bildirmek üzere sahile bir memur gönderdikten sonra gene gemileri saymağa başladı. Murahhaslar — iki rum — gözleri havada, başları omuzları arasına gömülmüş, çeneleri biribirine çarparak döndüler. Murtaza şişman yüzünü onlara doğru uzattı, onlar da anlattılar:

— Moskof amirali sana selâm ediyor ve milletinin elçisi yanında bulunduğunu ve elçinin de sultana itimadnamektubunu takdim edeceğini sana bildirmeğe bizi memur ediyor. Amirale elçinin deniz yolu ile geçmesine müsaade edemiyeceğini, onun da herkes gibi Kırım üzerinden Baba'ya hareket etmesi lâzım geleceğini söyledik. Amiral şu cevabı verdi: "Eğer onun deniz yoliyle gitmesine müsaade etmezseniz biz de hep beraber İstanbula kadar elçimize refakat ederiz."

Ertesi gün Murtaza, haşmetli ve vekarlı beyleri amirale gönderdi. Ve bunlar şöyle dediler:

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Haziran girince...

Yaz mevsimi gelmiş demektir. Bizim memleketimizde ilkbaharda takvimlerle iklimin söz birliği etmeleri pek az yerlerde görülürse de, yaz mevsimi üzerinde aralarında hemen hiç ihtilâf bulunmaz: Takvimler haziranda yaz mevsiminin geldiğini haber verince sıcaklar da birden bire bastırıverir.

Onun için haziran başı yaz mevsiminde sağlık tedbirlerini düşünmenin tam zamanıdır.

Kışın, deri altında, adaleler arasında, ötede beride toplanan fazla yağlarla fazla suyu ilkbaharda iyice temizleyemiyen vücud bu mevsimde o işleri daha çabuk görmeğe çalışır, her vakitkinden daha ziyade işliyerek çok terler ve çok yağ çıkarır.

Böyle, çok çalışan derinin içindeki vücud daha çabuk üşür. Ondan dolayı bu yaz mevsimi başında insanın soğuk alması daha kolaylaşır. Bunun bir sebebi de rutubetin soğukta ve sıcakta başka başka türlü tesir etmesidir. Rutubet soğuğun derecesini azaltarak onun fena tesirini hafiflettiği halde, sıcağın fena tesirini arttırır. Yaz mevsiminin başında da havada rutubet eksik olmaz.

Bunun neticesini tahmin edersiniz. Yaz geldi diye elbiseyi birden bire azaltmak yanlış olur. Hele sıcak mevsim geldi diye, eve dönünce ceketi çıkarıp kolları da sıvayarak oturmak tehlikelidir. Çalışma zamanı kollar açık olursa zarar belki azdır, fakat istirahat zamanında bu mevsimde açık kollardan vücud pek kolay soğuk alabilir. Pençere ile kapı arasında hava ceryanlarından bu mevsimde de pek lüzumludur.

Genç bayanların şimdiden kollarını açarak gezdikleri halde soğuk almamalarına bakmayınız. Onlar, kollarla göğüsler açık gezmek moda olduğundan beri daima güneş banyosu, ışık banyosu yapıyorlar demektir. Güneş banyosu, ışık banyosu da deri üzerinde hasıl ettikleri Pigmanlar sayesinde vücudu her türlü hastalıklara karşı koruyan en iyi vasıtalardır. Kapalı gezmeğe alışmış bir vücud kendini açık gezmeğe a[illegible]

Ağır bir işten, uzunca bir yorgunluktan sonra vücud terli iken yaz mevsiminde soğuk almanın pek kolay olduğunu zaten bilirsiniz. Fakat soğuktan korunmak lüzumu, şimdiye kadar alışmadınızsa, sabahları — ılık su ile başlayarak, vücudun terli bulunmamasına dikkat etmek şartile — soğuk su dökünmek lüzumuna mani olamaz.

Yaz gelince daha rahat eden romatizmalılarla öksürüklüler müstesna olarak, insanların birçoğu sıcaklarda hem kilodan, hem de kuvvetten kaybederler. Sıcakta iştah azalır, Hazım cihazı işini daha güçlükle görür. Bundan dolayı çok su içmek, sulu yemekler yemek mideyi ve barsakları daha ziyade yorar. Bu mevsimde çorbadan vaz geçmek iyi olur.

Et insana hararet vermekle beraber, yaz mevsiminde en az hacimde en çok kuvvet verecek gene odur. Kuzu eti, dana eti, tavuk eti bu mevsimde en iyileridir. Fakat bunlar sıcakta öteki etlerden daha çabuk bozuldukları için tazeliklerine her vakitkinden daha ziyade dikkat etmek lâzımdır.

Mevsime göre en iyi şekilleri de şüphesiz ıskarada kızartılmış şekilleridir. Sulu, yağlı yahnileri insan bu mevsimde zaten sevmez.

Taze sebzelerin her türlüsü, isterseniz hepsi bir arada pişirilen türlüsü, çok sulu ve insanı besliyecek maddeleri pek az olmakla beraber bu mevsimin şüphesiz en iyi gıdalarıdır. Tazelikleri iştah açar, getirdikleri vitaminler de kuvvet verirler, kış hastalıklarına olduğu gibi yaz hastalıklarına karşı da mukavemet ettirirler.

Yemişlerin senasını çok yazdığım için hiç olmazsa bu yazıda onları tekrar etmekten çekiniyorum.

Yazın içilecek suyun mikdarı, sıcaklık derecesi böyle umumî bir bahse sığamıyacak kadar uzundur. Bu mevsimde uyku ihtiyacı — gündüz gelen tatlı şekerleme arzusu müstesna — ve çalışma kudreti tabiî olarak azalır. Bunlarda tabiata uymak iyi olur.

Aşk duygusu da öyle, tabiî olarak azalır. Onda da tabiatın emrini dinlemek lâzımdır. Yaz mevsimi spor zamanı değildir. Sporun zamanı sıcaklar azaldıktan sonra gelir. Bilirsiniz ki:

Sonbaharın zevki hoştur
Derler. İkinci mısrağı da o mevsim gelince okursunuz...

G. A.

Ankara tayyare garı

Ankaranın sivil havacılık bakımından Avrupa ile Asya arasında mühim bir geçid ve liman mevkii olduğunu göz önüne alan nafıa vekâleti, devlet hava yolları kendi idaresine geçtiği gündenberi, kurmakta olduğu modern [illegible] garı yapmayı kararlaştırmıştı.

Ankara - Etimesgud şosasının 9 uncu kilometresinde olan ve asfalt yolla şehre bağlanmış bulunan geniş ve müsaid meydanda inşa edilecek olan hava garı 156.826 liraya çıkacaktır. Mukavele müddeti 200 iş gündür ve modern hava garımız, ikinci teşrin sonlarında bitmiş olacaktır.

Binanın en mühim servis kısmı zemin katındadır. Bu katta büyük bir hol vardır. Bundan başka yolculara malûmat veren kişe, posta, küçük seyahat müzesini ihtiva eden istirahat salonu, lokanta, gazino, tuvalet yerleri, müdürlük ve pilotlar büroları, imdad posta servisleri bulunmaktadır.

Bodrum katında kalörifer dairesi, memurlara ve postaya aid depolar, gaz bombardımanlarına mahsus sığınak yerleri bulunacaktır.

Birinci katta merasim salonu, bürolar ve teferruatı, dört yolcu odası vardır. Bu odalardan ikisinde banyo dairesi bulunmaktadır. Binanın iki ucundaki dış merdivenlerden zemin katına ve bütün binanın üstünü kaplayan taraçaya çıkılabilecektir. Bu taraçadan halk, uçuşları rahatça seyredebilecektir.

Kıskaç arasında bir zehir: Prağ

İngiltere'de Çekoslovakya hakkında esaslı malûmat sahibi olanlar çok değildir. Bunun başlıca sebebi de, olsa olsa, büyük muharebede harbedenlerin mektebte coğrafya okudukları zaman bu ismin, henüz, haritalarda ve coğrafya kitablarında mevcud olmamasıdır. Bundan 20 sene önce Çekoslovakya isimli bir memlket yoktu.

Bu memleketi ondan sonra da ziyaret eden ingilizlerin pek fazla olduğunu sanmam. Bu sebeble, ingiliz kamoyunun Çekoslovakya hakkında esaslı ve doğru malûmat sahibi olduğunu zannetmiyorum.

Bu böyle olduğu halde bu memleket bugün dünya hâdiselerinin en ehemiyetli ve telâş verici merkezlerinden birisi olmuştur.

Bugünkü günde gazete serlevhalarında Çekoslovakyanın yanında, Çin ve İspanya bile gölgede kalmıştır.

Burası ince, uzun bir memlekettir. En geniş yeri 180 mil tutarsa da vasatî genişliği 80 ile 100 mil arasındadır.

Çekoslovakya ile Rusyanın müşterek sınırları yoktur. Şarkta Rutenya eyaletinin en uçta bulunan kısmı, sovyet hududundan 100 mil uzaktadır. Çekoslovakya ile Rusya arasında Romanyanın ve Lehistanın arazisi vardır.

Avusturyanın alman Rayhi tarafından işgal edilmesi Çekoslovakya meselesine bütün dünyanın dikkatini çekmiştir. Almanlar anşlusdan sonra sudet almanlarını korumak hususundaki alâkalarını kuvvetlendirmişlerdir.

Garb tarafında Avusturyanın eski Bahemya ve Moravya eyaletlerini teşkil eden kısmı, büyük Almanyanın içerisine doğru sokulmuştur.

Prag, Berlinin, 180 mil cenubu şarkisindedir. Prağın 175 mil cenubu şarkisinde de Viyana bulunuyor. Şu halde Prag, iki kuvvetli kıskacın arasındadır, demektir.

Çekoslovakyayı kuran Mazarik, ile Beneş memleketin bu coğrafî vaziyetini pek iyi bildikleri için kuvvetli bir ordu ve hava kuvveti vücude getirmişlerdir.

Bu ordu hakkında fransız generali Nissel, bunun Avrupadaki küçük ordular arasında en iyi yetiştirilmiş bir ordu olduğunu söylemiştir. 14 tümenden mürekkeb olan bu orduda normal zamanlarda 163.000 kişi bulunmaktadır. Fakat 700.000 kişi de derhal silâh altına alınabilir.

Çekoslovakya ordusunun kullandığı Brem makineli tüfekleri de Avrupada bulunan bu çeşid silâhların en mükemmelleridir.

Memleketin 500 tane harb tayyaresi vardır. Tayyareler beş fabrikada, tayyare motorları da diğer beş fabrikada yapılmaktadır.

Fakat coğrafî zaruretler dolayısiyle bütün bu fabrikalar, Çekoslovakyanın komşu tayyarelerinin bombardımanına maruz olabilecek kısmında bulunuyor.

Bu bakımdan Çekoslovakya havadan müdafaasından ziyade havadan

Günün politik meseleleri

Çekoslovakya'yı kuran Mazarik ile Beneş memleketin coğrafî hizmetini pek iyi bildikleri için kuvvetli bir ordu ve hava kuvveti vücude getirmişlerdir. Bu ordu hakkında fransız generali Vissel bunun Avrupadaki küçük ordular arasında iyi yetiştirilmiş bir ordu olduğunu söylemiştir.

Yazan:
Yüzbaşı Worman Makmillan

hücumu kolay bir memleket sayılır.

Hududun çok kısımları dağlıktır. Bir defa Berlinden Münihe doğru uçarken bu dağların bulutların arasına doğru yükselen tepelerle dolu olduğunu görmüşümdür.

Pragla Nuremberg arasında uçuş yaparken de bunları müşahede ettim.

Çekoslovakyanın her üç tarafındaki sınırları da dağlık olduğu için karadan müdafaası kolaydır.

Hudud boyunca makineli tüfek ve tank dafi toplarına mahsus beton yuvalar vücude getirilmiş olduğu haber veriliyor.

Çekoslovakya, hem ziraat, hem de endüstri memleketidir. Kereste ticareti ekonomisinde mühim bir yer almıştır. Memleketin üçte biri ormanlıktır. Memleketin kil ve kumu cam ve çini haline getirilir. Çekoslovakyanın camdan yapılmış mamûlâtı da dünyanın her tarafında meşhurdur. Memleketin madenleri de zengindir.

Skodanın Avrupanın birinci sınıf silâh fabrikalarından birisi olduğu malûmdur.

Fakat bu fabrikanın kurulmuş olduğu Pilsen şehri, hududdan ancak 40 mil uzaktadır.

Son zamanlarda, bu fabrikanın havalarından daha salim bir yere nakli işine girişilmiş bulunuyordu.

Beyan olunduğuna göre Çekoslovakya Almanya hududunu tahkim etmek için 80.000.000 ingiliz lirası harcamış ve bütün dağlarda tahkimat vücude getirmiştir. Bu tahkimatın arkasında da hava limanları tesis edilmiştir.

Fakat memleketin garbinde ve şarkında olduğu gibi cenubunda tabiî bir hududa malik değildir. Pragdan Viyanaya doğru giden arazi yamaç halinde önce yükselir, sonra inmeğe başlar. Daha şarkta bu hudud, Tuna nehrini takib eder. Cenubu şarkide ise Macaristan ovasının bir parçası olarak devam eder ve Karpat dağlarına varır ki Rutenya burada nihayet bulur.

İşte Çekoslovakya meselesi buradadır. Memleketin başı, burada Almanyanın ve Avusturyanın çeneleri arasındadır. Bu çene arasındaki kısımda ise üç buçuk milyon sudet almanı bulunmaktadır.

Romanya ile Çekoslovakyanın hududu 80 mil mesafede temas halindedir. Diğer taraflarnda Almanya, Avusturya, Macaristan ve Lehistan hudud ları vardır.

En yakın yerinde bile 200 mil uzunluğunda alman toprağı Fransa ile Çekoslovakyayı biribirinden ayırır. Rusya ile Çekoslovakya arasında 100 mil mesafe ve Karpat dağları vardır.

Sulh muahedelerinden doğan Çekoslovakya, daha fazla yaşlanmadan Avrupa diplomasisini yakından alâkadar eden bir memleket haline gelmiştir.

Bir ingiliz zabitinin hâtıraları

PLEVNE MÜDAFAASI

Askerlik tarihimizin şerefli bir safhasını ve türk askerinin eşsiz kahramanlıklarını canlı bir üslûb ve kudretli bir kalemle anlatan bu eser kitab halinde çıktı.

Kitabı arkadaşımız Nurettin ARTAM dilimize çevirmiştir.

Okuyunuz!

Turizm işleri

Ankara Türing kulübü idare heyeti toplandı

Türkiye Türing ve otomobil kulübü yeni idare heyeti dün ilk toplantısını yapmış azâdan B. Ethem Miharbi reisliğe B. Necati Topçuoğlunu genel sekreterliğe, B. Mecdi Kut'u muhasebeciliğe seçmiştir.

Seçimi müteakib bir çalışma programı tesbit edilmiştir. Bu programa göre, bir müracaat yeri tesis edilecek, Ankara ve civarına aid rehberler ve prostekler hazırlanacak ve alâkalılara dağıtılacak ve memleketimizin güzel manzaralı yerlerinden seçilen fotoğraf albümleri yaptırılacaktır. Bndan başka, Alacahöyük ve Boğazköy gibi tarihî değeri haiz bulunan, Ankara civarında turizmin inkişafına müsaid mahalleri tayin ve tesbit edilecek oralara gidip gelmeği kolaylaştıracak tedbirler alınacaktır.

Muhtelif tenezzüh ve piknikler tertip ve otel ve nakil vasıtaları işlerini tanzim etmek de bu programa dahildir.

1 Gün İçin

Kadın modaları

Geçen pazar günkü at yarışlarında ilkbahar kadın modalarının en güzel örneklerini doya doya seyrettik: İnce yünlü veya ipekli renk renk ve çeşid çeşid kumaşların türk kadını elinde ne cazib şekiller alabileceğini bir diorama karşısında imişcesine kül halinde ve sık sık görebilmek için önümüzde daha birkaç yarış haftası bulunduğunu düşünmek bile zevklidir.

Avrupalı bir muharrir, yazısında, kadın modalarının her şey gibi tekerrür ettiğinden şikâyetle bir sürü teknik izahlardan sonra şunu soruyor: "Harb öncesinin güzel kadınları bugünün genç kadınları arkasında gördükleri o zamanki elbiselerine elem duymadan bakabilirler mi?"

Yabancı meslekdaşımın yazısını okuduğum gibi onun da beni okumasını arzu ederdim. Çünkü, dün akşam yazı işleri müdürünün masası üstünde gözüme çarpan bir resim, zihnimde düğümlenen bu sualin canlı cevabını ona da vermiş olurdu: Genç ve güzel kadınlar pamuklu basmalarla da giyinebilirler. Filvaki, fabrikalarımızın çıkardıkları bu pamuklu basmalardan harikulâde elbiseler diken bazı genç kadınlarımız eserlerini kendi güzellikleriyle mezcederek gördüğüm fotoğrafiyi aldırmışlardı.

Fakat "kadın modası" diye bir şey var mıdır? Varsa, tekerrür etmemesi mümkün müdür? Dört peşli entariden bugünkü dekolte tuvalete ve, çocukluğumuzda her tarafı kapalı deniz hamamlarında gördüğümüz torbayı andıran deniz kostümlerinden şimdiki plâj kıyafetlerine istihale etmiş olan kadın kılıklarını hatırlayınca modanın mevcudiyetini inkâr kabil değildir. Ancak, bundan sonra da modada yeni yeni değişiklikler bekliyebilirmiyiz? Kendini daha ziyade güzelleştirmek isteyen kadının zekâsına inanmakla beraber bu senenin beş sene evveli az çok taklide mecbur olacağını kabul etmek zarurî dir. Kimbilir?...

Moda, belki kumaşı güneş hüzmesinden dokuyacak, görülmemiş renkler bulacak, fakat nihayet eteği biraz uzatıp kısaltmakla, veya kolları kabartıp düzleştirmekle iktifa edecektir.

Kadın modasında daha hangi başkalıkları tasavvur edebiliriz?

Bu sual aklıma geldiği zaman ihtiyar bir dostumun şu sözlerini düşündüm: "Kadın zarafetini biz erkekler başka, kadınlar başka görürler. Bizim için modaya uygun kadın kıyafeti yoktur; güzel kadın vardır. Kadınlar için kendilerinden güzel kadın yoktur; güzel ve zengin kıyafet vardır. Bundan dolayı kadın modalarını erkekler yaratır, kadınlar onların arzusuna göre giyinir, ve biri birlerini gıbtadan kuvvetli hislerle tenkid ederler." — N. Baydar

Düzeltme: Dünkü "beyin seferberliği" başlıklı yazının ortalarında "fakat realite bu aleyhtarlığa mesa vermiyecek kadar zorludur" cümlesindeki *zorludur* sözü *zor mudur* şeklinde çıkmış ve yazının manâsını alt üst etmiştir.

Lord Artur Savilin cinayeti

Yazan : *Oskar VAYLD* Çeviren : *Nurettin ARTAM*

Tefrika: 5

Belgarv meydanına vardığı zaman gök yüzü, soluk bir mavi renk bağlamış ve kuşlar bahçelerde cıvıldamaya başlamışlardı.

III

Lord Artur uyandığı zaman saat 12 olmuştu. Öğle güneşi fil dişi renginden ipek perdelerin arasından odasına sızıyordu. Kalktı ve pencereden dışarıya baktı. Sıcaktan ileri gelmiş bir sis, büyük şehrin üzerine çökmüştü ve damlar, mat birer gümüş rengi gösteriyordu. Aşağıki meydanın dalgalanan çayırları üzerinde bir kaç çocuk, birer beyaz kelebek gibi koşuşuyorlardı. Kaldırımın üzeri de parka doğru bir kalabalıkla dolu idi. Hayat ona hiç bir zaman bu kadar sevimli, fenalıklar ona hiç bir zaman bu derece uzak görünmemişti.

Biraz sonra uşağı bir tepsi üzerinde bir filcan kakao getirdi. Bunu içtikten sonra şeftali rengi bir kapı perdesini bir yana çekerek banyo odasına geçti. Banyo odasına ışık, tavandaki şeffaf camlardan giriyor ve mermer banyonun içindeki su, bir ay taşı gibi parlıyordu. Çabucak suyun içine girdi. Evvelâ serin su dalgaları boğazına ve saçlarına değdi, ondan sonra utanılacak bir hatıranın lekelerini silip çıkarmak istermiş gibi, başını suya daldırdı.

Banyodan çıktığı zaman rahatlamış olduğunu hissediyordu. Bu anda bünyesi kendisine hâkim olmuştu. Bu yaradılışta bu hal ekseriyâ olur; çünkü ateş, harab ettiği gibi tasfiye de eder.

Kahvealtıdan sonra divanın üzerine uzanıp bir sigara yaktı. Masanın üzerinde Sibil Merton'un Leydi Noel'in balosunda onu ilk gördüğü akşamki kıyafetle çekilmiş bir resmi eski ve kıymetli çerçevesiyle duruyordu. Ufak, güzel biçimli başı, sanki incesaza benziyen boynu bu kadar fazla güzelliği çekemiyormuş gibi, Biryana hafif çe eğilmişti. Dudaklar, bir parça biribirinden ayrılmıştı; aralarından tatlı bir müzik çıkıyor gibi idi. Kızlığın bütün narin saffeti rüyalı ve hayretle dolu gözlerinden bakıyordu. Vücuduna asılan yumuşak krep dö şin tüvaleti, büyük bir yaprak şeklindeki yelpazesiyle insanların Tanagra yakınındaki zeytin ormanlarında buldukları ince, narin vücudleri andırıyordu. Pozunda ve duruşunda bir yunanlı letafeti de vardı.

Bununla beraber, ufacık değildi. bir çok kadınların ya tabiî cüsseden daha büyük oldukları, yahud da manasız bir hal aldıkları bu yaşta onun vücudü tam bir tenasüb arzediyordu.

Lord Artur ona baktı ve gönlü aşktan doğan şiddetli bir merhametle doldu. Bir cinayet işlemesi mukadder olduğu halde bununla evlenmenin bu Juda'yı dalâlete saptırmak olacağını düşündü.

Bu, Borjiyaların bile hatırlarından geçirmedikleri kötü bir günah olacaktı. Talih, alında yazılı olan işi yapmağa kendisini çağırdığı zaman, onlar için ne saadet kalacaktı? Bu korkunç mukadderin bütün safhalarını takibetmek icabedince ne türlü bir hayat yaşıyacaklardı? Ne olursa olsun, bu evlenme geçiktirilmeli idi. Buna katî surette karar vermişti. Kızı çılgınca seviyordu; Yan yana bulundukları zaman parmağının ucuna dokunmak, onu sonsuz bir sevinç râşesiyle titretiyordu. Fakat vazifesinin ne olduğunu hatırlıyor ve bir cinayet işlemeden onunla evlenmeğe kendisinin de hak bulamıyordu. Bir defa bunu işledikten sonra Sibil Merton ile mihrabın önüne gidecek ve hiç bir yanlış iş görmediğine emin olarak hayatını onun ellerine tevdi edebilecekti.

Bunu işledikten sonra onu, aslâ kızarmıyacağına ve başını utanç içinde bükmeyeceğine emin olarak, kollarına alabilecekti. Fakat bunun işlenmesi lâzımdı; bu ne kadar çabuk yapılırsa her ikisi için de o kadar iyi olacaktı.

Onun vaziyetinde bulunan herkes, bir vadinin çiçekli yolunu vazifenin sarp yükseklerine tercih ederlerdi. Fakat Lord Artur, eğlenceyi prensipten üstün görmiyecek kadar şuurlu bir adamdı. Sevgisi, onun için, herhangi bir ihtirastan daha kuvvetli idi ve Sibil onun gözünde güzel ve asîl neler varsa hepsinin timsali idi.Bir an için tabiî olarak, bu işe isyan etmek istedi. Fakat bu duygu, çabucak uzaklaşıp gitti. Kalbi kendisine bunun bir günah değil, bir fedakârlık olduğunu söylüyordu.. Mantıkı ise bundan başka çıkar yol olmadığını hatırlatıyordu. Şimdi kendisi için ve yahud başkaları için yaşamayı tercih etmek mevkiindeydi.

Burada egoizmini sevgisi üzerine muzaffer kılmamak gibi müdhiş bir vazife de kendisine düşüyordu.

Bizim hepimiz, ergeç, böyle bir karar vermek vaziyetinde kalabiliriz; aynı sual hepimize sorulabilir. Lord Artur'un başına bu iş, daha pek genç ken ve orta yaşlığın sinikliği, hesabiliği kendisini bozmadan, kalbini bugünün moda egoizmi sarmadan gelmiş ve o da vazifesini yapmak hususunda hiç bir tereddüd göstermemişti.

Bereket versin ki kendisi hülyacı ve tenbel bir amatör değildi. Eğer öyle olsaydı, Hamlet gibi tereddüd edecek ve kararsızlık maksadını bozacaktı. Fakat o, esas itibariyle pratik bir adamdı. Onun için hayat, düşünceden daha fazla hareket demekti. Kendisi, sağduyu denilen nadir şeye malik bulunuyordu.

Bir gece önceki taşkın, korkunç duygulardan artık eser kalmadığı için şimdi, büyük bir heyecan içinde o sokak senin, bu sokak benim, dolaşmalarını hatırlıyarak utanıyordu. İztirabının samimiyeti bütün bu şeyleri ona hakikatten uzakmış gibi gösteriyordu.

İctinab edilmeze karşı neden bu kadar delice sözler söylemiş, saçmalamış olduğuna hayret ediyordu.

Şimdi kendisini sıkan mesele, bu işte kiminle beraber bulunacağı idi. Cinayetlerin de eski puta tapanların dini gibi hem bir kurban, hem de bir rahib istediği hakikati bilmezlerden değildi. Parlak bir zekâ sahibi olmadığı için düşmanları yoktu. Sonra yapılacak iş ciddî ve büyük olduğu için bunda şahsî nefretlerle hareket etmenin de zamanı değildi. Bütün dostlarının, akrabalarının isimlerini bir defter kâğıdının üzerine yazdı. Bunlar üzerinde esaslı ve uzun düşüncelerden sonra Kurzon caddesinde oturan ve annesi tarafından ikinci kuzini olan ihtiyar Leydi Klementina Boşan'ı hatırladı. Herkesin çağırdığı isimle Leydi Klem'i çok severdi. Sonra yaşlanınca Lord Ragbi'nin bütün malikânelerine sahib olacağından bu kadının ölümünde her hangi âdi bir para dalaveresi bulunduğuna ihtimal verilmesi imkânsızdı.

Düşündükçe, bu kadının en münasib şahıs olacağına karar veriyor ve işi daha fazla geçiktirmenin Sibil'e karşı dürüst bir hareket olmıyacağını düşünüyordu.

— Sonu var —

Ağaçları korumak için

Safranbolu ormanlarında çalışmalar

Yangın kulübeleri yapıldı ağaçlara levhalar asıldı

Yurdda ağaç sevgisini kökleştirmek ormanlarımızı baltadan kurtarmak için yapılan hamlelerin faydalı neticelerini zaman zaman bu sütunlarda tebarüz ettiriyoruz. Yeni orman kanununun şuurla tatbiki, çok kısa bir gelecekte yurdun çıplak köşelerini yemyeşil bir örtüye bürüyecektir. Safranboludan yazılan ve gönderilen aşağıdaki satırlar ve resimler, bu iddianın bir vesikası, birçok yurd köşeleri için de bir örnek bir direktif değil midir?

Ormanlardan bir görünüş ve levhalar

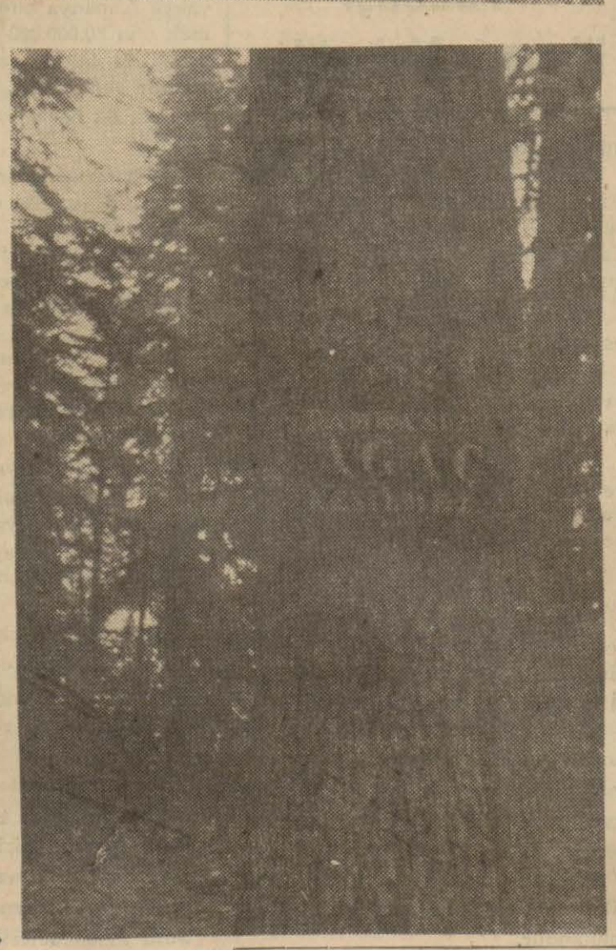

Bu gördüğünüz resimler Avrupa Ormanlarına aid değildir. Safranbolu ve Bartın kazaları arasında (Helkeme) ismiyle tanılan devlet ormanına aiddir.

Bu ormanın her tarafından yangın kulübeleri ve yangın kuleleri olduğu gibi her kulübe arasında da mükemmel telefon teşkilâtı vardır. Orman dahilinde yüzlerce faydalı levhalar da bulunmaktadır. Ormanlarımızdaki bu tekâmülü yeni orman kanunumuza ve yeni teşkilâtımıza borçluyuz.„

Bitlis yolunda feci bir kaza

Bir kamyon 4 metrelik bir dereye Yuvarlandı ölenler var

30 bin liraya yapılan halkevi binası bitmek üzere

Bitlis, (Hususî) — 15 kişilik bir yolcu kafilesini Diyarbakırdan Bitlise getiren açık bir kamyon Bitlise 18 kilometre mesafede bir virajı dönerken bir hayvanla karşılaşmıştır. Şoför, bu vaziyetten ürken hayvanı daha fazla ürkütmemek için fren yapmış ve makinesini biraz da geriye almıştır. Bu geri alma esnasında arka tekerlerler yağmurla gevşemiş olan yolun kenarına gelince yol bu ağırlığa dayanamıyarak çökmüş, kamyon da bütün yolcularıyle beraber dört metre aşağıda akan ve suyu da nisbeten bol olan derenin içine bir takla atarak yuvarlanmıştır. Kamyon açık olduğundan yolculardan yedisi kamyonun altında kalmış kimisi ezilerek kimisi de boğularak ölmüştür. Kamyon yuvarlanırken etrafa dökülenler hafif yaralanma ile kurtulmuştur. Şoför yerinde olan yolcularla şoför bu kazayı hafif atlatanlar arasındadır.

Sekiz yaralının hepsi de memleket hastahanesinde tedavi altına alınmışlardır. Bunlardan üçü iyileşerek çıkmıştır. Yolcuların çoğu Muşta ve Vanda iş aramağa gidiyorlardı.

Büyük Partinin 30,000 lira sarfiyle Bitliste yaptırmağa karar verdiği Halkevi binasına geçen sene başlanmıştı. İnşaat mevsiminin geçmesi üzerine geçen sene tamamlanamıyan bina bu sene Nafıa vekâletinden gelen tadilli projeye göre tekrar yapılmağa başlanmıştır. Önümüzdeki kış gelmeden binanın bitirilmesi için gece gündüz çalışılmaktadır. Bina ve salon biter bitmez sinema da alınacaktır.

Bitlis egnçliği bu binanın yapılmasiyle kendilerinin her ihtiyacına cevab verecek güzel bir kültür ve halk müessesesine kavuşmuş olacaklardır.

H. Arıca

Konyada aile bahçesi

Konya, (Hususî) — Belediye Alâeddin tepesinde bir aile bahçesi açmak üzeredir. Bahçe Alâeddin tepesinde su depolarının arkasında düz sahada olacaktır.

İzmirde yaptırılan 502 ev göçmenlere tahsis edildi

Göçmenler, konforlu ev, pulluk, hayvan ve arazi sahibi oldular, çok memnunlar

İzmir (Hususî) — Vilâyetimizde göçmen işlerine hususi bir ehemiyet verilmekte ve bu vatandaşların bir an evel müstahsil bir hale getirilmelerine çalışılmaktadır. 1936 ve 1937 senelerinde gelen göçmenlerin hepsi de iskân edilmiş ve kendilerine arazi, pulluk, hayvan ve ev verilmiştir.

Kış mevsiminde Ahmetli, Çeşme, Kemalpaşa, Çandarlı, Foça ve Şehitlerde inşa ettirilen 502 tek ev çift katlı göçmen evinin inşaatı bitmiş ve muvakkat kabul muameleleri yapılmıştır.

Taş kesili, Kayas ve Havuzbaşı köylerinde inşa edilen göçmen evlerinin muvakkat kabul muameleleri bu hafta içinde yapılacak, bu suretle inşaat bitmiş olacaktır.

Muvakkat kabul muameleleri bitirilen ev şartnameye uygun görülen göçmen evlerinden Dikili ve Çeşmede inşa edilmiş olanlar, birkaç gün evel göçmenlere teslim edilmiştir. Göçmenler, hükümetçe kendilerine tahsis edilen bu güzel ve konforlu köy evlerine girerken minnetlerini yüksek makamlara bildirmişlerdir.

Haziran ayının ilk haftasında Ahmetli, Kemalpaşa, Foça ve Şehitlerde inşa edilen evler de göçmenlere dağıtılacaktır.

Yapılan evler, göçmenlerin aile ve nüfusları nazarı itibare alınarak ihtiyacı karşılıyacak tipte ve şekildedir.

1936 ve 1937 yıllarında İzmir vilâyetinde iskân edilen göçmenlere dağıtılmak üzere lüzumlu görülen pulluklar kâmilen Sıhat Vekâletinden gelmiştir.

Pullukların tevziinde bizzat iskân müdürü doktor Bay Ziya Fuat hazır bulunmuş ve göçmenlere başkaca ihtiyaçları olup olmadığını sormuştur.

Şimdiye kadar göçmenlere bin iki yüz elli iki öküz ve 60 at tevzi edilmiştir.

Esrarlı bir boğulma hâdisesi

İzmir, (Hususî) — Denizde kayıkçı Yusuf Dökere aid bir cesed bulunmuştur. İlk tahkikatta kayıkçının her gece çok mikdarda rakı içtiği ve sandalında sızarak boğulduğu zannedilmişti. Tahkikat derinleştirilib cesed üzerinde otopsi yapıldıktan sonra vaziyet değişmiştir, cesedde yara ve bere bulunması ve ciğerde de su olmaması zavallının boğulmadığını öldürdükten sonra denize atıldığı kanaatini uyandırmıştır, tahkikata devam edilmektedir.

Afyon halkevinde çeşitli kurslar açıldı

Afyon (Hususî) — Halkevinde yeni yılın ilk kursları başlamıştır. Halk dershaneleri ve kurslar şubesinin çalışma programının anahtarlarını kursların tekrarlanması, çeşitlendirilmesi ve devam ettirilmesi teşkil etmektedir.

Okuma - yazma bilmeyen erkek ve kadın yurddaşlarımıza ayrı ayrı birer kurs açılmıştır. Erkeklerin dershaneleri Halkevi salonunda ve kadınlarınki de Kadınana ilk okulundadır.

İzmirde İnhisar deposu

İzmir, (Hususî) — İnhisarlar idaresi, tütünlerimizin fazla istihlâkini temin maksadiyle lüks sigaralar imâl edecek ve bunları Mısır, İngiltere ve Amerikaya sek ile satacaktır.

İnhisarlar umum müdürü B. Mithat Yenelin inhisarlar teşkilâtını tetkik etmek üzere yakında İzmire geleceği haber alınmıştır.

İnhisarlar idaresinin Alsancakta 500.000 liraya inşa ettireceği modern imalâthane binasının inşaatına yakında başlanacaktır.

Maraşta bir park yapıldı

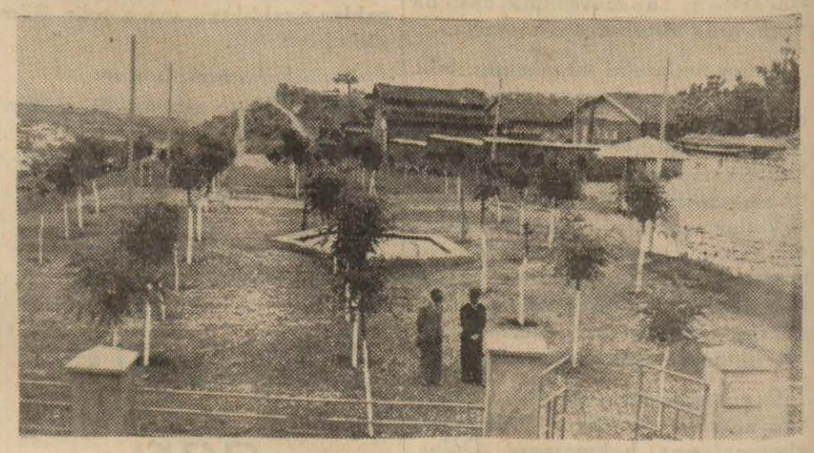

Maraş (Hususî) — Belediye yeni bir park yaptırmıştır. Genelpark adını taşıyan bu bahçe yeni dikilen ağaçları, havuzu, yazlık sahnesi ve diğer konforlariyle şehrimizin mühim bir ihtiyacını karşılayacaktır. Parkın bir resmini gönderiyorum.

Bu yıl mahsul çok bol

Yurdun muhtelif köşelerinden gelen haberler, bu yıl mahsulün çok bol ve bereketli olduğunu bildirmektedir. İzmirde 80 senedir görülmemiş bir üzüm ve tütün bolluğu bulunduğunu da yazmıştık. Bu yıl yağış ve hava vaziyeti tamamiyle çiftçinin lehine gitmiştir. Fevkalâde bir hal olmadığı takdirde kalitesi yüksek ve bol bir mahsul elde edilecektir. Bu sevinçli haberleri aşağıda okuyacaksınız:

Konyada

Konya, (Hususî) — Yeni sene mahsullerinin idraki zamanı çok yaklaşmıştır. Geçen sene mahsulleri hemen hemen tamamen satılmış gibidir. Stoklar azalmıştır. Bu itibarla piyasalar sağlam vaziyettedir.

Yeni sene mahsulünün çok bereketli ve kalite itibariyle de yüksek olcağı ümid edilmektedir. Havaların müsaid geçmesi, ve istihsal mıntakalarına yağmurların normal şekilde yağması böyle bir tahmine imkân vermektedir.

Eskişehirde

Eskişehir, (Hususî) — Bu yıl mahsulümüzün havaların müsaid gitmesi yüzünden geçen senelere nisbetle daha çok güzel ve bereketli olacağı tahmin edilmektedir.

Bartında

Bartın, (Hususî) — Bu sene kazamızın ziraî vaziyeti çok iyidir. Geçen sonbaharda çiftçilerimize dağıtılan ıslâh edilmiş tohumluk buğdayın ekiminden çok iyi neticeler elde edilmiştir. Bu sayede, buğday mahsulü geçen senelere nisbetle çok bereketli olduğu gibi pek çabuk da yetişmiştir. Bazı yerlerde buğday mahsulü arpalardan önce biçilecek haldedir. Esasen diğer kışlık mahsuller de çok iyidir.

Havaların son haftalara kadar yağmurlu gitmesi ve son günlerde hararetin artması üzerine, mısır tarlaları da tavına gelmiş ve köylüler sürüme ve ardından ekime başlamışlardır.

YURDDAN RESİMLER

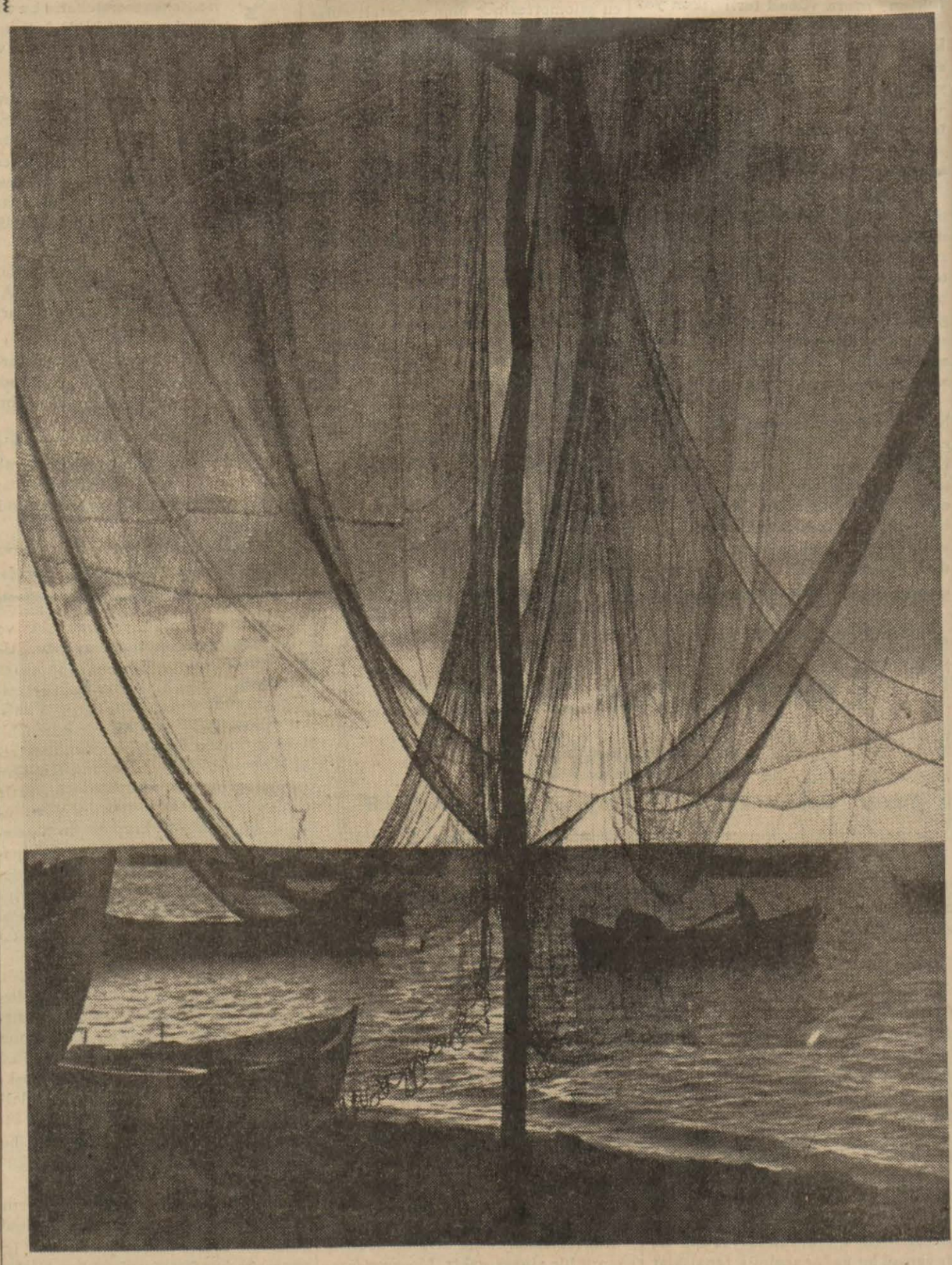

Sinopta balık ağları

Çin orduları ilerliyor

20 bin kişilik bir japon kuvveti dağıtıldı

Çinliler bir çok kasabaları geri aldılar

Hankov, 31 a.a. — Suşovdan Tanksang istikametinde ilerlemekte olan japon kuvvetleri 20 bin kişilik bir Çin kuvvetiyle karşılaşmış ve cereyan eden kanlı bir muharebe neticesinde japon kvvetuleri dağıtılmıştır.

Kuşen ve Şoşovdan şarka doğru ilerlemekte olan Çin kıtaatı Yunşen şehrine varmışlar ve japonlarla şiddetli bir muharebeye tutuşmuşlardır. Bu kuvvetler mezkûr şehrin cenub tarafında ilerliyerek şarktaki Çin kolu ile birleşmiştir. Japonlar bin ölü vermişlerdir.

Lankang şehrinde müdafaa için kalmış olan dört bin japon askeri mukabil Çin taarruzu neticesinde mevcudunun dörtte üçünü kaybetmiştir.

Şişiyen istikametinde ilerlemek istiyen bir düşman müfrezesi Lungay civarında mağlub edilmiş ve dokuz tank ile 19 zırhlı otomobil bırakarak kaçmıştır.

Kauşeng şehrinde şiddetli muharebeler olmaktadır. Tauşiyen, son yirmi dört saat içinde dört defa elden ele geçmiştir. Iki bin dokuz yüz japon ölüsü sayılmıştır.

Kuvangşenkte tahaşşüt etmiş olan japon kuvvetleri Sarınehri geçmek üzere muvakkat bir köprü kurmuşlar ve asker ve techizatlarını da geçirmeye başlamışlardır. Bu esnada Çin hava kuvvetleri köprüyü bomba ile attıklarından o esnada köprü üzerinden geçmekte olan top ve asker nehre düşüp suların içinda kaybolmuştur.

İki Çin kuvveti birleşti

Hankov, 31 a.a. — Çin akıcı müfrezeleri Nankin'in on beş kilometre cenubu şarkisine kadar sokulmuşlardır. Orada şiddetli bir muharebe devam ediyor.

Diğer taraftan general Yehtinkin kumandası altındaki Çin kıtaatı da Vuhu demiryolunu geçerek Tanktu ve Lişovidzde bulunan Çin kuvvetleri ile birleşmiştir.

Çinliler Langfenk'i kurtardılar

Hankov, 31 a.a. — Çin ordusu tarafından Langfenk üzerinde yapılan katî bir mukabil taarruz neticesinde bu şehir tamamiyle japonların elinden kurtarılmıştır.

Şoşyende harekâtta bulunan 65 bin mevcudlu Çin ordusu Peipeihonun sahillerine varmış ve düşmanın Yungşeng ile olan muvasala hattını kesmek üzere Menşenki muhasaraya başlamıştır. Vaziyet, Şansi ve Akansunun garbindeki mıntakalarda tamamiyle Çin ordusu lehine inkişaf etmektedir.

Yungşenkin şimalindeki harplar

Hankov, 31 a.a. — Yungşenkin şimali garbisinden bir kaç gündenberi Lunkay demir yoluna taarruz etmekte olan 26 bin mevcudlu on dördüncü japon fırkası Yenşikan ile Lontangan arasında tamamiyle imha olunmuştur. Fırka kumandanı olan general Doihara kaçmaya muvaffak olmuştur. Çinde uzun seneler japon casus teşkilâtını idare etmiş olan general Doihara Çin - Japon ihtilâfının başlıca âmillerinden ve Çinin ve Asyanın Japonya tarafından fetih edilmesi plânını hazırlıyanlardan biridir.

Bu suretle japonlar muhasemat başlayılıdanberi dördüncü büyük bir hazimete uğramış oluyorlar. Muharebe sahasında 22 bin ölü, ve onu yüksek rütbeli subay olmak üzere 600 esir bırakmışlardır.

Kanton bombardıman edildi

Londra, 31 a.a. — Taymis gazetesinin Kantondaki hususî muhabiri diyor ki :

— Japonların yaptıkları bombardımanlarda attıkları bombalardan yüzde yetmişi askerî mahiyette yerleri istirdaf etmekte idi. Fakat geri kalanı ya çok beceriksizlik ve yahud sırf fenalık zihniyeti mahsulü idi.

Bombardımana devam edilecek

Şanghay, 31 a.a. — Japon askerî makamları namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur.

— Kantonun hava bombardımanlarına devam olunacaktır. Bu bombardımanlar, yalnız askerî müesseseleri istihdaf eylemektedir. Eğer bu bombardımanlar esnasında sivil halk arasında yaralananlar da varsa, teessüfe değer, fakat Japonya, bundan dolayı kendisini katiyen mesul görmemektedir. Zira çok zaman evvel tehlikeli mıntakaların tahliye edilmesi için Japonya tavsiyelerde bulunmuştu.

Çin'deki japon ordusu kuvvetlendiriliyor

Tokyo, 31 a.a. — Kabine Çindeki ordunun takviye için yeniden tam mevcudlu 12 fırka göndermeye karar vermiştir.

60 bin kişilik bir kuvvet daha gönderiliyor

Hankov, 31 a.a. — Japon hükümeti, fevkalâde mücehhez 60 bin kişilik yeni bir kuvvet daha Çine göndermiştir. Diğer taraftan Çankukovda bulunan japon ordusunun bir kısmı da Çin harekât sahasına nakledilmiştir. Japonlar Çin kıtaatının Şansinin cenubundan şimale doğru bir ileri harekette bulunmasından korkuyorlar.

Viyanada tevkifler

Berlin, 31 a.a. — İyi bir menbadan alınan haberlere göre, eski Avusturya başvekili Şuşnig Belvederdeki ikametgâhından alınarak gene Viyanada başka bir yere götürülmüştür. Şuşnigin Viyanadan ayrıldığı haberleri katiyen tekzib edilmektedir. Eski Avusturya başvekili söz üzerine mevkuf bulunuyor.

Viyana'da tevkif edilenler

Viyana, 31 a.a. — Royter muhabiri bildiriyor: Son günler içinde burada yapılmakta olan tevkifat hakkında resmî rakamlar verilmemektedir. Fakat iyi malûmat alan mahafile göre bunlar iki bine varmaktadır. Tevkif edilenlerin birçoğunu para kanununa muhalif harekette bulunduklarından dolayı yakalandıkları ileri sürülüyor.

Belgrad enternasyonal tayyarecilik sergisine iştirak edenlere ziyafet

Belgrad, 31 a.a. — Yugoslavya kırallığı tayyarecilik kulübünün vekili B. Sondermayer dün akşam birinci Belgrad beynenmilel tayyarecilik sergisine iştirâk etmiş olan yugoslav ve ecnebî delegasyonları şerefine bir ziyafet vermiştir.

Bu ziyafette harbiye nazırı general Mariç, ticaret ve sanayi nazırı B. Virbaniç, sergiye iştirâk etmiş olan memleketlerin siyasî mümessilleri evvelki gün Belgrada gelmiş olan alman tayyare filosu kumandanı general Förster, italyan hava filosu kumandanı general Prikolo ve diğer bir çok zevat hazır bulunmuşlardır.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Şanghay** — Japonlar tarafından şimalî Çin için hazırlanan gümrük tarifelerinin yarından itibaren vasatî Çin için de muteber olacağı Nankin hükümeti tarafından bildirilmektedir.

× **Belgrad** — Dün Udbin'de şoval - ye - kıral Aleksandr'ın bir heykeli açılmış ve bu münasebetle yapılan merasime 15.000 kişi iştirâk etmiştir. Maliye nazırı Letitza, hükümeti temsil etmiştir.

× **Belgrad** — Yugoslavya beynelmilel Venedik sanat sergisine resmen iştirâk ve sergide hususî bir pavyon tesis edecetkir. Pavyonun hazırlanması işi Prens Pol müzesi direktörü Kasenine tevdi edilecektir.

× **Berlin** — D.N.B. pazar günü çıkan Sunday Grafik ingiliz gazetesinin neşrettiği Hitler mülâkatının tamamiyle yalan olduğunu bildirmektedir.

× **Berlin** — Kumandan Ekner, bugün Amerikadan Berline dönmüştür.

× **Paris** — Dük ve düşes dö Vindsor, Antibe gitmek üzere Versay'dan ayrılmışlardır. Ve istasyonda dostları tarafından uğurlanmışlardır.

"Ölüler günü,, merasimi esnasında 200 kişi öldü

Nevyork, 31 a.a. — "Ölüler günü,, dolayısiyle yapılan merasim esnasında 140 ı otomobil kazaları neticesinde 40 ı boğulmak ve 30 u da katledilmek suretiyle 200 kişi kadar ölmüştür.

1937 senesinde "Ölüler günü" merasimi esnasında 356 kişi ölmüştü.

Hatay zulüm ve işkence içinde!

(Başı 1. inci sayfada)

Dağılan halk sokakta tabiî olarak bir izdiham husule getirmiş, bu sırada kasten oraya geldiği zannedilen bir usbeci otomobili kalabalığı yararak geçmek istemiştir. Esasen zorlukla dağılmış ve heyecan içinde olan halk otomobilin içindeki iki usbeciyi dövmüş, fakat yaralanmalarına mahal kalmadan otomobilin uzaklaştırılmasına imkân hasıl olmuştur. Ancak usbeciler bunun intikamını muhtelif mahallerde aynı zamanda jandarma gözü önünde beş türkü silâhla yaralamak suretiyle almışlardır. Dörtayak mıntakası derhal kıtaat tarafından işgal edilmiş ve Eti türklerin süngü himayesinde sandık başına gönderilmesine başlanmıştır. Çarşı tamamen kapalıdır.

Reyhaniye civarındaki türk köylerine arab akınları devam etmektedir. Yağma edilen mahsul, mal ve hayvan değeri mühim bir yekûn tutuyor. Bazı yerlerde kadınlara tecavüzler vuku bulmuştur.

Delege Garo'nun suvaresi

Antakya, 30 a.a. — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Cumartesi akşamı delege Garo tarafından verilen süvareye davet edilen hiç bir türk bu daveti kabul etmemiştir. Milletler cemiyeti komisyonu tarafından bu akşam verilecek olan dineye de iştirak edilmiyeceğini öğrendim.

Facialar...

Antakya, 31 a.a. — Bir müddettenberi usbecilerin büyük bir tethiş faaliyeti gösterdikleri Dörtayak'ta askerî kıtaat intizamı temin etmiştir. Dünkü hâdiselere sebeb olan usbecilerden dördü tevkif edilmiştir. Amikta faaliyet gösteren tethişçilerden mahut Hasan Cabbaranın adamı ve hükümet memurlarından Yusuf Garibde kumandan Kole tarafından tevkif ettirilmiştir.

Bu tedbirlere rağmen bu sabah hükümet caddesinde kahvelere buz tevzi eden bir türk usbeciler tarafından dövüldükten sonra başından bıçakla yaralanmış ve kendisini müdafaaya koşmak isteyen türklere de milisler mani olmuş, tam bu sırada türklerin bulunduğu tarafta bir odun darbesiyle bir Eti türk de ölmüştür.

Reyhaniyede asayişin temin olunduğu teyid olunmakta ise de Antakya civarı bürolarındaki türk mümessilleri asayiş tamamen temin edilmediği için bürolara gitmek cesaretini bulamamışlardır. Amik ovasındaki türk köylerinde asayişsizliğin ve yağmanın devam ettiği haber veriliyor.

Evvelce bildirdiğim beş köyden başka üç köy daha basılmıştır. Ovadaki çiftliklerin Antakyada bulunan sahibleri ve civar türk köylerine kaçan türkler henüz köylerine dönemiyorlar.

Hükümet asayişin teminine kadar kayıd muamelesinin her tarafta beş gün tehirini komisyona teklif ve komisyon bu teklifi kabul etmiştir.

Dün türk mahallesinde usbeciler tarafından atılan bir bomba bir kadının ağır surette yaralanmasına sebeb olmuştur. Şarkî Ayrancı köyünde birkaç gün evvel iki arabın ölmesine sebeb olan cinayetin mahallî hükümet tarafından tertib ve hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiş olduğu halde tevkif edilmiyen maruf Haydar Mico tarafından infaz edildiği ısrarla söylenmektedir. Buna rağmen Reyhaniyede bu yüzden tevkif edilen ve ağır muamelelere maruz kaldıkları haber verilen türklerin mevkufiyeti devam etmektedir.

Dün Düzeyir köyünde bir türk ve annesi tedhişçiler tarafından boğazlanmıştır. Süveydiye usbeci ve ermeni çeteleri dün de sokaklarda silâhlariyle dolaşmışlar ve bürolardaki türk mümessillerini dahi tehdide cesaret etmişlerdir. Vadii Cerap bürosundaki türk mümessilleri büroyu terke mecbur kalmışlardır.

Eti türklerinden bir heyet Ankaraya geliyor

Adana, 31 (Telefonla) — Hatay eti türklerinden B. Abdülhamid Hayyamın reisliğinde beş kişilik bir heyet, Hataydaki zulmü bizzat anlatmak üzere bugün şehrimizden geçerek Ankaraya gitmiştir.

Dün ve bugün seçim işini bitiren birkaç kafile türk Dörtyola ve şehrimize geldiler.

Antakyadan bildirildiğine göre, Antakyadaki fransızlar idaresindeki hastahane üç günden beri yaralı olarak müracaat edenleri kabul etmemişlerdir. Bu yaralılar Dörtyola gelmişlerdir. Bunlar yarın şehrimize getirilerek memleket hastahanesine yatırılacaklardır.

Yeni af kanunu

(Başı 1. inci sayfada)

diller, kanun meriyete geçtikten sonra affa mazhar olanların iade edilen haklarile alâkadardır. Bu gibilere tekaüd maaşı işlerile yüz ellilikilerin türk tâbiiyetinden iskatı hakkındaki kanun af kanunile ilga edildiğine göre, bu kanunun merî olduğu sırada bu eşhasın Türkiyede tevarüs, temellük haklarını nezeden hükümlerinin yeni af kanunile ihtilâtı mucib olmaması için lâyihaya bazı kayıdlar ilâve edilmiştir.

Af kanunu projesinde yüzellilikler ve istiklâl mahkemesi mahkûmlariyle heyeti mahsusa kariyle devlet hizmetinde kullanılmamalarına karar verilenlerin affından başka, bazı istisnaî hükümlerle ceza kanununun ikinci kitabının birinci babında yazılı maddelerin tasrihlerine giren siyasî suçları 19 mayıs 1938 tarihinden evel işleyenlerin de affedildiği öğrenilmiştir.

[Ulus — Ceza kanununun ikinci kitabının birinci babında yazılı cürümler şunlardır: Birinci bab: Devletin şahsiyetine karşı cürümler, birinci fasıl: Devletin arsulusal şahsiyetine karşı cürümler — İkinci fasıl: Devlet kuvvetleri aleyhine cürümler — Üçüncü fasıl: Ecnebi devletlerle bunların reis ve elçileri aleyhindeki cürümlerdir.

Birinci babın dördüncü faslı, ismi geçen fasıllar arasındaki müşterek hükümlere aiddir. Ve bu cürümler madde 125 ten madde 173 e kadar tadad edilmiştir.]

Âdi suçlar için af kanunu projesinde hiç bir hüküm yoktur.

Proje dün umumî heyete arzedilmiştir.

Kanun çok yakında kamutaydan çıkacak, ve neşri tarihinden itibaren muteber olduğu için affa mazhar olanlar Türkiyeye derhal dönebileceklerdir.

Süveyş kumpanyası idare meclisi âzâlığı

Londra, 31 a.a. — Geçenlerde ölen Sir John Davis'in yerine Süveyş kumpanyası meclisi azalığına Sir Moris Hankeyin hükümet tarafından tayin edildiği resmen bildirilmektedir.

Eskiden kabine sekreteri olan Hankey'e 20 senedenberi devletin bütün mühim sırları tevdi edilmekte idi.

Büyük harbtenberi Loyd Jorj tarafından ihdas edilen başlıca vazifesi kabinenin müzakerelerinde hazır bulunarak icabettiği zaman verilen kararların bir nüshasını muhafaza etmek idi.

Mumaileyh aynı zamanda imparatorluk müdafaa komitesinin sekreterliğini de ifa etmekte idi. Yerine tayin edilecek zatın kim olduğu yakında bildirilecektir,

Gönüllüleri geri çekme masrafı

Londra, 31 a.a. — Karışmazlık tali komitesi bugün toplanarak İspanyadaki gönüllülerin geri alınması için icabedecek masraflar meselesini tetkik eylemiştir. Bu masrafların iki milyon 250 bin sterling lirasına baliğ olacağı tahmin edilmiştir. Bundan başka gönüllülerin nakil ücreti olarak da 750 bin sterling lirası konulmuştur.

Otomobilin çiğnediği adam sarhoşmuş

İstanbul, 31 (Telefonla) — Bir kaç gün evvel sipahî ocağının önünde bir nakil vasıtası altında kalarak ölen Celâl Bedri adında bir maliye memurunun cesedi bulunmuş, fakat kazanın nasıl vukua geldiği anlaşılamamıştı.

Son tahkikata göre, bu adamın Rahmi adında bir şoförün kullandığı taksi tarafından çiğnendiği tesbit edilmiş ve Rahmi yakalanmıştır. Şoför suçunu itiraf etmiştir.

Çiğnenme hâdisesi gece 1 ile 2 arasında olmuş ve Bedrinin o gün fazla sarhoş olduğu anlaşılmıştır.

Eminönü meydanının genişletilmesi

İstanbul, 31 (Telefonla) — Köprü başındaki Valide hanının yıkılması bitmek üzeredir. Yanındaki 20 dükkânın tahliyesi sahiblerine tekid edildi. Balık pazarından Unkapanına giden caddenin sol tarafında kalan ve bir ucu Mısırçarşısının tahmis kapısına kadar dayanan geniş sahanın istimlâk listeleri bitmiş ve bugün sahiblerine teblig edilmiştir. İstimlâk bir buçuk ay sonra tamamlanacaktır.

Afiv

(Başı 1. inci sayfada)

Yeni Türkiyenin kurtuluş hareketini menetmek istiyen hareketlere karşı, bazan, en şiddetli tedbirler almağa lüzum gördük: Yaptığımız inkılâb, şüphesiz, harbsonrası inkılâblarının en esaslısı olduğu halde, bu tedbirler, inkılâb yapan bütün memleketlere nisbeten, hiç denecek kadar azdır. Gene inkılâb yapan bütün memleketler içinde fikir hürriyeti en az takyid altına Türkiyede alınmıştır. Bir müddet sonra da siyasî mahkûmsuz tek inkılâb memleketi olmak üzereyiz.

F. R. ATAY

Ceza kanunu ve ceza muhakemeleri usulü kanununda değişiklikler

(Başı 1. inci sayfada)

içtimaî kanun ve nizamları bozmak ve bu suretle propaganda yapmanın cezalarını gösteren 141 ve 142 inci maddeler de değiştirilmiş ve bu maddelerdeki (şiddet kullanmak) kaydı kaldırılmış ve şiddet kullanma hali de cezayı arttırıcı bir sebeb olduğu bu maddelerde gösterilmiş ve bir de gene bu maddelerde geçen sene teşkilâtı esasiye kanununa konan Türkiye cumhuriyetinin ana vasıflarını gösteren esaslara mugayir maksadlarla cemiyet teşkili veya herhangi bir fiil ve hareketin cezalandırılacağı tasrih olunmuştur.

Memleketimizi alâkalandırmıyan başka memleketlere müteallik casusluk hareketlerinin de suç sayılacağı casusluğa aid maddeye ilâve edilen bir hükümle tesbit olunmuş ve bununla başka hükümetler için dahi olsa memleketimizin casusluğa bir saha olması hali bertaraf edilmiştir.

Silâhla isyan ve isyana teşvik hallerinde bugünün icadlarına göre boğucu, yakıcı ve bayıltıcı gaz neşreden vasıtaların silâh sayılacağı buna aid maddede gösterilmiştir.

Siyasî cürüm mahkûmlarına verilecek ceza ile beraber emniyeti umumiye nezareti altında bulunmalarına da mahkemelerce karar verileceğine dair olan maddeye suçluların mahkemece tayin olunacak bir mıntakada emniyet nezareti altında kalmaları için yeni bir hüküm kabul edilmiştir. Siyasî cürüm mahkûmlarının cezaları nı çektikten sonra mahkeme kararile muayyen bir mıntakada emniyeti umumiye nezareti altında kalmaları bir emniyet tedbiri olarak kanunumuza ilâve olunmuştur.

Ceza muhakemeleri usulü kanununda yapılan değişikliklerin başlıcaları da şunlardır :

Ağır cezayı müstelzim siyasî suç işliyenlerden ele geçmiyenlerin mallarının haczine karar verilebileceği hakkındaki hüküm; mecburî olarak her tahkik safhasında sorgu hâkimi veya mahkemelerce verilmesi şeklinde değiştirilmiştir. Usul kanunumuzun esas prensiplerinden olan gıyabî muhakeme yapılamaması kaidesi gene muhafaza edilmiş, ancak firar halinde bulunan suç maznunlarının mallarının mutlaka haczolması kaydiyle onlar hakkında bir tazyik teşkil eden bu kararla kanun pençesinden uzak kalmalarına mani bir tedbir kabul edilmiştir.

Bir de; siyasî suç maznunları hakkında sorgu hâkimlerince mahkemeye sevklerini müeddi olan son tahkikatın açılması kararile beraber her halde tevkiflerine de karar verilmeleri kanuna yazılmıştır. Zaten kaçakçılık ve irtikâp ve irtişa gibi suçlarda da buna mümasil hükümler mevcuddur.

Romanyada

Lâğvedilen eski partilerin malları

Bükreş, 31 a.a. — Rador ajansı bildiriyor: Resmî gazetede çıkan bir kanun mucibince 31-3-1938 tarihinde lağvedilen eski partilerin malları, adliye nezaretinin idaresi altına alınmıştır. 31-3-1938 tarihinden sonra bu gibi parti malları üzerinde yapılmış olan alım satım muameleleri hükümsüzdür. Eski partiler, 30 gün zarfında gelirleri ve malları hakkında beyanname vereceklerdir.

Bu mallar, politik partilerin teşekkülü ve faaliyeti normlarını tespit edecek olan kanunun hazırlanıp neşrinden sonra sahiblerine iade edilecektir. Bu kanunun neşrini müteakib bu hususta herhangi bir taleb yapılmaz ise, bu gibi teşekküllerin malları satılacak ve parası sabık teşekküllerin eski azaları arasında taksim olunacaktır. Hiç bir aza da bu hususta bir talebte bulunmaz ise paralar, içtimaî yardım işlerine tahsis edilecektir.

Yugoslavyanın dış politikası

Belgrad, 31 a.a. — Yugoslav radikal birliği, dün Yogodinada bir miting yapmış ve buna binlerce insan iştirâk etmiştir.

Bu münasebetle bir nutuk söyliyen adliye nazırı B. Simoniviç, Stoyadinoviç hükümeti tarafından tahakkuk ettirilmiş olan iktisadî kalkınmayı hatırlattıktan sonra Yugoslavyanın son üç sene zarfında haricî siyasî faaliyeti tetkik etmiştir.

Hatib demiştir ki :

— Stoyadinoviç hükümeti, devletin hududlarında sulhu zaman altına almak ve mevcud ittifakları ile dostluklarını tarsin etmek için zarurî olan her şeyi yapmıştır.

Bu mitinge iştirâk etmiş olan nazırlardan B. Pecvikiç, muhaliflerin faaliyetini tahlil etmiştir. Bu zat, milletin muhalifleri katî surette terketmekte olduğunu çünkü muhaliflerin muayyen bir programları bulunmadığını söylemiştir.

Hatib sözüne devamla demiştir ki :

— Bilmukabele Yugoslavya radikal birliği, milletin tam itimadına mazhar bulunmaktadır. Çünkü yegâne programı, rahat yaşıyabilmesi için millete refah temin etmektir. Zira kuvvetli ve satvetli bir devlet, tatmin edilmiş bir millet sayesinde vücude gelebilir.

Yugoslav gazetecileri kongresi toplandı

Belgrad, 31 a.a. — Yugoslav gazeteleri Zagreb'de senelik kongrelerini akdetmişlerdir.

Zagreb gazetecileri şubesinin reisi Branko - Sokoloviç, yugoslav gazeteciler cemiyetinin reisliğine intihab edilmiştir.

Fransız hava heyetinin Londra ziyareti

Londra, 31 a.a. — Hava mahfillerinde fransız hava heyeti tarafından yapılan ziyaretin daha ziyade bir nezaket eseri olmak üzere yapılmış olduğu söylenmektedir. Bununla beraber muhtelif öğle ve akşam yemekleri esnasında sefaretlerin hava ateşeleri vasıtasiyle iki hava ordusu arasında yapılan temas faydalı bir surette ikmal etmek üzere iki memleket kurmay reislerinin fikir teatisinde bulunacakları beyan edilmektedir.

Yerli basmadan gece esvabı

Bu resimde gördüğünüz genç kız ve Bayanlarımız, yazlık suare esvablarını yerli basmadan yapmak gibi güzel bir fikri tatbik etmişlerdir.

İşte Türkiyemizin kadınlık âleminde taammüm etmesi lâzım gelen iyi bir moda!

Yerli basmadan bir suare esvabının fiatını öğrenmek isterseniz, işte faturası:

6 metre basma (35 kuruştan) 210 kuruş, terzi 250 kuruş, yekûn 460 kuruş

Bir adam yaratmak

(Başı 4 üncü sayfada)

fikrinin tohumlarını ekmiş ve kazanın sürüp alt üst ettiği bu zaten hassas beyinde korkular fışkırmaya, sabit fikirler dal budak salmaya başlamıştır. Üstelik muhit muharririn elinden çıkan bu kaza ile de çok alâkalıdır. Doktor Nevzadın Hüsrevi mesuliyetten kurtarmak için delidir diye verdiği rapor Şerefin gazetesinde intişar etmiştir. Selmanın ölürken elinde tuttuğu bir defteri alan Zeyneb ise bir yağmur suyu kadar temiz olan bu kızcağızın için için Hüsrevi sevdiğini anlatan hatıraları gazeteye geçirmesi için kocası üstünde müessir olmuştur. Nevzada gelince onun da derdi başka... İstiyor ki adı deli diye yayılan Hüsrevi hastahanesine yatırsın ve bununla müessesesi için reklâm yapsın. Sahneye bir aralık Zeyneb geliyor. Muharriri yeniden zorla zaptedmek isteyen bu kadın Hüsrev tarafından hakaretle kovuluyor. Evi bırakıp çıkacağı sırada gazeteci Şerefin geldiğini haber veriyorlar, Zeyneb perde ile ayrılmış bir odaya saklanıyor. Şerefle karşılaşan Hüsrev ona çok ağır ve ezici sözler söylüyor. Kimin olursa olsun, hattâ kendisinin şahsî menfaat ve haysiyetine taallûk etsin gazeteye kâr temin edecek bir havadisi neşretmekten hiç bir zaman çekinmiyeceğini söyleyen bu adama karşı nihayet Hüsrev Zeynebin saklandığı oda perdelerini açarak şöyle haykırıyor: "Karınız metresimdir bunu da yazın."

Üçüncü perde yalıda Hüsrevin yazı odasını gösteriyor. Bu odada muharrirle ihtiyar uşak arasında ağır ve müessir bir konuşma geçiyor.

Eser kahramanının en uzun tiradı..

Biraz sonra Hüsreve kendisinin Şeref ve Nevzad tarafından tertib edilen bir hile ile timarhaneye kapatılacağını söylemek için gazeteci Turgud sahneye girmiş ve bunu takiben annesiyle Mansur da muharririn yanında toplanmışlardır. Ana ile oğlu Hüsrevin başında şiddetle esen cinnet havasiyle sarsılarak birbirlerine yaklaşıyorlar. Muharrir ağlıyor, hıçkırıyor.

Gece ilerlemiş, felâket de koyulaşmıştır. İçeriye hükûmet tabibi ve iki memur girerek Hüsrevi timarhaneye kapatmak için geldiklerini söylüyorlar. Bunlara Şerefle Nevzad da refakat etmektedir. Hüsrev Nevzadın hastahanesine yatırılmamak şartiyle timarhaneye girebileceğini söylüyor. Ağır ağır şapkasını ve pardesusunu giyiyor. Omuzları düşük ve beli bükülmüş çıkarken gitme diye haykıran annesine dönerek "— Ne yapayım anne" kestiniz incir ağacını diyor."

*

Eserde çok şeyler var. Bu âdeta sanğat heyecanlariyle kabarmış bir ruh üstünde ufak sebeblerin nasıl marazi patlamalara müessir olduğunu izah eden psikopatalojik bir etüddür. İçinde ilim lisanının ağır bir eda ile marazî ruhîyatçılara verdiği derslerin sanat kalıblarına göre şekillenmiş manalı ve çetin formülleri var. Muharrir belli ki çok okumuş ve çok duymuştur. Seksüel manası bırakılarak alınmış gibi görünen Froydizm bütün eser çerçevesinde bariz bir kıymetle beliriyor. Bana Hüsrevin Ölüm korkusu piyesini yazması ağır ve komplike bir Lapsus gibi geldi. Necib Fazıl içine hiç bir seksüel unsur koymadığı bir korkuyu, refule edilmiş ve şuur âleti sahasını zıcretle doldurmuş bir sabit fikri muharrirde süblime ediyor. Ve ona incir ağacı hikâyesini yazdırıyor. Babasının bahçedeki incir ağacına asılmış bulunması bir küçük çocuk muhayyelesine ölüm korkusunu çizmiş ve bu korkuyu şuurun aydınlığından uzaklaştırmak isteyen Hüsrev onu yıllarca şuur âleti labirentlerinde hapsettikten sonra nihayet mütemadiyen bu mahbesi yüksek şuurdan ayıran duvarı yumruklayan ve böylece ruhun iç huzurunu alt üst eden refule bir korkuyu sanat indifaı halinde şuur kraterinden dışarı atmıştır.

Bilmiyoruz hâdiselerin acaba hakikaten gizli bir şuuru mu var? Ve Hüsrevin elindeki tabancayı ona başalmış gösteren ve Selmaya çevirterek tetiğini çektiren, bu şaşırtıcı hâdise şuuru mudur? Niçin Husrev ısrar ediyor, Niçin tabanca ile çok oynuyor? Acaba bu itirazların verdiği bir taharrüşe mi merbuttur? Yoksa fataliteden mi bahsedelim?

Necib Fazıl belki fatal müdahalenin. fatal ve anlaşılmaz iradenin sinsi ve bulanık portresini çizmek istedi. Tabancanın Selmaya çevrilip patlamasında meşûm bir miknatisin tesirini tebarüz ettirmek arzusunda olduğu zannedilebilir. Mamafih şöyle de düşünülebilir: Acaba cinsî temayüllere, seksuel insiyaklara merbut bir âlet şuur müdahalesi düşünülemez mi? Sakın Hüsrev Selmaya haberi olmadan seksüel faktörlerle bağlanmış olmasın? Sakın en çok sevdiği şeyi öldürünce ölümü ölümle tedavi etmek isteyen ve kendisini korka korka ölüm girdabına bırakan piyesteki genç gibi Hüsrev de esaslarını seksüel kaynaklardan alan marazî bir empülsiyonla bilmeden çok sevdiği ve buna rağmen hiç bir zaman kendisinin olamıyacağını bir alt şuur kanaatiyle sezdiği Selmayı öldürmüş bulunmasın? Belki bu suretle kendisini ölüme götürecek olan cinnet fiyordunun kapularını bizzat açmak istedi? Bunu Necib Fazıla sormaktan çekinmeli.. Çünkü ben boyuna işi Froyda götürmek kararındayım, Halbuki — kendisiyle görüşünce anladım — o bu filozofu sevmiyor ve bütün seksüel müdahaleleri reddediyor. (*)

Eserde fikri sabitin mecralarını muharrir gayet iyi çizmiştir. Onlar nasıl kaynar, nasıl birikir, nasıl ve nereye akar? Muharrir bunu kabartma bir şema halinde göstermiştir.

Necib Fazıl piyesin ikinci perdesinde bir ruhun sancılanmasını tasvir ediyor. Altında ndünyası kayan ve halkla boşluk arasında sallanan Hüsrev bu istiarede bile incir ağacının dalına asılı uzun bir et meyvenin korkunç hatırasını söylemiyor mu?

Son perde baştan aşağı mistik ıstırablarla kanamaktadır. Bu sahneye şair - muharririn çok sevdiği Yunus Emre sinmiş görünüyor. Hüsrevin dile getirdiği sanatkâr bize söylüyor ki kafasına toprağın üstüne aid manzaraların nakşından fazla toprağın altını dolduran iç ve karanlık âlemin esrarlı kaynayışı resmedilmiştir. Belli ki sanatkâr yukarıdan ziyade aşağıyı yüksekten fazla çukurluğu düşünüyor. Hüsrev gök yüzünün Zevsinden fazla toprak altının Vülkeni ve Sikloplarından korkuyor. Kulaklarında hayatın senfonisi çınlamıyor, duyduğu toprak altı sakinlerinin ölüm korosudur. Bu duyuş onu çıldırtıyor.

Hezeyan içinde kaynayan beynini kırmak, hep derinliklere iğilen iç kulaklarını tıkamak, kendini aşağılara çeken balçık kuvvetinden sıyrılmak, bir otun toprak içinden fışkırması gibi meharetle ve kolaylıkla sıyrılmak istiyor. Dış hayatın sesine, ışığına ve hızına atılıyor. Fakat yukarısı onu itiyor, aşağısı onu çekiyor ve Hüsrevin şahsında Necib Fazılın, kendini şayanı dikkat bir sanatkâr yapan fobileri Hüsrevin tiradlarında şiir ve mistisizm halinde yükseliyor.

Eesere çok fikirler, çok iddialar ve çok heyecanlar teksif edilmiştir. Bunları tasnif etmek bile müşkül... Muharrir belli ki kitabının yapraklarında ferahlamak istemiş, içinin sırlarını sahne üstünde cemaatten vuran aydınlık ortasında çözmek temayülünü duymuştur...

Bu temayülü minnet ve heyecanla karşılamak lâzım: Kabuğu içinde zahmetler çekerek, istihaleler geçirerek (OLAN) sanatkârlardır ki dış hayata renklerini açmak, cemiyet ufuklarından esen hayranlık havası içinde yaşamak zevkini tadarlar... Bence eserin kusurları yok değil. Fakat kadı kızına bağışladıklarımızı Necib Fazıldan niçin esirgemeli? Çok edebiyat var, fikirler ve heyecanlar zengin renkli istiarelerle örtülü.. Tıpkı yazımda olduğu gibi bir tenkid makalesi için bile fazla şarj teşkil eden bu nevi süslerin bir piyesde daha belli belirsiz olması uygun düşerdi. Bir de Hüsrev çok konuşuyor. Vakıâ güzel ama çok. Adeta bütün piyes yekpare bir cümle gibidir. Ara sıra virgül ve nokta gibi diğerleri de bu cümlenin ötesine berisine düşüyorlar. Sanatkâr tenkidimin bu tarafına gücenmesin. Bu kadarcık toz tatlı hamuruna bile yakışır. Her halde muhakak olan bir şey var ki o da eserin üzerimizde bir *choc esthetique* yaptığıdır. Değerli şairi selâmlıyalım: Şahsında yüksek bir tiyatro sanatkârı doğuyor.

*

Eserin temsiline gelince sadece Muhsin Ertuğruldan bahsedeceğim. Bu zat bizim sanat çizgimizin çok üstüne atlamış yüksek kaliteli bir atlettir. Piyesi o tuttu, o gösterdi, o giyindi, o kuşandı. Bu kadar ağır yükü onun sanat enerjisiyle gerilmiş omuzlarından başka hiç bir kuvvet kaldıramazdı. Ne heyecan.. ne duyuş.. Bu adamın bir damlası koca bir tas beyni köpürtmeye, kabartmaya kâfi. Ne duruyoruz, haklı olarak övünelim... Lebarjiler, Harri Borlar, Piyer Blanşarlara denk bir artistimiz var. Muhsin Ertuğrulu türk kültür tarihi hiç unutmıyacaktır.

F. E.

(*) Mamafih Froydu bilenlerin bu mukavemeti manalı bulacakları da şüphesizdir.

Yunanistanla munzam pakt Kamutay ruznamesine alındı

Millî Müdafaa encümeni projenin müstaceliyetle müzakeresini istedi

Dost ve müttefik Yunanistanla aramızdaki bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedenameleri ile samimî anlaşma misakına munzam muahedelerin tasdiki hakkındaki kanun projesi, Kamutay hariciye ve millî müdafaa encümenlerinden geçerek ruznameye alınmıştır.

Hükümet mucib sebebler lâyihasında diyor ki:

Türkiye ile Yunanistan arasında mevcud samimî dostluk bağlarını daha ziyade tekâmül ve inkişaf ettirmek kasdü niyetile Yunanistanla 30 teşrinievel 1930 tarihli Türk - Yunan dostluk, bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedenamesile 14 eylûl 1933 tarihli samimî anlaşma misakına munzam bir muahedename 10 sene meri olmak üzere ahiren Ankarada içtima eden Balkan misakı konseyinin içtimaı sıralarında parafe edilmiş ve 27 nisan 1938 tarihinde 18 - III - 1938 tarih ve 8278 sayılı Heyeti Vekile kararına tevfikan Atinada imza kılınmıştır.

Türkiye ile Yunanistanı teahhüd altında bulunduran iki taraflı ve çok taraflı muahede, anlaşma ve uzlaşmaları hiç bir suretle ihlâl etmiyecek olan işbu munzam muahedename ile esasen çok samimî olan iki taraf münasebatının daha ziyade inkişaf ve takviyesi ve türk - yunan hududlarının daha esaslı bir emniyet altına alınması ve iki memleketin umumî sulh ve sükûn ülküsüne ve memleketlerinin dahilî inkişafları için istedikleri huzura olan bağlılıklarının bir defa daha teyidi istihdaf edilmiştir.

Türkçe tercemesiyle birlikte takdim edilen bu munzam muahedenamenin tasvib ve tasdiki Büyük Millet Meclisinin yüksek rey ve takdirlerine arzolunur.

Gerek hariciye, gerek millî müdafaa encümenleri, mazbatalarında "iki memleket arasındaki münasebetleri arasında esasen mevcud bulunan dostluğu daha ziyade inkişafa hadim görülen işbu munzam misaka müteallik kanun projesinin aynen kabul olunduğunu„ tasrih etmektedirler.

Millî müdafaa encümeni, projenin müstaceliyetle müzakeresini teklif etmektedir.

Belediye seçimi hazırlıkları

Eylülde yapılacak belediye meclisine aza intihabı hazırlıkları başlamıştır. İntihab etmek ve intihab edilmek hakkını haiz yurddaşları tayin etmek için Ankara belediye hududları dahilindeki bütün ev, apartıman, otel ve hanlarda yaşayan aile ve eşhasa matbu sual varakaları dağıtılacaktır.

3 - 4 haziran günleri mahalle bekçileri ve memurlar vasıtasiyle dağıtılacak bu sual varakaları 7-8 haziran günleri gene aynı suretle toplattırılacaktır.

Sual varakalarının dağıtılması ve toplatılması işi sahibleri yurddaşların ve aile reislerinin evlerinde bulundukları saatlerde, yani saat 18-21 arasında yapılacaktır.

Verilecek sual varakalarının yurddaşların imza mukabilinde almaları ve sonra bu imzalı koçanı kendilerine iade edilmek suretiyle sual varakalarını teslim etmeleri lâzımdır.

Belediye seçimi gibi mühim ve şerefli bir hemşehrilik vazifesinin ifasına müteallik olan bu işlerden dolayı yurddaşlar icabında arzu ve müracaatlarını belediyede müteşekkil intihab komisyonu reisliğine (Telefon 2713) bildirmelidirler.

Belediye kanununa göre intihab etmek şartları:

23 — Belediye intihablarında rey sahibi olmak için:

1 — Türk olmak,

2 — İntihab başlamadan evvel lâakal altı aydan beri beldede ikamet etmekte olduğunu vesaik ile isbat etmek,

3 — On sekiz yaşını bitirmiş olmak,

4 — Ağır hapis cezasına mahkûm olmamak,

5 — Hidematı âmmeden memnu bulunmamak,

6 — Hırsızlık, dolandırıcılık, emniyeti suiistimal, iflâs gibi muhilli haysiyet suçlarla mahkûm bulunmamak lâzımdır.

7 — Silâh altında bulunan askerler, jandarmalar, zabitler ve polisler, askerî memurlar Belediye intihabına karışmazlar.

İntihab olunmak şartları:

24 — Belediye meclisine aza intihab olunmak için:

1 — Türk olmak,

2 — 23. üncü maddenin 2 inci fıkrasındaki evsafı haiz bulunmak,

3 — Hidematı âmmeden mahrum olmamak,

4 — 25 yaşını bitirmiş olmak,

5 — Türkçe okur yazar olmak,

6 — 23 üncü maddenin 4, 5, 7 inci fıkralarında yazılan suçlardan biriyle mahkûm olmamak,

7 — Belediyeye aid bir işin mukavili, müteahhidi veya bunların kefil ve şeriki ve yahut bu cihetlerden borçlu bulunmamak lâzımdır.

8 — Silâh altında bulunan askerler, jandarmalar, zabitler, polisler, askerî memurlar belediyeye aza intihab olunamazlar. (Manevrada talim için ihtiyat zabitanının silâh altına alınması müstesnadır.)

Ankara şehrinin nüfus mikdarını, hemşehrilerinin medenî vaziyetlerini, şehir işlerine alâkaları derecesini gösterecek olan bu seçimin ehemiyeti üzerinde durmağa lüzum yoktur. Ankaralılar, bir iki güne kadar alacakları sual varakalarını hakikate uygun olarak dolduracak, intihab etmek ve edilmek haklarından istifadeye şitab edeceklerdir.

Felâkete uğrayanlara yardım

Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Yer sarsıntısından felâkete uğrayan vatandaşlarımıza yardım yapılmak üzere aşağıda isim ve adresleri yazı zevat tarafından hizalarında yazılı paralar veznemize yatırılmıştır. Bu hayır sever zevata gerek cemiyetimiz ve gerek felâketzedeler namına teşekkürlerimizi sunarız .

Lira	Kş.	
74	75	Ş. Karahisar Kızılay şubesinden.
80	00	Mazıdağı Kozan halkından.
8	74	Sayısat ilk okulu öğretmen ve talebelerinden
16	00	Kemah Necatibey ilk okulundan
18	50	Sarıgöl nahiyesi halkından
250	00	Bilecik kızılay şubesinden
129	20	Bingöl kızılay merkezinden
51	70	Demirköy kızılay şubesinden
250	00	Gönen kızılay şubesinden
49	72	Demirköy kızılay şubesi elile tüccardan Bay Ali Haydar Dogan'dan
74	00	Keşan kızılay şubesinden
225	00	Karasu halkından
117	92	Yaylâk halkından
50	71	Hilvan halkından
51	26	Elbistan kızılay şubesinden
52	80	Konya kız öğretmen okulundan
300	00	Anamur kızılay şubesinden
24	84	Savur kızılay şubesinden
67	00	Eskifoça kızılay şubesinden
30	00	Şiran kızılay şubesinden
212	00	Çapakçur kızılay şubesinden
10	00	Bayan Nasibe Altıoğlu'ndan
100	00	Türk maarif cemiyetinden : Gazan opereti hasılâtı
43	00	Türk maarif cemiyeti kollej direktörlüğünden: Gazan opereti temsil hasılâtı olarak.
16	00	Bayan Rukiye Bengooğlun'dan
2303	14	
201378	94	Evvelki listeden
203682	08	

Belediyeler Bankasının

Kırşehir felâketzedelerine yardımı

Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Belediyeler bankası direktörlüğü tarafından, vukua gelen hareketi arzdan yardıma muhtaç düşen vatandaşlarımıza cemiyetimiz eliyle yardım yapılmak üzere, veznemize "500" beş yüz lira yatırılmıştır.

İztirab çeken yurddaşlarımızın acılarını azaltmak için yapılan bu insanî yardımdan dolayı gerek cemiyetimiz ve gerek felâketzedeler namına sayın bankaya teşekkürlerimizi takdim ederiz .

Almanyada vatana hiyanet cürümleri

Berlin, 31 a.a. — Mahkeme tarafından verilen bir karara göre bundan böyle, vatana hainlikte bulunmuş olmak için ecnebî bir hükümet ajanına devlete aid gizli malûmat vermiş olmak şart değildir. Mezkûr ajanla münasebatta bulunmak için ona gizli mahiyette olmasa da haberler vermek vatana hainliktir.

Afganistanla dostluk anlaşmamızın uzatılması

Dost ve müttefik Afganistan ile aramızda aktedilmiş olan "Muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi„ nin temdidi hakkındaki protokolun tasdikine dair kanun projesi, Kamutay hariciye encümeninden geçerek Kamutay ruznamesine alınmıştır.

Hükümet mucib sebebler lâyihasında şunları söylemektedir:

"Türkiye cumhuriyeti ile Afganistan hükümeti arasında 25 mayıs 1928 tarihinde 10 sene müddetle aktedilip 17 kânunusani 1929 tarihinde musaddak nüshalarının Ankarada teatisi ile meriyet kesbeden "Muhadenet ve teşriki mesaî„ muahedenamesinin ve merbutu bulunan iki protokolun meriyet müddeti hitama yaklaşmış bulunmaktadır.

Muahede ve merbutlarının meri bulunduğu 9 sene müddet zarfında iki kardeş memleket arasında teyemmünen cari olan dostluk ve kardeşlik münasebetleri günden güne daha ziyade inkişaf bulmuş ve bu inkişafın husulünde muahede ahkâmından her iki tarafça da fayda müşahede edilmiştir.

İki hükümet arasındaki dostluk ve kardeşlik bağlarını bir kere daha tebarüz ettirmek üzere muahede ve mer butlarının hitamından itibaren 10 sene müddetle temdidi zımnında bir protokol akd ve imza edilmiştir.

Mukaddemesinden başka iki maddeden ibaret bir metni ihtiva eden bu protokol kanuniyet kesbetmek üzere Büyük Millet Meclisinin Yüksek takdir ve tasvibine arzolunmuştur.„

Hariciye encümeni mazbatasında: "İki kardeş memleket arasında teyemmünen mevcud dostluk bağlarını bir kere daha tebarüz ettirmek arzusiyle tanzim kılınan işbu protokola aid kanun projesinin aynen kabul olunduğunu„ tasrih etmektedir.

Kazalar

Kaza merkezinin halihazır haritası alınacak

Bulancak Belediyesinden :

1 — 15-6-938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 3 de [illegible] diyesinde ihalesi yapılmak üzere tahminen 50 hektar meskûn 55 hektar gayri meskûndan ibaret olan Bulancak kaza merkezinin 1.1000 1.500 1.2000 mikyasında hali hazır haritasının alınması açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Meskûn kısmının beher hektarı 24 gayri meskûn kısmının hektarı 10 liradır.

3 — Muhammen bedeli 1750 lira muvakkat teminatı 132 lira 25 kuruştur.

4 — Buna aid şartanme ve diğer evraklar Bulancak belediyesinde görülebilir.

5 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin bu işi yapabileceklerine dair nafıa vekâletinden alınmış ehliyetname ve diğer delege ve 3 cü maddede yazılı muvakkat teminatiyle birlikte Bulancak belediyesine müracaatları ilân olunur. 3304

Elektrik yaptırılacak

Keşan Belediye Riyasetinden :

1 — Bedeli keşfi (30000) lira Keşanda yapılacak elektrik tesisatı 2490 sayılı kanuna tevfikan bir ay müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname plân ve projeleri 3 lira mukabilinde Keşan belediye reisliğinden alabilirler.

3 — Muvakkat teminat mikdarı 2250 liradır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için nafıa vekâletinden alınmış elektrik tesisatı müteahhitliği vesikası ile 938 senesine aid ticaret odası vesikasını almış olmak lâzımdır.

5 — Eksiltme 21-6-938 tarihine rastlayan salı günü saat 16 da Keşan belediye dairesinde yapılacaktır.

6 — Teklif mektubları 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Keşan belediye reisliğine verilir. Posta ile gönderilecek mektupların da aynı saate kadar eglmiş olmaları şarttır. Posatda olacak gecikmeler kabul edilmez. 3112

Köy konağı yaptırılacak

Yalıkavak Muhtarlığından :

Bodrum ilçesine bağlı Yalıkavak köyünde yapılacak köy konağı 2032 lira 23 kuruş keşif bedelli eksiltmeye 15-6-938 tarihine müsadif çarşamba günü öğleden sonra köy ihtiyar heyeti tarafından yapılacaktır. Eksiltmeye girebilmek için yüzde yedi buçuk teminat akçesi olarak 152 lira 42 kuruşluk banka mektubu veya makbuzunu ibraz edeceklerdir. İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına ve yapacaklarına dair nafia müdürlüğünden alınmış ehliyet göstermeleri lâzımdır.

Keşif ve projeler Bodrum köy bü[illegible]an veya aid olduğu köyden te[illegible]ilir.

(1584) 3288

Köy konağı yaptırılacak

Mumcular Muhtarlığından :

Bodrum kazasına bağlı Mumcular köyünde yapılacak 2032 lira 23 kuruş bedeli keşifli köy konağı inşaatı eksiltmeye çıkarılmıştır.

Eksiltme 15-6-938 günlemecine rastlıyan çarşamba günü saat 13 de Mumcular köyü odasında ihtiyar heyeti tarafından yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için %7.5 teminat akçesi olan 152 lira 41 kuruşluk banka mektubu veya makbuzu ibraz edilecektir.

İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına dair nafia direktörlüğünden alınmış ehliyetname göstermeleri lâzımdır.

Keşif evrakı ve projeler Bodrum kazası köy bürosundan veya köyümüz muhtarlığına müracaatla görülebilir.

(1587) 3291

Köy konağı yaptırılacak

Müsgebi Muhtarlığından :

Bodrum ilçesine bağlı Müsgebi köyünde yapılacak köy konağı 2032 lira 23 kuruş keşif bedelli eksiltmeye çıkarılmıştır.

Eksiltme 15-6-938 tarihinde müsadif çarşamba günü öğleden sonra köy ihtiyar heyeti tarafından yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için yüzde yedi buçuk teminat akçesi olarak 152 lira 42 kuruşluk banka makbuzu veya mektubu ibraz edeceklerdir. İsteklilerin bu gibi işi yaptıklarına ve yapacaklarına dair nafia müdürlüğünden alınmış ehliyet göstermeleri lâzımdır.

Keşif ve projeler Bodrum köy bürosundan veya aid olduğu köyden temin edilir.

(1586) 3290

Köy konağı yaptırılacak

Akçaalan Muhtarlığından :

Bodrum ilçesine bağlı Akçaalan köyünde yapılacak köy konağı 2032 lira 23 kuruş kesif bedelli eksiltmeye 15 - 6 - 938 tarihine müsadif çarşamba günü öğleden sonra köy ihtiyar heyeti tarafından yapılacak eksiltmeye girebilmek için yüzde yedi buçuk teminat akçesi olarak 152 lira 42 kuruşluk banka makbuzu veya mektubunu ibraz edeceklerdir. İsteklilerin bu gibi işi [illegible] dair nafia müdürlüğünden alınmış ehliyet göstermeleri lâzımdır.

Keşif ve projeler Bodrum köy bürosundan veya aid olduğu köyden temin edilir.

(1585) 3289

Köy konağı yaptırılacak

Pınarlıbelen Köyü Muhtarlığından :

Bodrum kazasına bağlı Pınarlı belen köyünde yapılacak 2032 lira 23 kuruş bedelli keşifli köy konağı eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme 15-6.938 günlerine rastlıyan çarşamba günü öğleden sonra Pınarlı belen köyü ihtiyar heyeti tarafından yapılacaktır. Eksiltmeye girebilmek için teminat akçesi olarak yüzde yedi buçuktan 152 lira kırk iki kuruşluk banka mektubu veya makbuzu ibraz edeceklerdir. İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına ve yapacaklarına dair nafia müdürlüğünden alınmış ehliyetname göstermeleri lâzımdır.

Keşif evrakı ve projeler Bodrum köy bürosundan veya aid olduğu köyden temin edilir.

(1588) 3292

Ankara Borsası

31 - 5 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.23	6.23
Nevyork	0.79504	0.794
Paris	28.605	28.605
Milâno	15.1012	15.1012
Brüksel	4.7046	4.7046
Atina	87.72	87.72
Cenevre	3.4875	3.4875
Sofya	65.008	65.008
Amsterdam	1.439	1.439
Prag	22.8925	22.8925
Madrid	13.162	13.162
Berlin	1.98	1.98
Varşova	4.2182	4.2182
Budapeşete	4.0125	4.0125
Bükreş	106.7415	106.7415
Belgrad	34.9518	34.9518
Yokahama	2.7554	2.7554
Moskova	23.725	23.725
Stokholm	3.1132	3.1132

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 Türk Borcu I.	19.— (Vadeli)	18.975
1933 ikramiyeli Ergani	95.—	95.—
Cumhuriyet Merkez Bankası	91.50	91.50

HİKÂYE

İSYAN

Yazan: Angelo Gatti *Çeviren: Hikmet Tuna*

I

Çiftlik, Po nehrinin çok geniş olduğu bir yerinde ve sol tarafında boydan boya uzanmıştı; ana binanın pencerelerinden suyun çırpına çırpına akışı görülüyordu; akşam olunca da kızıl ufuklarda Kule ve kubbeleriyle Pavia teressüm ediyordu. Avluyu çeviren yem yeşil tarlalarda, gelincikler açmağa başlamıştı.

Sürülerle beyaz ve siyah inekler, hendeklerin kenarındaki kavak ve kestane aağçları altında dolaşıp otluyorlar, böğürmeleriyle kırlara can katıyorlardı; çayırn birinde ot biçen bir kadın türkü söylüyordu.

Hafif bir dağ havası nehrin açmış olduğ uyatağa siniyor ve bir nefes givadiyi boydan boya yalıyordu. Sıcak [illegible] amuden kateliyordu. Nehrin kuytu yerlerinden ara sıra yaban ördekleri havalanıyor ve yeni yerlerine doğru uçuyorlardı. Onların uçuşları kırmızı ve yeşil renklerde işıldıyordu. Mayıs ayında altın ve mavili bir gündü.

Geniş bir köylü yatağında çiftliğin sahibi Alda up uzun yatıyor ve doğurunken fazla kan kaybettiği için, çocuğunun arkasından kendi de ölüyordu. Kanı dindirmek için alınan bütün tıbbî tedbirler boşa gitmişti; tampon'lar, enjeksiyon'lar da fayda etmemişti. "Dottorone" diye çağırdıkları ve kan nakline cesareti olmayan köy hekimini, Alda ağzına bile almamıştı. Yirmi dört saat içinde hastadan bütün ümidler kesilmiştir. Yirmi sekiz yaşında olduğu halde öleceğini o biliyordu.

Başı ucunda duran kocası ona bakıyor, gülümsüyordu; kendinin büyük bir ümid içinde olduğunu göstermek istiyordu; fakat gülümseyen yaşarmış gözleri bir kâbus görür gibi oluyordu. Kapının eşiğinde, evin eski emeklisi Roza, hiddet, iztirab çökmüş bir çehre ile sanki ölümün içeri girmesine engel olmak istiyormuş gibi, susarak kapının eşiğinde hareketsiz duruyordu. Yandaki odadan annenin boğuk boğuk hıçkırıkları, ebe ve hasta bakıcı kadının büyük bir itina ile yürüdükleri işitiliyordu. Havaya bunaltcı bir eter kokusu sinmişti.

Hasta,

— Ben üşüyorum, diye fısıldadı.

Hasta bakıcı kadın gelerek, nabzına baktıktan sonra, bir enjeksiyon yaptı; ebe de hastaya sıcak örtüler örttü.

Alda,

— Teşekkür ederim; gidiniz siz. Dedi ve kocasına döndü. "Gittikçe fenalaşıyorum. O kadar çok üşüyorum ki..."

Kocası,

— Anne !

Diye seslendi.

— Anneyi ne çağırıyorsun?! Gelip daha ziyade ağlamasının hiç bir faydası yok. Doktoru çağırsan daha iyi edersin.

Kısa bir zaman için doktorun başka bir ağır hastaya gitmesini kendi istemişti; şimdi de doktor yanında bulunsa idi, çok memnun olacaktı. Hekimi çarçabuk bulup getirmesi için bir çocuk gönderildi. Büyük bir odada küçük gruplar halinde toplanmış olan kadınlar fısıldaşarak konuşurlarken, eteklerine çocuklar asılıyordu; arada bir, tarlasından evine dönen erkeklerden biri içeri girerek, vaziyeti sorup soruşturmak istiyordu. Ambarda çalışanlar işlerine devam ediyorlardı. Çayırların biçilmesine başlandığı için, işler yarıda bırakılamazdı. Hiç çağırmadan öküzler ahırlardan çıkıp geliyorlar, arabalar gıcırdaya gıcırdaya gidiyordu; beygirler, dizi halinde biribirlerinin arkalarından tarlalara yollanıyorlardı. Köşenin birinden biri, boğuk bir sesle tavukları, kaz ve piliçleri yem başına çağırıyordu; domuzlar homurduyorlar, burunlariyel yeri kazıyorlardı. En büyük meşe ağacında güvercinler gamlı gamlı dem çekerken, sakıan'lar öte, haykıra daldan dala atlıyorlardı.

Gianni,

— Pencereyi kapayayım mı?

Diye sordu.

Alda,

— Hayır, onları dinlemek hoşuma gidiyor.

Karşılığında bulundu.

Vaktiyle zarif ve kuvvetli olduğu gibi, o, cesur ve dinç bir kadındı. Babası, büyük babası ve dedesi çiftçi kimselerdi; bu itibarla, onda da köylülere has olan sağduyu, soğuk kanlılık vardı. Başa gelen çekilecekti.

— Anneye söyle, ağlamasın..

Diye sabırsızlanarak tekrarladı.

— Peki.

Ağlama, sızlama sesleri hafifledi ama, arkası kesilmedi.

— Don Adriano'ya haber verdiniz mi?

— Konuşma!

— Ona haber verdiniz mi?

— Evet.

Alda'nın, güzel siyah saçlariyle çevrilmiş, genç, enerjik, süzülüp solmuş bir çehresi vardı; bir parça çukurlaşmış olmasına rağmen, omuzları halâ yastıkları çöktürecek kadar ağırdı. İri kemikli vücudu yorğan altından da belli oluyordu; geniş göğüs, iri karın, geniş kalçalar, düz ve adaleli bacaklar, onun bir işçi kadın ve ana olduğunu gösteriyordu.

Hasta kadın,

— Dinle, dedi; dolabın ilk gözünde, sağda, bankadaki kasamızın anahtarları vardır. Onu aklından çıkarma. Maamafih, Roza da hepsini biliyor ya, ne ise..

Köylerde, eski zamandanberi eve, ana ile büyük kızı hükmeder.

— Şimdi konuşma...

— Ne yapayım, konuşmak lâzım. Banka defterinde otuz iki bin liretimiz var.

— Peki, peki.

— Benim, ayrıca biriktirdiğim beş on para daha vardır. Bununla ufak tefek masrafları görüyordum: Onun için sana bundan bahsetmemiştim. Üç bin dört yüz liret.

— Peki, peki.

— Küçük hendeğin yanında koru, kuruyunca, ağaçları kestir.

— Kendini zorlayıp üzmesen e...

— Kendimi üzmiyorum. Oraları temizlenince, büyük hendeğin yanındaki gibi, en güzel tarlalardan biri olur. Acaba neden böyle üşüyorum ben?

Ebe hasta bakıcı kadınla birlikte odaya girdi; anne, kapıda göründü. Hıçkırarak,

— Bir şey istiyor musun?

Diye sordu.

— Hayır. Hiç bir şey istemiyorum.

Bunnu üzerine, anne, ortadan kayboldu.

İhtiyar Roza halâ kapının eşiğinden ayrılmamıştı.

— Evde ve ahırda yapılacak tamir işleri için bu kış bir karar vermen lâzım. Üst pencereleri kapattır; açık kalınca hayvanlar hastalanırlar.

— Müsterih ol.

— Hayır, ben sana, yapılması icab eden her şeyi hatırlatmak mecburiyetindeyim. Tarla ve davarın senden fazla içimde yer yaptığına hükmetme. Sana karşı ne kadar candan hareket ettiğimi ve hala da öyle olduğumu bilirsin. Lâkin, yalnız kalacaksın, o kadar çok iş var ki.! Bu yıl gene pirinç ek!

— Peki.

(Sonu var)

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar : Yeni ve Cebeci eczaneleri
Pazartesi : Halk ve Sakarya „
Salı : Ege ve Çankaya „
Çarşamba : Sebat ve Yenişehir „
Perşembe : İstanbul eczanesi
Cuma : Merkez „
Cumartesi : Ankara „

HALK ve YENİ SİNEMALAR

Seans saatleri

Her gün

YENİ	HALK
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Cumartesi günleri

YENİ	HALK
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Pazar günleri

YENİ	HALK
11	11
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Geceleri saat 21 de

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45

§ U. Meydanı ile İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü 18 e kadardır.
Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi, perşembe, cumartesi Toros sürat.)

Samsun hattına : Hergün 9,35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)

Diyarbakır hattı : Hergün 9.35
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs „ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî : 1357 Rumî : 1354
Rebiül'ahir: 2 Mayıs: 19
S. D. S. D.
Güneş: 4 29 Akşam: 19 34

ÇAPRAZ KELİMELER

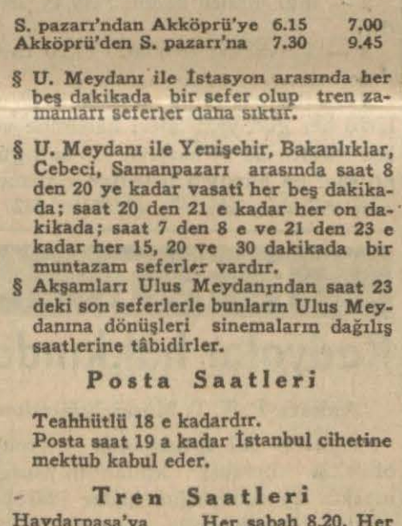

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

DÜNYA BASINI

Sancakta yapılan zulme rağmen türkler kazanacaktır

Bernde çıkan Bund Ab. Blatt, Hatay davâmız hakkında şu makaleyi yazmaktadır:

"İskenderun sancağındaki intihabat için kayıd muamelesi başlamıştır. Bu yolda şimdiye kadar elde edilen netice Sancakta türklüğün hâkimiyetini katî olarak gastermektedir. Fakat türklüğe düşman olan ve fransızlar tarafından yardım gören araplar ötedenberi olduğu gibi şimdi de türk ahali üzerinde en ağır tazyikler yapmaktan ve en zalimane tedhiş hareketleri icrasından çekinmemektedirler. Gün geçmez ki türklere karşı ika edilen cebir ve tazyiki ve kanlı tecavüzleri bildiren, ölü ve yaralıları sayan haberler gelmemiş olsun.

Sakin ve sulhperver türk ahaliyi en ziyade müteessir eden hal ise şudur: Fransız manda idaresi jandarmaları ötede beride mütecaviz arabları tevkif ediyorlarsa da bu mevkuflar her defasında Suriye hükûmeti tarafından cezalandırılmaksızın bir kaç gün sonra serbest bırakılıp yeniden türk ahali üzerine sevkediliyorlar. Manda idaresi polisi de ötedenberi olduğu gibi şimdi de Türklere karşı husumetkârane bir tarzda hareketle Türklerin evlerinde silâh taharriyatına devam etmekte, ileri gelen Türkleri vergi borçları bahanesiyle tevkif eylemekte, hulâsa intihab esnasında türklüğün kuvvetini felce uğratmak için her suretle gayret gösterilmektedir. Vakıa Milletler Cemiyeti tarafından tayin edilmiş olan intihab komisyonu muhtelif unsurların ve akal liyetlerin ve bilhassa ermenilerin haklarını bitarafane bir surete korumaya çalışmaktadır. Fakat bu komisyon mahallî arab makamları tarafından bütün cebhe boyunca karanlığa sevkedildiğinden ve muhtelif unsurların hakikî yüzde nisbetini gösteren listeler kendisinden gizlendiğinden ve türkler her türlü tehdid ve tedhişle komisyon azalariyle temasa gelmekten menedildiklerinden komisyon ne yapabilir? Bu tedhiş son günlerde o derece şiddetlenmiştir ki şehirlerdeki türk tüccarları tecavüzden masun kalabilmek için mağazalarını kapamaya mecbur kalmışlardır. Suriyede ise mütemadiyen yeni çeteler teçhiz edilerek şehir ve kasabalardaki silâhsız türk ahali üzerine sevkedilmektedir. Diğer taraftan da Sancak ahalisinden olup intihabda rey vermek için Türkiyeden Sancağa gelmiş olan Türklere kendi memleketlerinde hüviyet cüzdanları alabilmelerini güçleştirmek için en büyük müşkilât gösterilmektedir. Halbuki bunlar bu vesikaları alamayınca intihab için kayıdları yapılmamaktadır. Suriye ve Fransa menfaat birliğinin bu gizli müretteb işlerine rağmen Türklerin muvaffak olacağından şüphe edilmemekle beraber türklüğü Suriye arablarının cebir ve tecavüzlerine karşı korumak için intihab komisyonuna derhal vesait ve imkân verilmezse yapılacak intihabatın şüpheden âri olamıyacağını söylemek lâzımdır. Müntehibler tesirden azade olarak reylerini verebilirlerse Türklerin kahir bir ekseriyet kazanacağı muhakkaktır.

Bütün gizli tertiblere karşı türk hükûmeti sabır ve tahammül gösteriyor. Çünkü katî neticenin her şeye rağmen Türklerin lehine tecelli edeceğinden türk hükûmeti emindir. Bununla beraber türk hükûmeti Cenevrede ve Pariste teşebbüslerde bulunarak cereyan etmekte olan vakayi ve hâdisatı tekib ettiğini ve intihabatın neticesini tayinde bu hâdiseleri bahis mevzuu etmek hakını mahfuz tuttuğunu bildirmiştir. İntihabat haziran nihayetine kadar devam edecektir. ve temmuz iptidasında intihabatın neticesi belli olarak Suriye hükûmetinin Cenevrede ve Pariste yapılan anlaşmaların icablarına ve neticelerine riayet edip etmediği anlaşılacaktır.

Bu işte Fransızların hareket hatını tebarüz ettirmesi itibariyle şunu da kaydetmek isteriz ki şimdi gelen bir habere nazaran fransız manda idaresi delegesi Garo bir kaç gün evvel Ankaraya giderek vaziyeti müzakere etmiş ve orada kendi şerefine verilen bir ziyafette Türklerin hak ve taleblerini nazarı itibara alacağını katî surette vadetmişti. Fakat Sancağa avdet eder etmez türklerin Sncaktaki haklarını müdafaa eden türk gazetesini intişardan meneylemiştir.

Esasen Garonun tek taraflı ve arablara dost vaziyeti bir çok defalar nazarı dikkati celbetmiştir.

Girişilmiş taahhüdlerin fransızlar tarafından bu tarzda tatbikini türk milleti tabiatiyle unutmıyacaktır."

Bulgaristan

Yeni parlamento

Hükûmetçi mebuslardan ihtiyat general Kaişef, yarı resmî Dnes gazetesinde yazdığı "Vazifemiz" başlıklı bir makalede, bugünkü meclisin, bundan evvelkilerden teşekkül, sayı ve intihab sistemi itibariyle farklı olduğunu ve bilhassa ideoloji bakımından evvelkilere benzemediğini; politik partileri ihtiva eylemediği için Bulgar politik hayatında "tarihî bir meclis" sayılacağını söylemektedir. Muharrire göre bu meclis, Bulgaristanda partisiz olarak teşekkül eden ilk meclis olduğu için parlamento sisteminde bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Bugünkü parlamentoda ne sağcı, ne solcu gruplar vardır. Evvelce muhtelif grupların başında yalnız ve ancak mücadele etmek için yer almış şefler bulunuyordu. Halbuki bugün şu veya bu partinin değil, milletin seçtiği millet vekilleri, Bulgaristanın yükselişi ve muvaffakiyeti için bütün bir azimle sadece yaratıcı bir kudret olmak emelinde bulunuyorlar. Bu yeni sistemin belki de muhalifleri vardır. Fakat, muhalif partiler olmıyacaktır. Bugünkü yeni parlamentonun temeli vicdan, şuur ve ahlâk temizliğidir. Bu güzel şeyler ise Bulgar milletinin yıllardanberi beklediği "Millî birliği" yaratacaklardır. Millî birlik demek, kuvvetli ve kudretli bir devlet demektir. Muharrir, bugünkü meclisin gayesi işte bu birliği yaratmaktır, dedikten sonra meclisin vazifesini şöylece hulâsa ediyor:

"Mukaddes yurdumuzda, sosyal hayatımızın bütün safhalarında yaratacağımız ve sarılacağımız millî birlik sayesinde ekonomik, kültürel ve ziraî başarılar elde etmek ve haksızlıklara meydan vermemek; işsizliği giderek sanatçı, amele, tüccar, zürra ve esnaf gibi halk kütlelerini refaha erdirmek.. Beynelmilel politik münasebetlerde milletimize lâyık olduğu hürmeti temin etmek.."

Slovo'da aynı fikirde

SLOVO gazetesi de parlamentonun açılmasını Bulgar politik hayatında daima tebarüz edecek olan önemli bir hâdise telâkki eylemektedir. Gerek halkın ve gerek mebusların gösterdikleri heyecan ve hisden, Bulgar milletinin artık müphem ve meçhul şeyler peşinde değil, şuurlu hareketler ve işler arkasından koşacağını istidlâl eden muharrir, Bulgaristanın tam dört yıl parlamentosuz yaşadığını ve bu müddet zarfında millî anlara, millî hislere ve karşılıklı itimada zerre kadar ehemiyet verilmeyen tehlikeli günler geçirdiğini anlattıktan sonra politik hayatın artık normal bir şekle gireceğini ve daha dinamik olacağını; yeni idealler doğacağını ve bunun, hiç kimseyi hayrete düşürmiyecek kadar tabiî bulunduğunu kaydetmektedir. Muharire göre gayrı mesul hareketler artık tamamiyle ekarte edildiğinden istikbale endişesiz bakmak mümkündür ve yeni meclis, açılış nutkunun bilhassa şu parçasını kendisi için şiar edinmelidir:

— Yeni yollardan yürüyerek yeni şerait tahtında millî birliği temin etmek ve sakin bir sây hayatı yaratmak...

Muharrir, bunun yeni parlamento için en büyük bir ilham kaynağı ve parola olmasını ve mazideki bütün fena halleri unutmakla beraber, devlet işleri kontrolunun tamamen millet vekillerine tevdiini istemektedir. Hüsnü niyetle yapılacak bütün iyi tenkidlere yer verilmeli ve bilhassa: "millete, kendi fikirlerini açık ve pervasızca söylemek imkânları bahşedilmelidir. Çünkü; hiç şaşmayan biricik şey, milletin sözüdür."

Makale şöyle bitmektedir:

"Millete ve milletin ihtiyaçlarına yakınlaşmak.. İşte bugünkü parlamentonun şiarı, bu olmalıdır. Meclis te bugün toplanmakta olanların adedi 160 dır. Fakat bunların icraatını 6 milyon Bulgar takib etmektedir."

Adapazarı civarında iki kaçak mahkûm

Bir jandarma başçavuşunu şehid ettiler

Adapazarı, 31 a. a. — Bir sene evvel Adapazarı hapishanesinden kaçan Dönme Hasan ve arkadaşı idam mahkûmlarından Kâzım'ın merkez karakoluna bağlı Kemaliye köyü civarında olduğu haber alınması üzerine jandarma müfrezesi takibine çıkmıştır. Müfreze Kemaliye ciavrında takib ve taharriyatta iken umulmadık bir zamanda şakilerle karşılaşan karakol başçavuşu İdris, şakilerin pususuna düşerek şehid edilmiştir. Cenaze bura hastahanesine getirilerek otopsi yapılmıştır. Bu haberi alan vilâyet derhal şakilerin takibine ayrıca kuvvet göndermiştir. Diğer taraftan vali, jandarma, mıntaka ve alay kumandanlriyle, emniyet direktörü, kültür direktörü ve bir polis müfrezesi şehrimize gelerek cenaze merasiminde bulunmuşlardır. Merhumun kardeşi emekli jandarma yüzbaşısı Bekir Sıtkının arzusu üzerine cenaze İzmite nakledilmiştir. Burada yapılan merasimde bir müfreze asker, jandarma, polis, belediye zabıtası, devlet memurları subaylar ve çok kalabalık halk kütlesi bulunmuş ve cenaze namazı kılındıktan sonra vali tarafından merhumun mezayası sayılarak bu vazife kurbanı şehidin geride bıraktığı ailesinin millete emanet olduğunu söylemiş ve bundan sonra merhumun kardeşi Bekir Sıtkı da bütün halkın merhuma karşı gösterdiği sevginin bir nişanesi olan bu alâkaya teşekkür etmiştir. Cenaze İzmite nakledilmiştir.

Askerî memurlar için yeni bir proje

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanunun beşinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna iki muvakkat madde eklenmesine dair olan 3128 sayılı kanunun ikinci maddesini tadil eden kanun projesi Kamutay Millî Müdafaa encümeninden geçerek ruznameye alınmıştır.

İki muvakkat madde şudur :

" Muvakkat madde 1 — 1455 sayılı askerî memurlar kanununun neşrinden önce memurlar ve askerî mensublar namı altında müstahdem olup halen orduda muvazzaf olarak kullanılan askerî memurların bulundukları sınıflarındaki nasıbları bir defaya mahsus olmak üzere dörder sene ilerletilir.

1455 sayılı kanunun tatbikatından sonra bir evvelki nasıblarına göre terfileri yapılan hesab memurlarının bu suretle istifade etmiş oldukları müddet emsallerine verilen 4 sene nasıb ilerletilmesinden tenzil edildikten sonra geriye kalan mikdara göre işbu nasıb ilerletilmesinden istifade ettirilirler.

Son sınıflarında yukardaki fıkra hükmünden istifade etmeden esas nasıblarına göre normal olarak terfi edecek olanların yeni sınıflarındaki nasıbları ilerletilir.

Nasıbları dört sene ileri alınanlardan bir senesini kullanmak suretiyle terfi derecesine girecek olanların artan üç seneleri yeni rütbelerindeki nasıblarına verilir.

Nasıb düzeltilmesinden doğan ilerletmelerden ötürü muhassasat verilmez. Ve bu ilerletmeler tekaüd müddetinin hesabında filî hizmetten sayılmaz.

Muvakkat madde 2 — Alacakları kıdemleri üzerine nasıb tarihleri tashih edilecek olan askerî memurların tahdidi sin muameleleri 1 kânunusani 1938 tarihinden itibaren bir sene tecil olunur."

RESMÎ İLANLAR

Baş bakanlık

Kapalı zarf usuliyle eksiltme

Başvekâlet İstatistik Genel Direktörlüğü Eksiltme ve İhale Komisyonundan :

1 — Kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılan iş mayıs 1938 den itibaren mart 1939 sonuna kadar 11 aylık haricî ticaret istatistiğidir.

2 — Bu eserlerin baskı adedi kânunuevvel ayı hariç olmak üzere 250-300 dür. Yalnız kânunuevvel aylığı 400 - 450 olacaktır.

3 — Her ay bastırılacak olan cildlerin tahmin olunan formaları 17-38 ki Ceman 11 aylık forma yekûnu 343 olacaktır.

4 — 16 sayfalık beher forması için tahmin olunan tabı bedeli 27 lira olup 11 aylık mecmuanın ceman tutarı olan 9261 lira üzerinden %7.5 hesabile muvakkat teminat olarak 695 liralık makbuz, mektub veya tahvil verilmesi lâzımdır.

5 — Bu eserler Ankarada basılacaktır. Eksiltme haziran 1938 ayının 20 inci pazartesi günü saat 15 de umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır. Eksiltmenin açılmasından bir saat evvel zarfların komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. Bu babtaki şartname komisyon kâtibliğinden istenilebilir.

(1590) 3293

M. M. bakanlığı

5 hangar yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — İzmirde Gaziemirde yaptırılacak beş adet ahşap çatılı hangar inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Hepsinin keşif bedeli 100.329,10 yüz bin üçyüz yirmi dokuz lira on kuruştur.

3 — İlk teminat (6266,46) altı bin iki yüz altmış altı lira 46 kuruştur.

4 — Keşif, proje ve şartnameler (520) kuruşa M. M. V. Satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle müteahhidlik vesikaları ile birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden behemahal bir saat evveline kadar Ankarada M. M. V. satın alma komisyonu reisliğine vermeleri.

6 — Eksiltme 17-haziran-938 cuma günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır.

(1604) 3298

2 hangar yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Eskişehir hava okulunda yapılacak iki adet ahşap çatılı hangar inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli (40.134.64) kırk bin yüz otuz dört lira altmış dört kuruştur.

3 — Eksiltme 17 - haziran - 938 cuma günü saat 11 de Ankarada M.M.V. satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — İlk teminat 3010,10 üç bin on lira on kuruştur. Keşif proje ve şartnameler 207 kuruşa komisyondan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle müteahhidlik vesikaları ile birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden behemahal bir saat evveline kadar Ankarada M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri.

(1603) 3296

4 kalem muhabere malzemesi

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan : :

50 adet arka tezkeresi
50 „ çevirecek kolu
400 „ kablo dolabı
50 çift talik tertibatı

Yukarda cins ve mikdarları yazılı dört kalem muhabere malzemesi müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmeye konmuştur. Hepsinin tutarı 9185 lira olarak tahmin edilmiştir. İlk teminat 988 lira 88 kuruştur. Şartname M. M. V. satın alma Ko. da görülür. Eksiltmesi 16-6-938 perşembe günü saat 11 dedir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2,3. maddelerde yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve vakitte M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (1653) 3320

T. B. M. M.

Toprak işleri ilânı

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnşaat Komisyonu Reisliğinden :

1 — 11-1-1937 tarihli ve 3090 numaralı kanun mucibince yapılacak T.B. M.M. sarayı ile teferruatının ve Başvekâlet ile hariciye vekâleti binalarının inşasına aid hafriyat ve imlâ işleri eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli 129 850 liradır.

3 — Eksiltme 17 - 6 - 1938 cuma günü saat 11 de T.B.M.M. inşaat komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 7742,50 liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.

5 — Müteahhidin bizzat yüksek mühendis olması veya bir yüksek mühendisin mesuliyeti altında bu teahhüde girişmesi ve bir kalemde (yüz elli bin) liralık bir teahüd işini muvaffakiyetle itmam etmiş bulunduğuna dair vesaik ibraz etmesi şarttır.

6 — Umumî ve fennî şartnameler, keşif ile plânlar ve hesab cedveli 6,50 lira mukabilinde T.B.M.M. inşaat komisyonundan alınabilir.

7 — İsteklilerin teklif mektublarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Posta ile gönderilecek teklifnameler taahhüdlü olmalıdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez.

(1617) 3300

Bayındırlık Bakanlığı

Lama demiri alınacak

Nafıa Vekâletinden :

16 temmuz 938 cumartesi günü saat 11 de Ankarada Nafıa vekâleti binasında malzeme eksiltme komisyonu odasında ceman 3375 lira muhammen bedelli Haydarpaşada sif teslim şartile 25 ton lama demirinin açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 253,13 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı Ankarada nafıa vekâleti malzeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 11 de komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır.

(1611) 3298

Kanal hafriyatı sedde inşası

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Marmara gölü tağdiye kanalı hafriyatı ile sedde inşaatı, keşif bedeli 1,115,313 lira (33) kuruştur.

2 — Eksiltme 1 temmuz 1938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Nafıa vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler, Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi ve projeleri (50) lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (47209) lira (40) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve (200) bin liralık nafıa su işlerini veya mümasil inşaatı teahhüd edip muvaffakıyetle bitirdiğine ve bu kabil işleri başarmakta kabiliyeti olduğuna dair Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi, isteklilerin teklif mektupları ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1616) 3299

Gümrük ve İnhisarlar B.

Kitap bastırılacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden:

1 — 938 senesinde neşredilecek tahminen 18 formalık kurs kitabının bastırılması pazarlığa konulmuştur.

2 — Bu iş için 390 lira bedel tahmin edilmiş olup muvakkat teminat 30 lira 25 kuruştur.

3 — İhale 13. 6. 938 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır.

4 — İstekliler şartnameyi levazım müdürlüğünde her gün görebilirler.

5 — İsteklilerin en çok ihale günü öğleden evel mutlaka teminat paralarını vekâlet veznesine yatırarak alacakları makbuzlarla tam saatinde alım satım komisyonuna müracaatları.

(1655) 3322

İzmirde inhisarlar paviyonu yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — 1938 İzmir fuarında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak inhisarlar pavyonu inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 13568 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 1018 liradır.

III — Eksiltme 16-VI-938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11 de Kabaştada Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 68 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mübayaat şubesiyle İzmir ve Ankara Bamüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca münakasaya iştirâk vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı eksiltmeye iştirâk vesikasını ve % 7,5 güvenme parası veya mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (3200/1660) 3331

40 formalık genel buyruklar bastırılacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden ::

1 — 938 malî senesinde neşredilecek tahminen 40 formalık genel buyrukların bastırılması pazarlığa konulmuştur.

2 — Bu işe 960 lira bedel tahmin edilmiş olup muvakkat teminatı 72 liradır.

3 — İhale 10-6-938 cuma günü saat 15 de yapılacaktır.

4 — İsteklilerin evvelden teminat paralarını vekâlet veznesine yatırarak alacakları makbuzlarla belli gün ve saatte alım satım komisyonuna müracaatları.

(1618) 3301

Demiryolları

Ankara-Çankırı gezinti biletlerinin yalnız cumartesi günleri verileceğine dair

D. D. İkinci İşletme Müdürlüğünden

1. 6. 1938 tarihinden itibaren pazar günleri 7.45 de Ankaradan hareket etmek suretiyle Ankara ile Çankırı arasında işlemiye başlıyacak olan gezinti trenlerinde izdihamın ve intizamsızlıkların önüne geçilmesi maksadiyle biletlerin münhasıran cumartesi günleri satılması ve pazar günleri bu katar için bilet verilmemesi kararlaştırılmıştır.

Ankara ve Cebeci gişelerimizin cumartesi günleri sayın halkımızın biletlerini vermeğe âmâde bulundukları ilân olunur. (1589) 3193

Döşemelik keçi derisi alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli (10780) lira olan iki kalem yeşil ve kırmızı renkli döşemelik keçi derisi 14.6.938 salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 808,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (1592) 3255

Çankırı gezinti trenleri

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

Her sene yaz mevsiminde Ankara - Çankırı - Ankara arasında işliyen gezinti trenleri bu sene de 5. haziran 938 tarihinden itibaren 25. eylûl 1938 (dahil) tarihine kadar her pazar günü aşağıdaki tarife mucibince işliyecekleri ilân olunur. (1486)

Ankaradan kalkış: saat 7.45; Çankırıya varış saat 12.07

Çankırıdan kalkış saat 18.30; Ankaraya varış saat 23.21

2973

Ankara Belediyesi

Şehir Bahçesi

Ankara Belediyesinden :

Şehir bahçesi halka serbest olarak 1 haziran 1938 den itibaren açılmıştır. (1668) 3325

Dizel motoru ve pompa alınacak

Ankara Belediyesinden :

Çankaya motör dairesi için kapalı zarfla eksiltmeye konulan Dizel motörü ile Pompa için istekli çıkmadığı cihetle 1 temmuz 938 cuma gününe kadar bir ay içinde pazarlıkla alınacağından isteklilerin her cuma ve salı günleri saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1671) 3328

Satılık kamyon

Ankara Belediyesinden :

Eski Opel marka bir kamyon 1 temmuz 938 cuma gününe kadar bir ay içinde pazarlıkla satılacağından talip olanların her cuma ve salı günleri saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1669) 3326

Elbise, kundura ve saire alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri müstahdeminine yaptırılacak 73 takım elbise, 54 takım Tulum elbise, 68 çift postal, 5 çift fotin için istekli çıkmadığından açık eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli 1149,45 liradır.

3 — Muvakkat temnatı 87,20 liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 14 haziran 938 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1670) 3327

P. T. T.

Radyolar hakkında

Ankara P. T. T. Müdürlüğünden:

Ağustos 937 iptidasında mevcud olmakla beraber kullanılmıyacağı mezkûr ay nihayetine kadar idareye verilen beyannamede yazılmamış olan ve yahut Ağustos 937 den sonra alınıp yine kullanılmıyarak mühürlenmesi eshabı tarafından istida ile talep edilen radyolar mühürlenip ruhsatnameleri istirdad edilecek ve müteakib malî seneye aid ücretler tahsil olunmıyacaktır. Ancak haziran gayesinden yani o senenin ücreti kanunen tahakkuk ettikten sonra mühürlenen radyoların o seneye aid ücretlerinin tahsil edileceği ilân olunur.

(1654) 3321

Tapo ve Kadastro U. Md.

Tapu tescili

Ankara Merkez Tapu Sicil Muhafızlığından :

Ankaranın Kızlarpınarı mevkiinde bir tarafı Kander Boğos ve bir tarafı dere ve bir tarafı hali ve bir tarafı yol ile mahdud 5. Ar miktarındaki 8/40 husus ve 2246 umum No. lu bağ tasfiye kanunlarına tevfikan tahta kuron Kanbur oğlu Onnikten metruken hazine adına tapuya tescili istenilmiştir.

Yapılan araştırmada firaî namına tapu kaydi bulunamadığından 1515 No. lu kanun hükümlerine tevfikan tapuya yeniden tescil edilmek için bu gayri menkulün sahibleri hakkında tahkikat yapılmak üzere 3-6-938 cuma günü öğleden evvel mahalline memur gönderileceğinden bu yerle alâkadar ve ilişiği bulunanların ve üzerinde bir aynı hak iddia edenler tahkikat gününe kadar resmî vesikalariyle birlikte Ankara merkez tapu sicil muhafızlığına veya tahkik günü mahallinde tahkik memuruna müracaatla itirazlarını bildirmeleri ve komşularının aynı gün mahallinde bulunmaları ilân olunur.

(1593) 3294

A. Levazım Âmirliği

Kaşar peyniri alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Harb okulu için 7200 kilo kaşar peynirinin açık eksiltmesi 14.6.938 saat 15 de Ankara Levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4680 lira ilk teminatı 351 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli vakitte komisyonda bulunulması (1582) 3192

Toz şeker alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 40.000 kilo toz şekerin kapalı zarfla eksiltmesi 13. 6. 938 saat 15 de Ankara Levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 11.000 lira ilk teminatı 825 liradır. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektubları saat 14 de kadar kabul olunur. Şartnamesi komisyonda görülür. Belli vakitte komisyonda bulunulması. (1581) 3191

Benzin, makine yağı ve saire alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor birlikleri ihtiyacı için aşağıda cins ve mikdarı yazılı 11 kalem benzin makine yağı ve saire kapalı zarfla alınacaktır.

2 — İhalesi 3.6.938 cuma günü saat 15 de Çorluda kor karargâhında yapılacaktır.

3 — İlk pey parası her birinin hizalarında yazılıdır. Heyeti umumiye ilk pey parası yekûn 3399 lira 39 kuruştur.

4 — Şartname ve evsafını görmek isteyenler Ankara levazım âmirliği satın alma İstanbul levazım âmirliği satın alma Çorluda kor satın alma komisyonunda görebilirler.

5 — Talibler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgeleriyle birlikte belli gün ve saatten bir saat evel teklif mektublarını komisyona vermiş bulunmaları lâzımdır.

Cinsi	Mikdarı kilo	İlk pey parası Lira	K.
Benzin	82500	1546	88
Tank için benzin	60000	1125	
Valvalin	2870	48	42
Vakum	14025	184	08
Gres	1930	42	70
Gaz yağı	3030	40	90
Mazot	2250	13	50
Mobilval B. B.	500	15	56
Mobilval C.	500	12	93
Tank tozu	100	8	59
Üstüpü	290	26	25
		3064	82
(1498)			2989

12 kalem yaş sebze alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	mikdarı kilo	muhammen B. Lira	K.	ilk teminatı Lira	K.
Çalı fasulye	400	60	00		
Ayşe kadın fasulye	500	225			
Barbunya fasulye	750	131	25		
Patlıcan	3000	525			
Dolmalık biber	500	75			
Kabak	500	50			
Kırmızı domates	2000	300			
Kuru sovan	1800	180			
Patates	1000	125			
Taze bamya	600	240			
İspanak	500	12	50		
Taze bakla	300	15			
		1938	75	145	40

Kırıkkale askerî sanat lisesi talebesinin ihtiyacı olan yukarıda yazılı on iki kalem yaş sebze 2 haziran 938 perşembe günü saat 13:14 de kadar açık eksiltme ile satın alınacaktır. İsteklilerin 145 lira 40 kuruştan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte mekteb satın alma komisyonuna gelmeleri. (1499) 2990

9 kalem yaş sebze alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	mikdarı kilo	muhammen B. Lira	K.	ilk teminatı Lira	K.
Çalı fasulye	300	45			
Ayşe kadın fasulye	650	97	50		
Barbunya fasulye	650	113	75		
Patlıcan	1000	175			
Kabak	600	60			
Domates	600	90			
Kuru sovan	800	80			
Patate	800	100			
Taze bamya	350	140			
		901	25	76	59

Kırıkkale askerî sanat lisesi muhafız eratının ihtiyacı olan yukarıda yazılı dokuz kalem yaş sebze 2 haziran 938 perşembe günü saat 14:15 kadar açık eksiltme ile alınacaktır. İsteklilerin 76 lira 59 kuruştan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte mekteb satın alma komisyonuna gelmeleri. (1500) 2991

Muhtelif yiyecek alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen B. Lira	K.	İlk teminatı Lira	K.
Makarna	2000	600			
Pirinç	5000	1250			
Tel şehriye	200	60			
Arpa şehriye	200	60			
Kuru fasulye	2500	300			
Nohut	1700	255			
Yeşil mercimek	1500	225			
Toz şeker	5000	1350			
Zeytin tanesi	1200	420			
		4520		339	

Kırıkkale askerî sanat lisesi ihtiyacı olan yukarıda yazılı dokuz kalem yiyecek 13 - haziran - 938 saat 13 de açık eksiltme ile satın alınacaktır. İsteklilerin 339 liradan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte mekteb satın alma komisyonuna gelmeleri. (1625) 3236

Moskova da Umum Söviyet Ziraat Sergisi

1 - Ağustos - 1938 de Moskovada muazzam bir ziraat sergisi açılacaktır. 135 hektarlık sahayı kaplıyacak olan bu sergide hububat ve sınaî mahsuller nümuneleriyle orman, çiftlik, meyvacılık, hayvancılık terakkileri gösterilecektir. Soviyetler birliğinde kullanılan ziraat aletleri, sulama tertibatı ağaç dikme usulleri, kuraklıkla mücadele tarzları ve saire ve saire dikkati celbedecek bir şekilde teşhir olunacaktır.

Her türlü malûmat almak için (INTOURİST) mümessilliği İstanbul Galata Hovagimyan han) müracaat edilmelidir.

3332

Moskovada Sverdlof meydanı ve büyük akademi tiyatrosu

Fabrikalar

3 ton difenilâmin alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (8160) lira olan 3 ton Difenilamin askerî fabrikalar umum müdür]üğü Ankara satın alma komisyonunca 25 temmuz 938 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (612) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1648) 3318

5 ton santralit alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (9750) lira olan 5 ton santralit Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 22 temmuz 1938 cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplrin muvakkat teminat olan (731) lira (25) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1649) 3319

23 ton gliserin alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (16100) lira olan 23 ton gliserin askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 18 temmuz 938 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir.

Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (1207) lira (50) kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1598) 3257

6 ton akradit alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (18900) lira olan 6 ton akradit askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 21 temmuz 938 perşembe günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (1417) lira (50) kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1597) 3256

70 ton mutahhar avrupa Linters pamuğu

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (42.000) lira olan 70 ton mutahhar Avrupa linters pamuğu askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 15 temmuz 938 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (2) lira (10) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (3150) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1594) 3219

6 ton santralit alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (11500) lira olan 6 ton santralit askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 19 temmuz 1938 salı günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (862) lira (50) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1600) 3259

9 ton Difenylüreian alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (28350) lira olan 9 ton difenylüreten askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 20 temmuz 1938 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (1) lira (42) kuruş mukabilinde komisyondan verilir.

Taliblerin muvakkat teminat olan (2126) lira (25) kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1599) 3258

Vilâyetler

Ekmek münakasası

Ankara Ceza Evi Direktörlüğünden :

1 — Ankara ceza evinin haziran - 938 ibtidasından mayıs - 939 sonuna kadar bir senelik ihtiyacı olan beheri - 960 - gram itibariyle şartnamesinde yazılı şartlar dahilinde birinci nevi ekmek - 21 - gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır.

2 — İhale 21 haziran - 938 tarihine rastlıyan salı günü saat - 15 - te Ankara cumhuriyet müddeiumumiliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır.

3 — İstekliler muhammen bedelin %7,5 ğu olan - 2246 - lira - 94 - kuruş luk muvakkat teminat vereceklerdir.

4 — Eksiltmeden mütevellid rüsum tekâlif ve damğa resmi ilân ücretleri ve indelhace ekmeğin tahlil ücret masrafı ve sair bilcümle masraf müteahhide aiddir.

5 — Teklif mektubları 21 - haziran - 938 salı günü saat - 14 - de kadar sıra No.lu makbuz mukabilinde ikinci maddede yazılı komisyon reisliğine verilecektir.

6 — Şartnameyi görmek ve fazla izahat almak istiyenler mesai saati zarfında Cebecide ceza evi direktörlüğüne müracaatları ilân olunur.

(1563) 3287

Kârgir ev yaptırılacak

Yoğgat İskân Müdürlüğünden:

Yozgat vilâyeti merkezine kerestesi İskândan verilmek suretiyle 10 çift, 43 tek ki ceman 53 kârgir evlerin inşaatı kapalı zarf usuliyle 15 gün müddetle aşağıdaki şartlar dairesinde eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu evlerin keşif bedeli kereste ile kapı, pencere işçiliğinden maada bilumum malzeme ve işçilik müteahhide aid olmak üzere tek evlerin adedi 565 lira 82 kuruş ve çift evlerin adedi 964 lira 52 kuruş olmak üzere 28317 lira 26 kuruştur.

2 — Talip olanların % 7,5 teminat, teklif mektupları ve bu gibi inşaatları yaptıklarına dair sertifika ve ticaret odası vesikaları usulü dairesinde kapalı zarfla ihale günü olan 11 - 6 - 1938 cumartesi günü saat 10 da İskân müdürlüğünde teşekkül edecek komisyona tevdi etmeleri ve bunlara aid proje ve şartnameleri görmek istiyenlerin de her gün Yozgat İskân Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (3224/1667) 3324

Muhtelif inşaat

Adanada Su işleri Altıncı Şube Mühendisliğinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Adanada Elektrik fabrikası civarındaki arsa üzerinde yapılacak işletme binası ile teferruatından bulunan garaj ve depo kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşbu üç binanın keşif bedeli mecmuu 29246 lira 28 kuruştur.

3 — Eksiltme 938 senesi haziranının 17 inci cuma günü saat 15 de Adana Su işleri 6 ıncı şube mühendisliği binasında toplanacak ihale komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için 2200 lira muvakkat teminat vermek ve ticaret odasında akyıdlı olduğuna dair vesika ibraz etmek ve 20.000 liralık bina inşaatı yaptığını natık nafıa vekâleti yapı işleri müteahhitlik vesikasını göstermek meşrutur.

5 — İstekliler bu işe aid eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, nafıa işleri genel şartnamesi, hususî ve fennî şartnameleri, keşif cetveli ve projeleri 150 kuruş bedel mukabilinde Su İşleri 6 ıncı şube mühendisliğinden alabilirler.

6 — Teklif mektupları yukarda ki 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar ihale komisyonu riyasetine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış taraftan ayrıca kapatılmış bulunması lâzımdır.

7 — İsteklilerin teklif mektuplarının yukarda gösterilen proje ve teferrüatının pullu ve imzalı birer nüshalarını eklemeleri ve tenzilât miktarının yazı ve rakam ile ayrı ayrı göstermeleri mecburî olduğundan bu şeraiti haiz olmıyan teklif mektupları kabul edilemiyeceği ilân olunur.

(1633) 3303

İlk okul binası yaptırılacak

Muğla vilâyeti Köyceğiz kazası Dalaman Nahiyesi Çakallık köyü ihtiyar heyetinden:

1 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan ve 11941 lira 79 kuruş keşif bedelli iş Çakallık köyü merkezinde müceddeden yapılacak ilk okul inşaatırdır.

2 — Bu işe aid keşif proje ve şartnameler köy odasından temin edilir.

3 — Eksiltme 24-6-938 tarihine tesadüf eden cuma günü öğleden sonra saat 14 de başlar ve ihtiyar heyeti tarafından köy odasında ihale edilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için 861 lira 88 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden 938 senesinde muteber vesika ve yahut bu işi yapabileceklerine dair bir kıta ehliyet vesikası ibraz temeleri lâzımdır.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını 2490 sayılı kanun hükümlerine tamamen uygun olarak ihale saatından bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde teslim etmeleri lâzımdır.

3315

Satılık mamul, gayri mamul kereste

Antalya Orman Başmühendis Muavinliğinden :

1 — Antalyanın Alanya kazasının Sazak - Çulluca ormanından bir sene müddetle satılığa çıkarılan 3752 metre mikâp gayri mamul çam 1064 metre mikâp mamul Köknar, 443 metre mikâp gayri mamul yaş ve kuru katran eşcarı 15 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle artırmaya çıkarılmıştır.

2 — Artırma 10-6-938 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de Antalya orman idaresinde yapılacaktır.

3 — Çamın beher gayri mamul metre mikâbı 490, Köknarın 370 ve Katranın 780 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 1933 lira 28 kuruştur.

5 — Satış orman kanununun muvakkat altıncı maddesine göre memleket ihtiyacı için yapılacaktır.

6 — Şartname ve mukavelenameyi görmek istiyenlerin Antalya orman başmühendis muavinliğine ve Ankarada orman umum müdürlüğüne müracaatları. (1657) 3323

Göçmen evi yaptırılacak

Yozgat İskân Müdürlüğünden :

Akdağmadeni kazasının Kara Yakup köyünde kerestesi iskândan verilmek suretile 8 çift, 5 tek ahşap göç men evleri inşaatı alenî münakasa usulile 15 gün müddetle aşağıdaki şartlar dairesinde eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu evlerin keşif bedeli kereste ile kapı, pençere işçiliğinden maada bilumum malzeme ve işçilik müteahhide aid olmak üzere tek evlerin adedi 340 lira ve çift evlerin beheri 566 lira 88 kuruş olmak üzere (6235) lira 4 kuruştur.

2 — Talip olanların % 7.5 teminatlarile bu gibi inşaatları yaptıklarına dair sertifika, ticaret odası vesikalarını hâmilen ihale günü olan 11. 6. 938 cumartesi günü saat onda iskân müdürlüğünde teşekkül edecek komisyona müracaat etmeleri ve proje ve şartname gibi evrakı görmek istiyenlerin de her gün iskân müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (3225/1666)

3329

Elektrik tesisatı

Bitlis Belediyesinden :

1 — Nafıa vekâletinin tasdikına arz edilmiş olan proje mucibince kasabada yapılacak elektrik tesisatından (23200) lira keşif bedelli alternatör, tevzi tablosu, işler bir halde teçhizatı ile muhavvele, şehir şebekesi malzeme ve montajile beraber (1) haziran-dan itibaren 45 gün müddetle kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

2 — İhale tarihine tesadüf eden 15 temmuz 938 günü saat 15 te Bitliste belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Projeler Bitlis belediyesinden ve yahut İstanbul Asükrasyun generali hanımda mühendis Hasan Haletten alınabilir.

4 — Talipler ilânda gösterilen tesisatın heyeti umumiyesine talip olabilecekleri gibi parça parça da teklif yapabilirler.

5 — Talipler ihaleden evel % 7,5 ihaleyi müteakib % 15 nisbetinde teminat vereceklerdir.

6 — Talipler bu güne kadar bu işleri yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden musaddak müteahhidlik ehliyetnamesini ibraz edeceklerdir.

7 — Taliplerin 2490 sayılı kanun mucibince icabeden vesikalarile birlikte 15 temmuz 1938 günü saat 15 te belediye encümenine müracaatları.

Postada vaki gecikmeler nazarı itibara alınmaz. (1628) 3302

Elektrik motoru

Kilis Belediye Reisliğinden :

1 — Kiliste belediyeye aid elektirik santralında konacak ikinci motörün mübayaası ve montajı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Mübayaa, montaj ve teferruatının bedeli yirmi sekiz bin üç yüz otuz altı liradır.

3 — Muvakkat teminat iki bin yüz yirmi altı liradır.

4 — Motör ve terrutına aid plân, keşif ve şartnameler beş lira mukabilinde belediyece istiyenlerin adresine gönderilir.

5 — Eksiltme ve ihale 20 haziran 938 pazartesi günü saat 16 da belediye binasında belediye encümeni huzurunda yapılacaktır.

1596) 3295

Ekmek münakasası

Urfa C. Müddei Umumîliğinden:

1 Haziran 938 gününden 31 mayıs 939 gününe kadar Urfa ceza evinin muhammen olan bir senelik (250.000) kilo ekmeği 16-5-938 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. İhale günü olan 15 haziran 938 salı günü saat 12 dedir. şeraiti anlamak ve pey sürmek istiyenler yüzde yedi buçuk teminatı muvakkateleriyle Urfa C. M. U. liğine müracaatlari ilân olunur. 3114

Satılık çam eşcarı

Antalya Orman Başmühendis Muavinliğinden :

1 — Antalyanın Alanya kazasının Söğüd ormanından bir sene müddetle satılığa çıkarılan 4224 metre mikâp çam eşcarı 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile arttırmaya çıkarılmıştır.

2 — Arttırma 4. 6. 938 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Antalya orman idaresinde yapılacaktır.

3 — Beher gayri mamul metre mikâp muhammen bedeli 490 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 1552 lira 32 kuruştur.

5 — Satış orman kanununun muvak kat 6 ıncı maddesine göre memleket ihtiyacı için yapılacaktır.

6 — Şartname ve mukavelenameyi görmek istiyenlerin Antalya orman başmühendis muavinliğine, Ankara orman umum müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1601) 3181

KÜÇÜK İLÂNLAR

Satılık :

Satılık bağ — Küçük Esatta otobüs durağı civarında 20 dönümlük bakılı meyvalı kuyulu 2 odalı evli bağ. Tl. 2640 3307

Satılık arsalar — Yenişehir Cebeci ve Maltepenin en nazır yerlerinde ufak çapta parsellenmiş. Tl. 2487 Vahdi Doğruer. 3311

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir, beton kârgir ve ahşap ucuz evler ve apartımanlar. Tl. 2487 Vahdi Doğruer. 3312

Acele satılık ev — Yenişehirde bir kat 5 oda bilumum konforu haiz Tl. 2487 Vahdi Doğruer. 3313

Satılık — Ankaranın her tarafında imarca parsellenmiş küçük çapta inşaata elverişli arsalar Neşet Şeren Tel. 2406 3036

Satılık — Ankaranın her tarafında irat getirir beton, kârgir ve ahşap ucuz evler ve apartımanlar Neşet Şeren Tel. 2406 3037

Satılık — Ankaranın her tarafında imar dahil ve haricinde parça parça satılabilecek toptn arazi, bağ ve bahçeler Neşet Şeren Tel: 2406 3038

Satılık arsa — Keçiören Tepebaşı otobüs durağında 81,000 M. arsa toptan ve perakende. Atatürk bulvarı 41/3 No. lu dükkânda Ekreme müracaat. Tl. 3816. 3183

Satılık Kaptı Kaçtı — Şevrole 934 modeli lâstikleri akömülâtörü yeni motörü iyi bir halde bedeli 500 lira müracaat Tl. 2979 3196

Satılık Arsalar — Maltepede münferid inşaata müsaid uygun fiatla. H. Dilman Koç apartmanı 4 Tl. 2181 3197

Kelepir Bağ ve Bahçe — Hacı kadın deresinde muntazam ev bol meyva ve üzüm. Su kuyu havuzlu. H. Dilman Tel : 2181 3198

Yenişehirde satılık arsa — Yeni yol asfaltında garajlara bitişik cephesi 20 metre her iki taraftan blok 1450 metrelik arsa Tl. 2640 3306

Kiralık :

Kiralık köşk — Dikmen otobüs durağında konforlu mücedded. Kırşehir saylavı Hazım Börekçi'ye müracaat. 3314

Kiralık — Vekâletlere 3 dakika mesafede bütün dükkânların bulunduğu Meşrutiyet Cad. köşesinde Özenli S. No. 6 alt kat 3 oda mutbak banyo 45 lira. 3138

Bir bay için — Möble ve konforlu oda. Yenişehir, Tuna C. Yiğitkoşun S. No. 15 3179

Kiralık daire — Yenişehirde Vekâletlere yakın tam konforlu beş oda, kalorifer müstakil garaj. Ziraat Bankasında Sadi Seçkine müracaat. Tel. 3406 3214

Kiralık bir oda — Bir bayan veya bir aileye verilmek üzere. Çankaya caddesi Yunan sefareti altında No. 3 3243

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.. Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesi arkasında Mimar Kemal mektebi üstünde Türe sokak No. 6 da 3 oda 1 hol. 50 lira. 3263

Kiralık yazlık sayfiye — Akar sulu muntazam çiçek bahçeli büyük bağı ve sebzeliği, banyolu ve kullanışlı bir köşkü havidir. Dikmende benzin mağazasına müracaat. 3251

Kiralık — Bakanlıklara gayet yakın, zemin kat 2 oda banyo, kiler mutbak ve kömürlük. Demirtepe Akbay sokağı No. 9 3268

Kiralık — Yenişehir Demirtepe Urunç sokak 16 numara 3 oda 1 hol. Banyo, elektrik, hava gazı. Üst kata müracaat. 3269

Kiralık — Bakanlıklar karşısında Belçika Sefareti arkasında Karanfil sokak 43 No. da 3 oda 1 hol konforlu. Kapıcıya müracaat. 3271

Kiralık — Aşağı Ayrancıda Bakanlıklara yakın 6 oda 1 salon banyo ve saire, elektrik ve suyu vardır. Fiatı 40 lira Tl. 2901

Kiralık oda — Kooperatif arkası Ağa oğlu apartımanı 2. ci kat kapı numarası 8 ze müracaat. 3274

Kiralık daire — Maltepe Uludağ sokak No. 14, 5 oda, mutbak, banyo, kömürlük fevkalâde manzara. İçindekilere müracaat. 3275

Kurslar :

Daktilo kursu — 47 inci devresine haziran ilk haftasında başlıyor. 2 ayda diploma verilir. Yenihal arkası yeni hamam apartımanı kat 2 Tel. 3714 3095

İş arayanlar:

İngilizce, fransızca, italyanca iyi bilen ve daktilo seri yazan bir bayan herhangi bir büro veya hususî müessesede iş arıyor. Ulus'ta (R. A.) rümuzuna mektupla müracaat. 3266

Aranıyor :

Bir bayan — Müessesemizin yazı işlerinde çalışmak üzere bir bayana ihtiyaç vardır. Daktilo bilenler tercih edilir. Tl. 1538 3272

Arsa Aranıyor — Cephesi 15 metreden fazla olacak fiatı ve inşaat vaziyeti ile posta kutusu 64 de müracaat. 3213

Mahkemelerden

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Temyiz mahkemesi ticaret dairesi odacılarından Vahit oğlu Rifat.

Karınız Şerife tarafından aleyhiniz de açılan boşanma davasının duruşma günü 25-4-938 pazartesi günü saat 14 de icra kılınan mahkemeye esaleten veyahud tarafınızdan bir vekil göndermek suretiyle vekâleten gelmeniz için Ankarada çıkan Ulus gazetesiyle ilânen davâ arzuhali ile davetiye tebliğ edilmiş olduğu halde gelmediğinizden davâcı Şerifenin vekili avukat Hüsnünün talebiyle hakkınızda gıyab kararı ittihaz ve bu hususiaki duruşmanın 8-6-938 pazartesi saat 14 de talıkına karar verilmiştir. Mezkûr gün ve saatte Ankara Asliye birinci hukuk mahkemesinde hazır bulunmanız veyahud tarafınızdan musaddak bir vekil göndermeniz aksi takdirde muhakemenin gıyabınızda devam olunacağı H.U.M.K. 401 ve 405 inci maddeleri mucibince işbu ilânın gıyab kararı namına kai molmak üzere mezkûr kanunun 142 inci maddesine tevfikan ilân olunur.

(1479) 3286

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Tokadın Erbaa nahiyesi müdürü Balâlı Tevfik'e

Ankara Kırşehir oteli altında otomobil malzeme ticarethanesi sahibi yanında Mehmet tarafından aleyhinize açılan alacak davâsının ikametgâhınızın meçhuliyetine mebni ilânen davetiye ve gıyap kararı tebliğ suretile nakıs kararına ittiba yapılan duruşma sonunda Halile hakkı rücuunuz baki kalmak şartile 167 lira 50 kuruşun mahkeme masrafı ve yüzde on avukatlık ücretiyle birlikte tahsiline 17-5-938 gününde karar verilmiş olduğundan işbu hüküm hulâsasının tebliğ tarihinden itibaren sekiz gün içinde temyiz etmediğiniz takdirde hükmün katileşeceği ilânen bildirilir. (1665) 3330

Zayiler

Zayi — Halkalı Yüksek Ziraat mektebine bağlı mülga ziraat makinist mektebinden 335 senesinde almış olduğum şahadetnamemi kazaen zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Mezkûr mekteb mezunlarından Rauf Öztekin 3309

Zayi — Sahibi bulunduğum 157 No. lu Ankara Memurlar Kooperatifi hisse senedini kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmadığını ilân ederim. Dr. Ş. Atamanoğlu 3308

SUZİ
Jean Harlov

Cümhuriyet merkez bankasının 28 mayıs 1938 vaziyeti

AKTİF:

			Lira
Kasa :			
Altın: Safi kilogram	17.152,352	24.126.155,86	
Banknot		18.925.522,—	
Ufaklık		1.349.639,08	44.401.316,94
Dahildeki Muhabirler :			
Türk Lirası		548.934,39	548.934,39
Hariçteki Muhabirler :			
Altın: Safi kilogram	9.054,617	12.736.042,88	
Altına tahvili kabil serbest dövizler		17.041,89	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		15.250.723,18	28.003.807,95
Hazine Tahvilleri :			
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat		14.982.965,—	143.765.598,—
Senedat Cüzdanı :			
Hazine bonoları		2.600.000,—	
Ticarî senedat		49.782.658,15	52.382.658,15
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :			
A — Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)		39.023.611,58	
B — Serbest esham ve tahvilât		7.013.251,21	46.036.862,79
Avanslar :			
Altın ve Döviz üzerine		102.380,61	
Tahvilât üzerine		9.256.830,30	9.359.210,91
Hissedarlar:			4.500.000,—
Muhtelif			14.501.005,30
		Yekun	343.499.394,43

PASİF:

		Lira
Sermaye		15.000.000,—
İhtiyat Akçesi :		
Adî ve fevkalâde	2.712.234,11	
Hususî	6.000.000,—	8.712.234,11
Tedavüldeki Banknotlar :		
Deruhte edilen evrakı nakdiye	158,748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	14.982.965,—	
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi	143.765.598,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.	13.000.000,—	175.765.598,—
Türk Lirası Mevduatı :		19.943.062,28
Döviz taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler	1.610,95	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	31.256.814,51	31.258.425,46
Muhtelif		92.820.074,58
	Yekûn	343.499.394,43

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

Belediye Meclisine âzâ intihabı hazırlıkları

Belediye Reisliğinden:

Eylülde yapılacak Belediye Meclisine aza intihabı hazırlıkları başlamıştır. İntihap etmek ve intihap edilmek hakkını haiz yurddaşları tayin etmek için Ankara Belediye hududları dahilindeki bütün ev, apartıman, otel ve hanlarda yaşayan aile ve eşhasa matbu sual varakaları dağıtılacaktır.

3-4 haziran günleri mahalle bekçileri ve memurlar vasıtasiyle dağıtılacak bu sual varakaları 7-8 haziran günleri yine aynı suretle toplattırılacaktır.

Sual varakalarının dağılması ve toplatılması iş sahipleri yurddaşların ve aile reislerinin evlerinde bulundukları saatlerde yani saat 18 - 21 arasında yapılacaktır.

Verilecek sual varakalarının yurddaşların imza mukabilinde almaları ve sonra bu imzalı koçanı kendilerine iade edilmek suretiyle sual varakalarını teslim etmeleri lâzımdır.

Belediye seçimi gibi mühim ve şerefli bir hemşehrilik vazifesinin ifasına müteallik olan bu işlerden dolayı yurddaşlar icabında arzu ve müracaatlarını Belediyeden müteşekkil intihap komisyonu reisliğine yapmaları rica olunur. Telefon (2713).

Bağdan Kadehe

İNHİSAR ŞARAPLARI

Sayın Baylar:
Yorulmayınız, nafile aramayınız

ALTUN ÇİÇEK

Traş bıçağından ve sabunundan daha iyisini bulamazsınız. Her yerde israrla ALTUN ÇİÇEK traş bıçaklarını ve sabunlarını isteyiniz.

3316

BAYANLAR

Sizi alâkadar eden en son şapka modellerini ve eyi cins şapka levazımatını mutedil fiyatla Yenişehirde

BEZEN

şapka salonundan tedarik edebilirsiniz. 3273

Dr. Bâsıt Ürek

Cebeci Merkez Hastanesi İç Hastalıkları mütehassısı Her gün hastalarını Yenişehir Meşrutiyet caddesi Ürek apartmanında saat 13 den sonra kabul eder. *Tel: 1694*

Denizbank Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

İSTANBUL – YALOVA

Arasında araba vapuru seferleri

11 - Haziran - 1938 tarihinden Ağustos - 938 nihayetine kadar

		Yalnız Cumartesi ve Cumartesi günleri S.	D.	Pazartesi günleri S.	D.
Üsküdardan	K.	12	00	6	30
Kabataştan	„	12	30	7	00
Yalovaya	V.	15	30	10	00
Yalovadan	K.	16	00	11	00
Kabataştan	„	19	30	14	30
Üsküdara	V.	20	00	15	00

Bu seferlerde Büyükadaya nakledilecek araba ve hayvan bulunursa o gün vapur gidiş ve gelişde Büyükadaya da uğrayacaktır. 3305

REÇETELERİNİZİ (Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilâçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Balık yağı kilosu 85 kuruştur. Ulus, Halk sineması sırasında. Telefon 2018 1—613

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir tiyatrosu

HALKEVİN'DE

BU AKAŞM SAAT 21 de

PER GÜNT

Yazan : H. İbsen
Müzik: E. Grig
Türkçesi: Seniha B. Göknil

Kültür Bakanlığının yüksek müsaadesiyle Cumhur Başkanlığı Filarmonik orkestrasının iştirakiyle Şef. Dr. Pretoryos

DİKKAT: (KRAL LİR) temsili 8.30 da başlar.

DİKKAT: saat 10 dan 18 ze kadar biletler Bankalar caddesinde (Orhan Terzioğlu) mağazasında ve 18 den sonra (Halkevinde) satılmaktadır. 3115

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 6047
İmtiyaz sahibi
Nurettin Kâmil Suner
Umumî Neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Ulus Basımevi: Ankara

BUGÜN · KUMBARANIZA · ATACAĞINIZ · 5 · KURUŞ

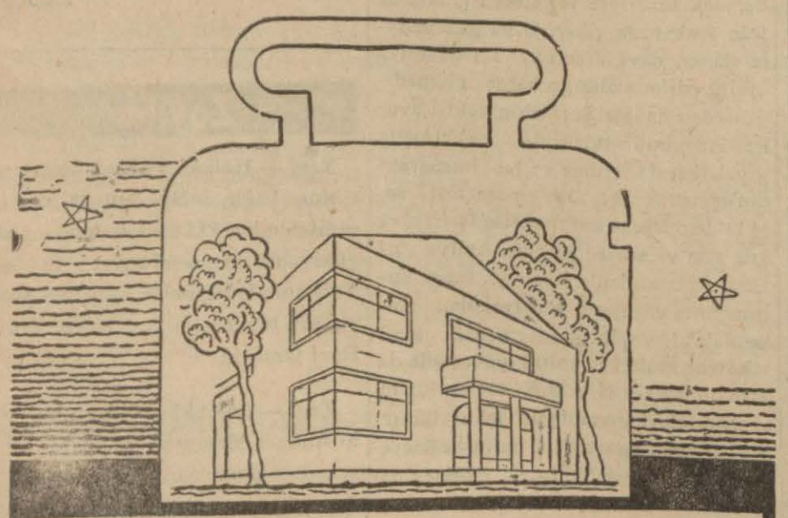

YARIN · KURACAĞINIZ · EVİN · TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

2805

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE

Muazzam, tarihî ve emsalsiz büyük aşk ve heyecan filmi

KRALİÇE VİCTORIA

Baş rollerde:

Anna Neagle - Adolf Walbroock

Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

BU GECE

Mevsimin en mükemmel almanca sözlü komedisi

GÜNÜN ADAMI

Baş rollerde :
Hans Moser - Theo Lignen

Gündüz 2,30 - 4,30 - 6,30 seanslarında

TEHLİKELİ KADIN

Saat 2,30 da tenzilât: fiatlar 40, 30, 20

Halk matinesi 12,15 de:

KARISI VE DAKTİLOSU

1—591